

IES SAN CLEMENTE

DEPARTAMENTO DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

CURSO ACADÉMICO 2021/22

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN, CONTEXTUALIZACIÓN E MARCO LEGISLATIVO.7

Localización e historia do IES San Clemente 7

Marco legislativo 8

ÁMBITO DE COMUNICACIÓN MÓDULO I ESAD 9

Introdución e contextualización 9

Contexto educativo..... 9

Marco legislativo..... 9

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave 10

Relación de estándares de aprendizaxe avaliados da materia que forman parte dos perfís
competenciais..... 11

Estudo coordinado das linguas oficiais 12

Lingua estranxeira: inglés 17

Obxectivos para o curso..... 21

Concreción da temporalización, do grao mínimo de consecución para superar a materia e dos
procedementos e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe avaliados 23

Estudo coordinado das linguas oficiais 24

Concrecións metodolóxicas 40

Materiais e recursos didácticos 41

Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado 41

Instrumentos de avaliación..... 41

Criterios de avaliación..... 42

Estudo coordinado das linguas oficiais..... 42

Bloque 1: Comunicación oral: escoitar e falar 42

Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir 43

Bloque 3: Funcionamento da lingua..... 43

Bloque 4: Lingua e sociedade 44

Bloque 5: Educación literaria 45

Lingua estranxeira: inglés 45

Bloque 1: Comprensión oral 45

Bloque 2: Expresión oral..... 47

Bloque 3: Comprensión escrita 48

Bloque 4: Expresión escrita..... 49

Criterios de cualificación e promoción do alumnado 50

Lecturas obrigatorias..... 50

Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente..... 51

Actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes..... 52

Avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.....	52
Medidas de atención á diversidade	52
Concreción dos elementos transversais.....	53
Actividades complementarias e extraescolares.....	53
Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	54
Incorporación das modificacións propostas na memoria do curso anterior	54
ÁMBITO DE COMUNICACIÓN MÓDULO III ESAD	55
Introdución e contextualización.....	55
Contexto educativo.....	55
Marco lexislativo.....	55
Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.....	56
Relación de estándares de aprendizaxe avaliáveis da materia que forman parte dos perfís competenciais.....	57
Estudo coordinado das linguas oficiais	58
Lingua estranxeira: inglés	63
Obxectivos para o curso.....	67
Concreción da temporalización, o grao de consecución para superar a materia e os procedementos e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe avaliábel	68
Estudo coordinado das linguas oficiais	69
Lingua estranxeira: inglés	75
Concrecións metodolóxicas	80
Materiais e recursos didácticos	81
Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción do alumnado	82
Instrumentos de avaliación.....	82
Criterios de avaliación.....	82
Estudo coordinado das linguas oficiais.....	82
Bloque 1: Comunicación oral: escoitar e falar	82
Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir	83
Bloque 3: Funcionamento da lingua.....	84
Bloque 4: Lingua e sociedade	85
Bloque 5: Educación literaria.....	85
Lingua estranxeira: inglés	86
Bloque 1: Comprensión oral	86
Bloque 2: Expresión oral.....	87
Bloque 3: Comprensión escrita	88
Bloque 4: Expresión escrita.....	89
Criterios de cualificación e promoción do alumnado	89
Lecturas obrigatorias.....	90

Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.....	91
Actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.....	92
Avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.....	92
Medidas de atención á diversidade	92
Concreción dos elementos transversais.....	92
Actividades complementarias e extraescolares.....	93
Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	93
Incorporación das modificacións propostas na memoria do curso anterior	94
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA I 1º DE BACHARELATO.....	95
Contexto educativo.....	95
Marco lexislativo.....	95
Contribución ao desenvolvemento das competencias clave	96
Relación de estándares de aprendizaxe avaliáveis da materia que forman parte dos perfís competenciais.....	97
Competencia en comunicación lingüística [CCL].....	97
Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía [CMCCT]	100
Competencia dixital [CD]	100
Aprender a aprender [CAA].....	101
Competencias sociais e cívicas [CSC]	102
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor [CSIEE]	103
Conciencia e expresións culturais [CCEC]	103
Concreción dos obxectivos para o curso.....	104
Obxectivos xerais da etapa de bacharelato.....	104
Obxectivos concretos da materia de Lingua castelá e literatura I	105
Concreción da temporalización, o grao mínimo de consecución para superar a materia e os procedementos e instrumentos de avaliación para os estándares de aprendizaxe avaliáveis.	106
Concrecións metodolóxicas que require a materia	113
Materiais e recursos didácticos que se van utilizar	114
Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado	115
Criterios de avaliación curriculares.....	115
Criterios de avaliación, cualificación e promoción.....	117
Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.....	119
Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	120
Organización dos procedementos que lle permitan ao alumnado acreditar os coñecementos necesarios na materia	120
Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.....	120
Medidas de atención á diversidade	121

Concreción dos elementos transversais.....	121
Actividades complementarias e extraescolares programadas polo departamento	122
Mecanismos de revisión, de avaliación e de modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	122
LITERATURA UNIVERSAL 1º DE BACHARELATO	123
Introdución e contextualización.....	123
Contexto educativo.....	123
Marco lexislativo.....	123
Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Estándares de aprendizaxe avaliáveis que forman parte dos perfís competenciais.....	124
Competencia en comunicación lingüística [CCL].....	125
Competencia dixital [CD]	126
Aprender a aprender [CAA].....	127
Competencias sociais e cívicas [CSC]	128
Conciencia e expresións culturais [CCEC]	129
Concreción dos obxectivos para o curso.....	130
Obxectivos xerais da etapa de bacharelato.....	130
Obxectivos concretos da materia de Literatura Universal.....	131
Concrecións para os estándares de aprendizaxe avaliáveis de temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.	132
Temporalización, procedementos e instrumentos de avaliación	132
Grao mínimo de consecución para superar a materia.....	135
Concrecións metodolóxicas que require a materia	136
Materiais e recursos didácticos que se van utilizar	137
Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado	138
Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.....	140
Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentas	141
Organización dos procedementos que lle permitan ao alumnado acreditar os coñecementos necesarios na materia	141
Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.....	141
Medidas de atención á diversidade	141
Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda	142
Actividades complementarias e extraescolares programadas polo departamento	142
Mecanismos de revisión, de avaliación e de modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	142
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA II 2º DE BACHARELATO	144
Introdución e contextualización.....	144
Contexto educativo	144

Marco lexislativo.....	144
Contribución ao desenvolvemento das competencias clave	145
Concreción dos obxectivos para o curso.....	146
Obxectivos xerais da etapa.....	146
Obxectivos concretos da materia.....	147
Concreción da temporalización e do grao mínimo de consecución para superar a materia para cada estándar de aprendizaxe avaliable	148
Primeira avaliación.....	148
Segunda avaliación.....	155
Terceira avaliación	161
Procedementos e instrumentos de avaliación.....	168
Concrecións metodolóxicas que require a materia	169
Materiais e recursos didácticos	170
Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado	171
Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.....	172
Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	173
Organización dos procedementos que permiten acreditar os coñecementos necesarios na materia de Lingua castelá e literatura II.....	174
Deseño da avaliación inicial e medidas individuais e colectivas susceptible de adoptarse en función dos resultados.....	174
Medidas de atención á diversidade	174
Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso.....	174
Actividades complementarias e extraescolares programadas polo departamento	174
Mecanismos de revisión, de avaliación e de modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	175
Normas para a realización dos exames de todas as materias correspondentes a este departamento.....	175

INTRODUCCIÓN, CONTEXTUALIZACIÓN E MARCO LEXISLATIVO

Localización e historia do IES San Clemente

O Instituto de Educación Secundaria San Clemente está situado no centro histórico da cidade de Santiago de Compostela. A localización estratéxica da urbe facilita o acceso desde diferentes puntos da Comunidade Autónoma de Galicia. A distancia desde A Coruña é de 67 quilómetros, 58 desde Pontevedra, 95 desde Ferrol, 107 desde Lugo, 110 desde Ourense e 92 desde Vigo, o cal contribúe a un frecuente contacto do alumnado co centro, a pesar do réxime semipresencial e a distancia dalgunhas das ensinanzas ofertadas.

IES San Clemente

w.ies sanclemente.net/o-centro/localizacion/

Tal e como se recolle no sitio web do centro, a historia do IES San Clemente remóntase ao ano 1948, cando unha viúva compostelá doa uns terreos situados no campo de San Clemente á Igrexa, coa finalidade de que neles se constrúe un centro para acoller os nenos pobres da cidade e proporcionarlles uns coñecementos profesionais que lles permitisen no futuro desempeñar un oficio. A doazón realizouse por motivos píos e a Igrexa tutelou o desenvolvemento das obras de edificación. Aínda que o edificio puido estar rematado antes, as súas actividades docentes non comezaron ata o ano 1953.

O centro sempre estivo vinculado a ensinanzas profesionais: foi escola de traballo, escola de artes, escola de mestría industrial e centro de formación profesional; na última década do século XX, coa reforma educativa formulada na LOXSE, pasou a denominarse IES e, xa no século XXI, introducíronse as ensinanzas non estritamente profesionais: educación secundaria de adultos e bacharelato na modalidade a distancia.

Foi sempre un centro de titularidade pública e así continúa. Depende, polo tanto, da Consellería de Cultura, Educación e Universidade da Xunta de Galicia.

Marco lexislativo

A situación lexislativa actual ten como marco básico no ámbito estatal a **Lei Orgánica 3/2020**, do 29 de decembro, pola que se modifica a **Lei Orgánica 2/2006**, do 3 de maio, de educación; e no ámbito autonómico, a **Lei 9/1992**, do 24 de xullo, de educación e promoción de adultos, e o **Decreto 88/1999**, do 11 de marzo, polo que se regula a ordenación xeral das ensinanzas de persoas adultas e os requisitos mínimos dos centros.

O desenvolvemento normativo do currículo recóllese a nivel estatal no **Real decreto 1105/2014**, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato, e a nivel autonómico no **Decreto 86/2015**, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

A esta normativa básica, engádese outra que a complementa: a **Orde ECD/65/2015**, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato; a **Orde do 26 de abril de 2007** pola que se ordenan e organizan as ensinanzas de bacharelato para adultos a distancia na Comunidade Autónoma de Galicia; a **Orde do 20 de marzo de 2018** pola que se regula a educación básica para as persoas adultas e se establece o seu currículo na Comunidade Autónoma de Galicia; a **Circular 4/2021** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións sobre a organización e o funcionamento dos centros EPA e dos institutos de educación secundaria que impartan ensinanzas básicas de educación para persoas adultas polas modalidades presencial e a distancia no curso 2021/22, e a **Circular 3/2021** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, para a organización e posta en funcionamento das ensinanzas de bacharelato para as persoas adultas, nas modalidades presencial e a distancia, nos IES e centros EPA autorizados para impartilas no curso 2021/22.

ÁMBITO DE COMUNICACIÓN

MÓDULO I ESAD

Introdución e contextualización

A presente programación é unha proposta didáctica para a materia de Ámbito de Comunicación do primeiro curso de Educación Secundaria de Adultos a Distancia (ESAD), tendo en conta as especiais características tanto da educación das persoas adultas como da modalidade a distancia.

Contexto educativo

Estas dúas circunstancias —ensino de adultos e modalidade a distancia— veñen determinar grandemente o proceso de ensino e aprendizaxe deseñado para esta materia. Se a educación das persoas adultas ten a consideración de ensinanza de segunda oportunidade conducente a título, a modalidade a distancia esixe do alumnado o rápido desenvolvemento da competencia San Clemente (<http://aulavirtual.iessanclemente.net/aulavirtual.aspx>) co obxectivo de que se vaian traballando os contidos propostos segundo a temporalización establecida.

As vantaxes deste tipo de ensino non presencial (que supera os límites espaciais e temporais que constrinxen ás ensinanzas da modalidade presencial ordinaria) complementáanse coas titorías multimedia, as cales pretenden servir de apoio constante ao alumnado ao longo de todo o curso, de xeito que, axudado polo profesorado titor, poida acadar unha avaliación positiva.

A plataforma virtual será a mesma que o pasado curso académico, polo que este entorno non debería supoñer ningunha dificultade na planificación da materia. O alumnado de nova incorporación atopará un espazo intuitivo e especialmente visual, mentres que aqueles e aquelas discentes que se reincorporen este curso xa estarán familiarizados co seu funcionamento.

Marco legislativo

O currículo está recollido a nivel estatal no **Real decreto 1105/2014**, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato e a nivel autonómico na nosa Comunidade no **Decreto 86/2015**, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia. De xeito específico, o desenvolvemento curricular propio da nosa

materia guíase por unha orde propia, a **Orde do 20 de marzo de 2018** pola que se regula a educación básica para as persoas adultas e se establece o seu currículo na Comunidade Autónoma de Galicia.

A esta normativa básica de obrigado cumprimento engádese outra que a complementa: a **Orde ECD/65/2015**, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato, e a **Circular 4/2021**, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións sobre a organización e o funcionamento dos centros EPA e dos institutos de educación secundaria que impartan ensinanzas básicas de educación para persoas adultas polas modalidades presencial e a distancia no curso 2021/22.

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

As competencias clave serven de marco de referencia para unha aprendizaxe activa e significativa ao longo de toda a vida das e dos discentes. Segundo a Orde que establece o currículo, procederase a concretar a relación dos estándares de aprendizaxe avaliábeis da materia, conformando os seus perfís competenciais, xa que a presente programación didáctica pretende contribuír ao desenvolvemento de todas e cada unha das competencias clave indicadas no currículo. Nesa liña entendemos o «saber facer» definido no modelo competencial establecido pola Unión Europea, que inclúe:

- Comunicación lingüística. (CCL)
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía. (CMCCT)
- Competencia dixital. (CD)
- Aprender a aprender.(CAA)
- Competencias sociais e cívicas. (CSC)
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor. (CSIEE)
- Conciencia e expresións culturais. (CCEC)

Estas competencias relaciónanse cos estándares de aprendizaxe avaliábeis e, a partir destes, cos obxectivos xerais de etapa, os contidos, os criterios de avaliación, e o grao mínimo de consecución recollidos na táboa correspondente do apartado dedicado ás concrecións para os estándares de aprendizaxe avaliábeis nesta programación, á temporalización, ao grao mínimo de consecución para superar a materia e aos procedementos e instrumentos de avaliación.

En calquera caso, cómpre destacar que a nosa materia, debido ás súas características e á meta última de desenvolver unha competencia en comunicación lingüística, ten esta competencia como prioritaria. Nesa liña, tendo en conta a organización en ámbito da materia, que abrangue de xeito integrado e global o estudo das dúas linguas oficiais e dunha lingua estranxeira, se traballará a vertente instrumental e funcional da lingua. Así, privilexiaremos o uso correcto da lingua e a comprensión de textos de carácter diverso.

Paralelamente, ese ámbito da construción de coñecementos, así como o desenvolvemento das capacidades para seleccionar e procesar a información requirida para o traballo na aula virtual, axudarán a desenvolver a competencia de aprender a aprender. Tamén se inclúe este aspecto como desenvolvemento dunha competencia metalingüística e metacognitiva, incidindo na necesaria capacidade para aprender a aprender unha lingua.

Todo o anterior contribúe tamén á competencia relacionada co sentido de iniciativa e espírito emprendedor, aprendendo a resolver problemas e a trazar novos plans de estudo, con decisións importantes e transferibles a outros ámbitos.

Por outra banda, dadas as especiais características do noso centro, a competencia relativa ao tratamento da información é a competencia dixital, así como as competencias básicas en ciencia e tecnoloxía, ao ter que empregar a aula virtual como ferramenta imprescindible no marco dun ensino a distancia e ser capaces de procesar toda a información presente nela empregando medios e formatos diversos, trabállanse acotío.

Asemade, as competencias sociais e cívicas trátanse mediante esa plataforma no uso de recursos diversos e con contidos transversais en textos e outros materiais que garantan o desenvolvemento desa necesaria competencia.

Nos mesmos textos e demais materiais asociados a eles, como os múltiples temas musicais ou as pezas teatrais vinculadas á expresión literaria, a competencia relativa á conciencia e expresións culturais resulta imprescindible, como se verá ao longo da nosa programación.

Relación de estándares de aprendizaxe avaliados da materia que forman parte dos perfís competenciais.

Recóllense a continuación os estándares de aprendizaxe avaliados da materia que forman parte dos perfís competenciais segundo o bloque ao que pertencen, para así dar cumprida conta da contribución ao desenvolvemento das competencias claves que vai aportar o primeiro módulo do ámbito de comunicación da ESAD.

Estudo coordinado das linguas oficiais

Bloque 1: Comunicación oral: escoitar e falar

B1.1.1. Comprende e interpreta a intención comunicativa dos textos orais dos medios de comunicación.

B1.1.2. Comprende e interpreta a intención comunicativa dos textos orais da vida cotiá.

B1.1.3. Extrae a intención comunicativa dos textos orais e escritos do ámbito académico, seguindo as instrucións para realizar tarefas guiadas de aprendizaxe, con progresiva autonomía.

B1.2.1. Identifica e extrae as informacións adecuadas ao obxectivo da escoita.

B1.3.1. Identifica e selecciona as ideas principais e secundarias dun texto.

B1.4.1. Expón con claridade e orde temas relacionados coa actividade académica ou con noticias.

B1.4.2. Utiliza no proceso diversos medios de rexistro de información (táboas, gráficos, esquemas ...)

B1.5.1. Busca e selecciona información relevante procedente de distintas fontes: audiovisuais e dixitais.

B1.6.1. Valora e, de forma progresiva, desenvolve unha articulación clara, unha pronunciación adecuada e un uso adecuado das regras morfosintácticas.

B1.7.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, reconece os erros de produción oral propia e allea e propón solucións para melloralas.

B1.7.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega.

B1.8.1. Participa activamente en diálogos, debates e traballos cooperativos.

B1.8.2. Fai preguntas e comentarios pertinentes ante as intervencións dos demais.

B1.8.3. Respecta a quenda de palabra e usa as formas de cortesía.

B1.8.4. Respecta os argumentos dos demais, contrasta esa información e toma decisións.

B1.9.1. Reconece a intencionalidade do/-a emisor/-a a partir dos elementos contextuais.

B1.10.1. Identifica expresións habituais que evidencian calquera tipo de discriminación.

B1.10.2. Evita o uso de calquera expresión discriminatoria.

B1.11.1. Usa a lingua galega nos diferentes ámbitos de comunicación.

B1.11.2. Participa en actividades de transmisión e creación da cultura galega.

- B1.11.3. Ten unha actitude positiva ante o uso da lingua galega en calquera situación.
- B1.12.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais.
- B1.12.2. Respecta os aspectos prosódicos da linguaxe non verbal, manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con confianza e seguridade.
- B1.12.3. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da situación comunicativa.
- B1.12.4. Incorpora progresivamente palabras do nivel formal ás súas producións orais.
- B1.12.5. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.
- B1.12.6. Recoñece e avalía erros (progresión na argumentación, pobreza léxica e castelanismos).
- B1.13.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos, e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.
- B1.13.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.
- B1.12.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa.

Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir

- B2.1.1. Comprende, interpreta e sintetiza o contido de textos propios da vida cotiá: mensaxes electrónicas ou de móbil, de correo electrónico, normas e instrucións de uso.
- B2.1.2. Comprende e interpreta textos dos medios de comunicación.
- B2.2.1. Comprende e interpreta textos narrativos.
- B2.2.2. Identifica, coñece e usa os trazos da linguaxe narrativa.
- B2.3.1. Comprende e interpreta textos xornalísticos (a noticia).
- B2.3.2. Identifica, coñece e usa os trazos da linguaxe xornalística.
- B2.4.1. Comprende, interpreta anuncios publicitarios.
- B2.4.2. Identifica, coñece e usa os trazos da linguaxe publicitaria.
- B2.5.1. Identifica a estrutura comunicativa das mensaxes escritas.
- B2.6.1. Analiza o contido de textos escritos, segundo as pautas indicadas.
- B2.6.2. Fai esquemas coas ideas principais e secundarias.
- B2.6.3. Sintetiza o contido de textos escritos.

B2.6.4. Integra no resumo as ideas ou informacións do texto co apoio dun esquema previo.

B2.7.1. Utiliza estratexias para a discriminación das ideas principais e secundarias do texto.

B2.8.1. Crea textos escritos, en formato papel ou dixital, utilizando as seguintes estratexias: busca e desenvolve ideas, organízalas e fai un esbozo.

B2.8.2. Utiliza esquemas ou outros recursos similares para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.

B2.8.3. Adecúa o texto ao rexistro coloquial ou formal segundo requira a situación comunicativa.

B2.8.4. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas:

conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal e do sintagma verbal.

B2.8.5. Puntúa o texto en relación coa organización oracional e a forma do texto (os parágrafos e a distribución e organización das ideas expresadas).

B2.8.6. Crea textos escritos, en formato papel ou dixital, utilizando as seguintes estratexias: corríxeo (conforme ás normas ortográficas, morfosintácticas e tipográficas),

reelabora o texto e prepara a redacción definitiva.

B2.9.1. Busca palabras en dicionarios (sinónimos, antónimos, fraseoloxía...) en papel ou dixitais.

B2.10.1. Utiliza, con progresiva autonomía, o OPAC das bibliotecas.

B2.10.2. Busca información para ampliar e completar o contido da súa investigación a través de distintos recursos: revistas, artigos, enciclopedias e motores de busca especializados de internet.

B2.11.1. Produce textos sinxelos propios da vida cotiá e das relacións sociais (notas, cartas, avisos, mensaxes) en formato papel ou dixital.

B2.12.1. Produce textos, en formato papel ou dixital, propios da vida académica.

B2.13.1. Produce textos xornalísticos (noticias), a partir dun modelo, en formato papel ou dixital.

B2.14.1. Produce textos narrativos, en formato papel ou dixital.

B2.15.1. Usa, con progresiva autonomía, as TIC para planificar, revisar e mellorar o texto.

B2.16.1. Presenta os textos escritos, tanto en formato papel coma en formato dixital, evitando calquera erro gramatical, ortográfico ou tipográfico.

B2.16.2. Presenta os traballos con limpeza e claridade.

B2.16.3. O traballo presenta: índice, presentación ou introdución, desenvolvemento, conclusión e bibliografía.

B2.17.1. Valora a escrita como fonte de coñecemento académico e experiencial.

B2.18.1. Valora positivamente a produción escrita en lingua galega.

B2.18.2. Produce textos en lingua galega fóra do ámbito académico.

B2.19.1. Recoñece a importancia individual e colectiva do dominio do texto escrito.

B2.20.1. Participa, de modo guiado, nas tarefas de revisión e mellora das producións propias.

B2.21.1. Valora a lingua como o grande medio de comprensión e participación da/na historia colectiva e individual

Bloque 3: Funcionamento da lingua

B3.1.1. Coñece as características da linguaxe oral e escrita.

B3.2.1. Coñece as diferenzas entre a linguaxe formal e informal.

B3.3.1. Recoñece, explica e usa os elementos e funcións da comunicación en situacións formais e informais.

B3.4.1. Constrúe, con progresiva independencia, textos escritos que se adecúen aos rexistros informal ou académico, segundo o requira a situación comunicativa da mensaxe.

B3.5.1. Recoñece o sistema vocálico e consonántico da lingua galega.

B3.5.2. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.

B3.6.1. Recoñece o parágrafo como unidade de sentido e da puntuación como mecanismo organizador do texto escrito.

B3.7.1. Recoñece e usa as regras da acentuación (agudas, graves e esdrúxulas).

B3.7.2. Recoñece e aplica as normas de uso do B/V.

B3.7.3. Recoñece e aplica as normas de uso do H.

B3.8.1. Recoñece e aplica as normas da separación en sílabas da palabra.

B3.8.2. Recoñece ditongos, tritongos e hiatos.

B3.9.1. Usa, con progresiva autonomía, os correctores ortográficos dos procesadores de texto.

- B3.10.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais (substantivo, adxectivos, determinantes e pronome persoal) nos textos, e utiliza este coñecemento para corrixir erros.
- B3.11.1. Coñece as funcións sintácticas do suxeito e predicado, utiliza este coñecemento para corrixir erros.
- B3.12.1. Coñece e usa unha terminoloxía básica.
- B3.13.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación..
- B3.14.1. Recoñece e utiliza as modalidades asertiva, interrogativa, exclamativa, desiderativa, dubitativa e imperativa en relación coa intención comunicativa do emisor.
- B3.15.1. Recoñece e usa correctamente sinónimos, antónimos e palabras polisémicas.

Bloque 4: Lingua e sociedade

- B4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura.
- B4.2.1. Coñece as linguas que se falan no mundo, en Europa e na Península Ibérica e valora esta diversidade lingüística de riqueza inconmensurable.
- B4.3.1. Coñece as linguas que se falan en España.
- B4.4.1. Coñece os trazos evolutivos do galego-portugués desde o medievo até a actualidade.
- B4.4.2. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona.
- B4.5.1. Coñece e analiza a situación sociolingüística de Galicia a partir da análise dos ámbitos que a rodean.
- B4.6.1. Analiza a súa práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e colectivamente á normalización da lingua galega.

Bloque 5: Educación literaria

- B5.1.1. Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector.
- B5.1.2. Expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada aos seus gustos.
- B5.1.3. Relaciona o sentido da obra coa propia experiencia e con outros coñecementos adquiridos.
- B5.1.4. Asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.

B5.2.1. Le contos, relatos breves, mitos e lendas da nosa cultura.

B5.2.2. Recoñece os elementos básicos do relato literario e a súa función.

B5.3.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e aprecia os seus compoñentes e procedementos máis salientables.

B5.4.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos do cómic como linguaxe artística.

B5.4.2. Identifica e describe, nun cómic dado, os principais trazos definitorios.

B5.5.1. Diferencia os grandes xéneros literarios e recoñece as súas características a partir da lectura.

B5.6.1. Valora a literatura oral como medio de transmisión cultural e como elemento da identidade cultural.

B5.7.1. Produce, previa planificación, textos con intención literaria.

B5.8.1. Coñece e usa as estratexias e técnicas que axuden a analizar e interpretar o texto literario antes, durante e despois da lectura.

B5.9.1. Fai audicións de poemas recitados ou cantados.

B5.10.1. Utiliza, con progresiva independencia, todo tipo de bibliotecas, físicas ou dixitais.

B5.11.1. Recoñece o valor da lectura como fonte de coñecemento do mundo e do individuo.

B5.12.1. Goza coa lectura de textos literarios.

Lingua estranxeira: inglés

Bloque 1: Comprensión oral

B1.1.1. Aplica as estratexias de escoita activa para a comprensión (global ou específica) das mensaxes recibidas, sen necesidade de entender todos os elementos das mesmas.

B1.2.1. Comprende mensaxes orais breves e instrucións relacionadas coa actividade de aula.

B1.2.2. Comprende mensaxes e anuncios públicos que conteñan instrucións, indicacións ou outro tipo de información (por exemplo, números, prezos, horarios ou datas nunha estación ou nuns grandes almacéns).

B1.2.3. Entende o que se lle di en transaccións habituais sinxelas (instrucións, indicacións, peticións, avisos, saúdos e presentacións).

B1.2.4. Identifica o tema dunha conversa cotiá predicible que ten lugar na súa presenza (saúdos e presentacións, diálogos en lugares públicos: oficinas de información, comercios, restaurantes, farmacias e hospitais, estacións ou aeroportos).

B1.2.5. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre a súa contorna persoal: a familia, os amigos, o traballo, o tempo libre, a descrición de obxectos e lugares.

B1.2.6 Comprende as ideas principais de presentacións e proxectos (en formato papel ou dixital) sinxelos e ben estruturados sobre temas familiares ou do seu interese (lecer, familia, fogar, deporte, etc.) e sobre aspectos socioculturais dos países nos que se fala a lingua estranxeira, a condición de que contén con imaxes e ilustracións e se fale de xeito lento e claro.

B1.3.1. Na propia lingua, identifica aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, se é o caso, do resto do alumnado, evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas.

B1.4.1. Identifica un repertorio limitado dos expoñentes máis comúns propios do seu nivel e dos patróns discursivos básicos para entender as funcións comunicativas das mensaxes orais directas ou recibidas mediante formato electrónico.

B1.5.1. Recoñece e comprende as estruturas morfosintácticas básicas en oracións sinxelas de situacións habituais e de contido predicible asociadas ás funcións comunicativas propias do seu nivel.

B1.6.1. Recoñece un vocabulario oral básico e suficiente para comprender textos sinxelos propios do seu nivel educativo.

B1.7.1. Identifica patróns fonéticos e de entoación moi básicos e evidentes que axudan a entender o sentido xeral da mensaxe.

Bloque 2: Expresión oral

B2.1.1. Emprega estratexias de comunicación básicas para producir textos orais breves e para participar en conversas, amosando interese e comprensión e empregando estratexias de compensación para suplir as carencias na lingua estranxeira.

B2.2.1. Realiza presentacións e proxectos breves e sinxelos, previamente preparados e ensaiados, de acordo cun guión sinxelo e con apoio visual (en formato dixital ou papel), sobre temas cotiáns ou do seu interese (presentarse e presentar outras persoas; dar información básica sobre si mesmo/a, a súa familia, o seu traballo, a súa vida académica e o seu contorno; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de xeito sinxelo a súa casa, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa ou dun obxecto; presentar un tema que lle interese, dicir o que lle gusta e non lle gusta

e dar a súa opinión) ou sobre aspectos socioculturais básicos dos países da lingua estranxeira, usando estruturas sinxelas e básicas.

B2.2.2. Desenvólvese en accións comunicativas cotiás básicas (saudar e dar información persoal, comprar ou comer nun restaurante, pedir medicamentos na farmacia, dicir no hospital o que lle doe, rexistrarse nun hotel, comprar un billete de autobús...).

B2.2.3. Participa en entrevistas e en conversacións cara a cara ou por medios técnicos (teléfono, videoconferencia) nas que se establece contacto social (dar as grazas, saudar, despedirse, dirixirse a alguén, pedir desculpas, presentarse, interesarse polo estado de alguén, felicitar a alguén), se intercambia información persoal e sobre asuntos cotiáns, se expresan sentimentos, se ofrece algo a alguén, se pide prestado algo, se queda con amizades ou se dan instrucións).

B2.3.1. Na propia lingua, identifica aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, se é o caso, do resto do alumnado, evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas.

B2.4.1. Emprega un repertorio limitado dos expoñentes máis comúns e habituais propios do seu nivel para realizar as funcións comunicativas demandadas, así como os patróns discursivos básicos máis frecuentes para o propósito comunicativo.

B2.5.1. Comunica con eficacia, empregando adecuadamente estruturas morfosintácticas básicas e de escasa complexidade para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel.

B2.6.1. Emprega un vocabulario oral básico e suficiente para producir textos sinxelos propios do seu nivel educativo.

B2.7.1. Exprésase con certa claridade, aínda que con clara influencia da lingua materna, usando unha entoación e pronuncia comprensible, aceptándose as pausas e vacilacións frecuentes.

Bloque 3: Comprensión escrita

B3.1.1. Aplica estratexias de lectura comprensiva, recoñecendo os trazos básicos e o contido global do texto, sen necesidade de entender todos os elementos do mesmo.

B3.2.1. Comprende instrucións, indicacións e información básica en notas e carteis en rúas, tendas, medios de transporte, cines, museos, centros educativos e outros lugares públicos.

B3.2.2. Capta a información esencial e localiza información específica en material informativo sinxelo e breve como menús, horarios, catálogos, listas de prezos, anuncios,

publicidade, folletos turísticos, programas culturais ou de eventos, presentacións escritas ou proxectos, etc.

B3.2.3. Comprende correspondencia (mensaxes, correos electrónicos, postais e tarxetas) breve e sinxela que trate sobre temas familiares como, p. e., un mesmo, a familia, o centro educativo, o traballo, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar, a indicación da hora e o lugar dunha cita, etc

B3.2.4. Entende o esencial e os puntos principais de noticias e artigos breves en xornais e revistas, en páxinas web e noutros materiais de referencia previamente seleccionados, que traten temas adecuados ao seu nivel, que lle sexan familiares ou sexan do seu interese e nos que os números, os nomes, as ilustracións e os títulos compoñen grande parte da mensaxe.

B3.2.5. Comprende o esencial de historias breves, sinxelas, ben estruturadas e adecuadas ao seu nivel e identifica aos personaxes principais, a condición de que a imaxe e a acción conduzan grande parte do argumento (cómic, relatos breves ou lecturas adaptadas).

B3.3.1. Na propia lingua, identifica aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, se é o caso, do resto do alumnado, evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas.

B3.4.1. Identifica un repertorio limitado dos expoñentes máis comúns propios do seu nivel e dos patróns discursivos básicos para entender as funcións comunicativas das mensaxes escritas en calquera formato.

B3.5.1. Recoñece e comprende as estruturas morfosintácticas básicas en oracións sinxelas de situacións habituais e de contido predicible asociadas ás funcións comunicativas propias do seu nivel.

B3.6.1. Recoñece un vocabulario escrito básico e suficiente para comprender textos sinxelos propios do seu nivel educativo

B3.7.1. Recoñece algunhas das características e convencións propias da linguaxe escrita, discrimina o uso e significado da ortografía e a puntuación e distingue o significado e a utilidade dos símbolos de uso común.

Bloque 4: Expresión escrita

B4.1.1. Desenvolve estratexias estruturadas de composición, seguindo modelos propios de cada tipo de texto, elaborando un borrador previo, empregando dicionarios impresos ou online e correctores ortográficos e realizando unha revisión final.

B4.1.2 Completa un breve formulario ou unha ficha cos seus datos persoais (por exemplo, para matricularse nun curso, rexistrarse nas redes sociais, para abrir unha conta de correo electrónico, etc.).

B4.2.1. Escribe correspondencia persoal breve, simple e cun guión sinxelo (mensaxes, notas, postais, correos, chats ou SMS) na que dá as grazas, felicita a alguén, fai unha invitación, dá instrucións, ou fala de si mesmo e da súa contorna inmediata (familia, amigos, afeccións, actividades cotiás, obxectos, lugares) e fai preguntas relativas a estes temas.

B4.2.2. Elabora presentacións e proxectos breves e sinxelos (en formato dixital ou papel), sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo/a, a súa familia, o seu traballo, a súa vida académica e a súa contorna; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de xeito sinxelo a súa casa, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou dun obxecto; presentar un tema que lle interese, dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) ou sobre aspectos socioculturais básicos dos países da lingua estranxeira, usando estruturas sinxelas e básicas.

B4.3.1. Na propia lingua, identifica aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, se é o caso, do resto do alumnado, evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas.

B4.4.1. Emprega un repertorio limitado dos expoñentes máis comúns e habituais propios do seu nivel para realizar as funcións comunicativas demandadas, así como os patróns discursivos básicos máis frecuentes para o propósito comunicativo.

B4.5.1. Elabora textos breves e sinxelos, empregando adecuadamente as estruturas morfosintácticas básicas para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel.

B4.6.1. Emprega un vocabulario escrito básico e suficiente para producir textos sinxelos propios do seu nivel educativo.

B4.7.1. Amosa interese pola boa presentación dos textos escritos e aplica, de xeito elemental e con posibilidade de erros que non impidan a comprensión, os signos de puntuación básicos, as regras ortográficas básicas, así como as convencións ortográficas máis habituais na redacción de textos en soporte electrónico.

Obxectivos para o curso

Conforme se indica no *Real Decreto 85/2015* no seu artigo 10, a Educación Secundaria Obrigatoria, sexa na súa modalidade ordinaria ou, no caso que nos ocupa, na modalidade a

distancia, contribuirá a desenvolver nos alumnos e nas alumnas as capacidades que lles permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Concreción da temporalización, do grao mínimo de consecución para superar a materia e dos procedementos e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe avaliable

Debido ás especiais características das ensinanzas impartidas na educación secundaria para adultos a distancia, os procedementos e instrumentos de avaliación da materia redúcense forzosamente ás diferentes probas escritas contempladas no apartado da avaliación. Por este motivo considérase reiterativo especificar de novo esta información para cada estándar na táboa seguinte. En calquera caso, no apartado dedicado a Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado explicárase de maneira máis específica esta cuestión e faranse as pertinentes puntualizacións.

Así mesmo, débese notar que moitos dos estándares de aprendizaxe traballados nestes primeiros módulos do ámbito de comunicación teñen un carácter moi básico, especialmente os máis relacionados coa comunicación oral e escrita. Por este motivo a temporalización proposta a continuación na táboa deberase entender como un traballo continuado ao longo do

respectivo cuadrimestre, no que en determinados momentos farase maior fincapé nas competencias, obxectivos e contidos avaliados polo estándar correspondente.

Estudo coordinado das linguas oficiais

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
Bloque 1	B1.1.1.	1ª avaliación	Comprende parcialmente e interpreta algunha das intencións comunicativas dalgún texto oral dos medios de comunicación.
	B.1.1.2.	1ª avaliación	Comprende parcialmente e interpreta algunha das intencións comunicativas dalgún texto oral da vida cotiá.
	B.1.1.3.	1ª e 2ª avaliación	Extrae algunha intención comunicativa dalgún texto oral e escrito do ámbito académico, seguindo parcialmente as instrucións para realizar tarefas guiadas de aprendizaxe.
	B1.2.1.	1ª avaliación	Identifica e extrae parcialmente información adecuada ao obxectivo da escoita.
	B1.3.1.	1ª avaliación	Identifica e selecciona algunha das ideas principais e secundarias dun texto.
	B1.4.1.	1ª avaliación	Trata de expoñer con claridade e orde algún tema relacionado coa actividade académica ou con noticias.
	B1.4.2.	1ª avaliación	Utiliza no proceso algún dos seguintes medios de rexistro de información: táboas, gráficos, esquemas ...
	B1.5.1.	1ª avaliación	Busca e selecciona información parcialmente relevante procedente dalgunha das seguintes fontes: audiovisuais e dixitais.
	B1.6.1.	1ª avaliación	Valora e trata de desenvolver progresivamente algún dos seguintes aspectos: unha articulación clara, unha pronunciación adecuada ou un uso adecuado das regras morfosintácticas.
	B1.7.1.	1ª avaliación	Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea e propón solucións para melloralas.
	B1.7.2.	1ª avaliación	Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
			que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega cando se lle guía para facelo.
	B1.8.1.	1ª avaliación	Participa en diálogos, debates e traballos cooperativos cando se lle anima a facelo.
	B1.8.2.	1ª avaliación	Fai preguntas e/ou comentarios pertinentes ante as intervencións dos demais cando se lle guía para facelo.
	B1.8.3.	1ª avaliación	Fai un esforzo por respectar a quenda de palabra e normalmente usa as formas de cortesía.
	B1.8.4.	1ª avaliación	Respecta os argumentos dos demais e intenta contrastar esa información e tomar decisións cando se lle guía para facelo.
	B1.9.1.	1ª avaliación	Intenta recoñecer a intencionalidade do/-a emisor/-a cando se lle guía para facelo a partir dalgún dos seus elementos contextuais.
	B1.10.1.	1ª avaliación	Identifica parcialmente expresións habituais que evidencian calquera tipo de discriminación.
	B1.10.2.	1ª avaliación	Fai un esforzo por evitar o seu uso.
	B1.11.1.	1ª avaliación	Intenta usar a lingua galega nos diferentes ámbitos de comunicación.
	B1.11.2.	1ª avaliación	Participa en actividades de transmisión e creación da cultura galega cando se lle anima a facelo.
	B1.11.3.	1ª avaliación	Normalmente ten unha actitude positiva ante o uso da lingua galega en calquera situación.
	B1.12.1.	1ª avaliación	Elabora guións para organizar os contidos dalgunha exposición (formal ou informal) seguindo un modelo.
	B1.12.2.	1ª avaliación	Fai un esforzo por respectar cando se lle indica os aspectos prosódicos da linguaxe non verbal, manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e intenta dirixirse ao auditorio con confianza e seguridade.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
	B1.12.3.	1ª avaliación	Adecúa a súa pronuncia á finalidade da situación comunicativa cando así se lle indica.
	B1.12.4.	1ª avaliación	Trata de incorporar progresivamente palabras do nivel formal ás súas producións orais.
	B1.12.5.	1ª avaliación	Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos seguindo un modelo.
	B1.12.6.	1ª avaliación	Recoñece e avalía algún dos seguintes erros: progresión na argumentación, pobreza léxica e castelanismos.
	B1.13.1.	1ª avaliación	Fai un esforzo por participar en conversas informais (intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos, ou pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas cando así se lle indica).
	B1.13.2.	1ª avaliación	Desenvólvese parcialmente en situacións da vida cotiá que impliquen solicitar unha información ou un servizo.
	B1.12.1	1ª e 2ª avaliación	Le en voz alta con dicción, entoación ou ritmo adecuados á situación comunicativa.
Bloque 2	B2.1.1.	2ª avaliación	Comprende, interpreta parcialmente e trata de sintetizar o contido dalgún texto propio da vida cotiá: mensaxes electrónicas ou de móbil, de correo electrónico, normas e instrucións de uso.
	B2.1.2.	1ª e 2ª avaliación	Comprende e interpreta parcialmente algún texto dos medios de comunicación.
	B2.2.1.	1ª e 2ª avaliación	Comprende e interpreta parcialmente textos narrativos.
	B2.2.2.	2ª avaliación	Identifica, coñece e usa algún dos trazos da linguaxe narrativa.
	B2.3.1.	2ª avaliación	Comprende e interpreta parcialmente algún texto xornalístico (a noticia).
	B2.3.2.	2ª avaliación	Identifica, coñece e usa algún dos trazos da linguaxe xornalística.
	B2.4.1.	2ª avaliación	Comprende e interpreta parcialmente algún

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
			anuncio publicitario.
	B2.4.2.	2ª avaliación	Identifica, coñece e usa algún dos trazos da linguaxe publicitaria.
	B2.5.1.	2ª avaliación	Identifica a estrutura comunicativa das mensaxes escritas cando se lle guía para facelo.
	B2.6.1.	2ª avaliación	Analiza parcialmente o contido de textos escritos, segundo as pautas indicadas.
	B2.6.2.	2ª avaliación	Fai esquemas e recolle algunhas das ideas principais e secundarias.
	B2.6.3.	2ª avaliación	Sintetiza parcialmente o contido dalgún texto escrito.
	B2.6.4.	2ª avaliación	Integra parcialmente no resumo algunhas ideas ou informacións do texto co apoio dun esquema previo.
	B2.7.1.	2ª avaliación	Utiliza algunha estratexia para a discriminación das ideas principais e secundarias do texto.
	B2.8.1.	2ª avaliación	Crea textos escritos, en formato papel ou dixital, utilizando algunha das seguintes estratexias: busca e desenvolve ideas, organízalas e/ou fai un esbozo.
	B2.8.2.	2ª avaliación	Utiliza esquemas ou outros recursos similares para parcialmente ordenar as ideas e estruturar o contido dalgún texto.
	B2.8.3.	2ª avaliación	Adecúa algún texto ao rexistro (coloquial ou formal) segundo se lle indique que o require a situación comunicativa.
	B2.8.4.	2ª avaliación	Utiliza algún dos elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas: conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal e do sintagma verbal.
	B2.8.5.	2ª avaliación	Puntúa algún o texto tendo en conta

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
			parcialmente a relación coa súa organización oracional e a súa forma (os parágrafos e a distribución e organización das ideas expresadas).
	B2.8.6.	2ª avaliación	Crea algún texto escrito, en formato papel ou dixital, utilizando algunha das seguintes estratexias: corríxeo (conforme ás normas ortográficas, morfosintácticas e tipográficas), reelabora o texto e/ou prepara a redacción definitiva.
	B2.9.1.	2ª avaliación	Busca algunha palabra en dicionarios (sinónimos, antónimos, fraseoloxía...) en papel ou dixitais.
	B2.10.1.	2ª avaliación	Fai un esforzo por utilizar, con progresiva autonomía, o OPAC das bibliotecas.
	B2.10.2.	2ª avaliación	Busca información para intentar ampliar e completar o contido da súa investigación a través dalgún dos seguintes recursos: revistas, artigos, enciclopedias e motores de busca especializados de internet.
	B2.11.1.	2ª avaliación	Produce algún texto sinxelo propios da vida cotiá e das relacións sociais (notas, cartas, avisos, mensaxes) en formato papel ou dixital.
	B2.12.1.	2ª avaliación	Produce algún texto, en formato papel ou dixital, propio da vida académica.
	B2.13.1.	2ª avaliación	Produce algún texto xornalístico (noticias), a partir dun modelo, en formato papel ou dixital.
	B2.14.1.	2ª avaliación	Produce algún texto narrativo, en formato papel ou dixital.
	B2.15.1.	2ª avaliación	Usa as TIC para planificar, revisar e/ou mellorar o texto cando así se lle indica.
	B2.16.1.	2ª avaliación	Presenta algún texto escrito, tanto en formato papel coma en formato dixital, evitando calquera erro gramatical, ortográfico ou

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
			tipográfico que imposibilite a comprensión total do mesmo.
	B2.16.2.	2ª avaliación	Fai un esforzo por presentar os traballos con limpeza e claridade.
	B2.16.3.	2ª avaliación	Algún dos traballos estruturase en presentación ou introdución, desenvolvemento e conclusión (incluíndo índice e bibliografía de ser preciso).
	B2.17.1.	2ª avaliación	Valora a escrita como fonte de coñecemento académico e experiencial cando se lle anima a facelo.
	B2.18.1.	2ª avaliación	Valora positivamente a produción escrita en lingua galega cando se lle anima a facelo.
	B2.18.2.	2ª avaliación	Produce algún texto en lingua galega fóra do ámbito académico.
	B2.19.1.	2ª avaliación	Recoñece a importancia individual e colectiva do dominio do texto escrito cando se lle anima a facelo.
	B2.20.1.	2ª avaliación	Participa, de modo guiado, nas tarefas de revisión e mellora dalgunha das súas producións.
	B2.21.1.	2ª avaliación	Valora a lingua como o grande medio de comprensión e participación da/na historia colectiva e individual cando se lle anima a facelo.
Bloque 3	B3.1.1.	1ª avaliación	Coñece algunhas das características da linguaxe oral e escrita.
	B3.2.1.	1ª avaliación	Coñece algunhas das diferenzas entre a linguaxe formal e informal.
	B3.3.1.	1ª avaliación	Recoñece, explica parcialmente e usa algún dos elementos e funcións da comunicación en situacións formais e informais.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
	B3.4.1.	1ª avaliación	Constrúe algún texto escrito que se adecúa parcialmente aos rexistros informal ou académico, segundo o requira a situación comunicativa da mensaxe.
	B3.5.1.	1ª avaliación	Recoñece a maior parte do sistema vocálico e consonántico da lingua galega.
	B3.5.2.	1ª avaliación	Recoñece e pronuncia correctamente a maior parte dos fonemas propios da lingua galega.
	B3.6.1.	2ª avaliación	Recoñece o parágrafo como unidade de sentido e da puntuación como mecanismo organizador do texto escrito cando se lle indica.
	B3.7.1.	1ª avaliación	Recoñece e intenta usar habitualmente as regras da acentuación (agudas, graves e esdrúxulas).
	B3.7.2.	1ª avaliación	Recoñece e intenta usar habitualmente as normas de uso do B/V.
	B3.7.3.	1ª avaliación	Recoñece e intenta aplicar habitualmente as normas de uso do H.
	B3.8.1.	1ª avaliación	Recoñece e intenta aplicar habitualmente as normas da separación en sílabas da palabra.
	B3.8.2.	1ª avaliación	Recoñece (de modo guiado) ditongos, tritongos e hiatos.
	B3.9.1.	2ª avaliación	Intenta usar, con progresiva autonomía, os correctores ortográficos dos procesadores de texto.
	B3.10.1.	1ª avaliación	Recoñece e explica parcialmente o uso dalgunha das categorías gramaticais (substantivo, adxectivos, determinantes e pronome persoal) nos textos, e fai un esforzo por utilizar este coñecemento para corrixir erros de xeito guiado.
	B3.11.1.	1ª avaliación	Coñece as funcións sintácticas do suxeito e predicado e intenta utilizar este coñecemento para corrixir erros de modo guiado.
	B3.12.1.	1ª avaliación	Coñece e usa algunha terminoloxía básica.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
	B3.13.1.	1ª avaliación	Fai un esforzo por utilizar un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.
	B3.14.1.	1ª avaliación	Recoñece e intenta utilizar algunha das modalidades asertiva, interrogativa, exclamativa, desiderativa, dubitativa e imperativa en relación coa intención comunicativa do emisor.
	B3.15.1.	1ª avaliación	Recoñece e intenta usar correctamente sinónimos, antónimos e palabras polisémicas.
Bloque 4	B4.1.1.	1ª avaliación	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura cando se lle anima a facelo.
	B4.2.1.	1ª avaliación	Coñece as linguas que se falan no mundo, en Europa e na Península Ibérica parcialmente, e valora esta diversidade lingüística de riqueza incommensurable cando se lle anima a facelo.
	B4.3.1.	1ª avaliación	Coñece a maioría das linguas que se falan en España.
	B4.4.1.	1ª avaliación	Coñece algúns dos trazos evolutivos do galego-portugués desde o medievo até a actualidade.
	B4.4.2.	1ª avaliación	Coñece parcialmente os territorios que forman parte da comunidade lusófona.
	B4.5.1.	1ª avaliación	Coñece e analiza de modo guiado a situación sociolingüística de Galicia a partir da análise dos ámbitos que a rodean.
	B4.6.1.	1ª avaliación	Analiza parcialmente a súa práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e colectivamente á normalización da lingua galega cando se lle anima a facelo.
Bloque 5	B5.1.1.	2ª avaliación	Le, de maneira guiada, algunha obra literaria para desenvolver o criterio lector.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
	B5.1.2.	2ª avaliación	Expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada aos seus gustos cando se lle anima a facelo.
	B5.1.3.	2ª avaliación	Relaciona parcialmente o sentido da obra coa propia experiencia e con outros coñecementos adquiridos cando se lle anima a facelo.
	B5.1.4.	2ª avaliación	Asimila algún dos trazos estéticos xerais que definen cada texto.
	B5.2.1.	2ª avaliación	Le algún conto, relato breve, mito ou lenda da nosa cultura.
	B5.2.2.	2ª avaliación	Recoñece algún dos elementos básicos do relato literario e a parcialmente identifica a súa función.
	B5.3.1.	2ª avaliación	Le dramatizada e comprensivamente cando se lle anima a facelo, visiona algunha peza teatral e aprecia algún dos seus compoñentes e procedementos máis salientables.
	B5.4.1.	2ª avaliación	Describe e caracteriza algún dos trazos definitorios básicos do cómic como linguaxe artística.
	B5.4.2.	2ª avaliación	Identifica e describe parcialmente, nun cómic dado, os principais trazos definitorios.
	B5.5.1.	2ª avaliación	Diferencia os grandes xéneros literarios e recoñece algunha das súas características a partir da lectura.
	B5.6.1.	1ª e 2ª avaliación	Valora a literatura oral como medio de transmisión cultural e como elemento da identidade cultural cando se lle anima a facelo.
	B5.7.1.	2ª avaliación	Produce de xeito guiado e previa planificación algún texto con intención literaria.
	B5.8.1.	2ª avaliación	Coñece e usa de modo guiado algunha das estratexias e técnicas que axuden a analizar e interpretar o texto literario antes, durante ou

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
			despois da lectura.
	B5.9.1.	2ª avaliación	Fai audicións dalgún poema recitado ou cantado.
	B5.10.1.	2ª avaliación	Fai un esforzo por utilizar todo tipo de bibliotecas, físicas ou dixitais.
	B5.11.1.	2ª avaliación	Recoñece o valor da lectura como fonte de coñecemento do mundo e do individuo, cando se lle anima a facelo.
	B5.12.1.	2ª avaliación	Goza coa lectura de textos literarios cando se lle anima a facelo.

Lingua estranxeira: inglés

11		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
Bloque 1	B1.1.1.	1ª e 2ª avaliación	Aplica algunha estratexia de escoita activa para a comprensión parcial (global ou específica) das mensaxes recibidas, sen necesidade de entender todos os elementos das mesmas.
	B1.2.1.	1ª e 2ª avaliación	Comprende parcialmente mensaxes orais breves ou instrucións relacionadas coa actividade de aula.
	B1.2.2.	1ª e 2ª avaliación	Comprende parcialmente algún mensaxe ou anuncio público que conteñan algunha das seguintes instrucións, indicacións ou outro tipo de información: números, prezos, horarios ou datas nunha estación ou nuns grandes almacéns.
	B1.2.3.	1ª e 2ª avaliación	Entende parcialmente o que se lle di nalgunha das seguintes transaccións habituais sinxelas: instrucións, indicacións, peticións, avisos, saúdos e presentacións.
	B1.2.4.	1ª e 2ª avaliación	Identifica parcialmente o tema dalgunha conversa cotiá predicible que ten lugar na súa presenza (saúdos e presentacións ou diálogos en lugares públicos: oficinas de información, comercios, restaurantes, farmacias e hospitais, estacións ou aeroportos).
	B1.2.5.	1ª e 2ª avaliación	Entende parcialmente a información esencial

11	TEMPORALIZACIÓN		GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
	.		nalgũa conversa breve e sinxela (na que participa cando se lle anima a facelo) que traten sobre a súa contorna persoal: a familia, os amigos, o traballo, o tempo libre ou a descrición de obxectos e lugares.
	B1.2.6	1ª e 2ª avaliación	Comprende parcialmente algunha das ideas principais de presentacións e proxectos (en formato papel ou dixital) sinxelos e ben estruturados sobre temas familiares ou do seu interese (p. e. lecer, familia, fogar, deporte, etc.) e sobre aspectos socioculturais dos países nos que se fala a lingua estranxeira, a condición de que contén con imaxes e ilustracións e se fale de xeito lento e claro
	B1.3.1	1ª e 2ª avaliación	Na propia lingua, identifica algún dos aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, se é o caso, do resto do alumnado, evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas cando se lle guía para facelo.
	B1.4.1	1ª e 2ª avaliación	Identifica algún dos expoñentes máis comúns propios do seu nivel ou algún dos patróns discursivos básicos para entender as funcións comunicativas das mensaxes orais directas ou recibidas mediante formato electrónico.
	B1.5.1	1ª e 2ª avaliación	Recoñece e comprende parcialmente algunha das estruturas morfosintácticas básicas en oracións sinxelas de situacións habituais e de contido predicible asociadas ás funcións comunicativas propias do seu nivel.
	B1.6.1	1ª e 2ª avaliación	Recoñece boa parte do vocabulario oral básico para comprender textos sinxelos propios do seu nivel educativo.
	B1.7.1	1ª e 2ª avaliación	Identifica algún patrón fonético ou de entoación moi básico e evidente que axuda a entender o sentido xeral da mensaxe.
Bloqu	B2.1.1	1ª e 2ª avaliación	Emprega algunha das estratexias de comunicación

11		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN
e 2	.		básicas para producir un texto oral breve ou para participar en conversas, amosando interese e comprensión e empregando algunha das estratexias de compensación para suplir as carencias na lingua estranxeira.
	B2.2.1 .	1ª e 2ª avaliación	Realiza unha presentación ou un proxecto breve e sinxelo, previamente preparado e ensaiado, de acordo cun guión sinxelo e con apoio visual (en formato dixital ou papel), sobre algún dos seguintes temas cotiáns ou do seu interese (presentarse e presentar outras persoas; dar información básica sobre si mesmo/a, a súa familia, o seu traballo, a súa vida académica e o seu contorno; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de xeito sinxelo a súa casa, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa ou dun obxecto; presentar un tema que lle interese, dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) ou sobre algún dos aspectos socioculturais básicos dos países da lingua estranxeira, usando estruturas sinxelas e básicas.
	B2.2.2 .	1ª e 2ª avaliación	Desenvólvese parcialmente nalgunha das seguintes accións comunicativas cotiás básicas: saudar e dar información persoal, comprar ou comer nun restaurante, pedir menciñas na farmacia, dicir no hospital o que lle doe, rexistrarse nun hotel, comprar un billete de metro.
	B2.2.3 .	1ª e 2ª avaliación	Participa nalgunha entrevistas ou nalgunha conversación cara a cara ou por medios técnicos (teléfono, videoconferencia) nas que se establece contacto social (dar as grazas, saudar, despedirse, dirixirse a alguén, pedir desculpas, presentarse, interesarse polo estado de alguén, felicitar a alguén), se intercambia información persoal e

11		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN
	B2.3.1	1ª e 2ª avaliación	sobre asuntos cotiáns, se expresan sentimentos, se ofrece algo a alguén, se pide prestado algo, se queda con amizades ou se dan instrucións.
	B2.4.1	1ª e 2ª avaliación	Na propia lingua, identifica algún dos aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, se é o caso, do resto do alumnado, evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas cando se lle anima a facelo.
	B2.5.1	1ª e 2ª avaliación	Emprega algúns dos expoñentes máis comúns e habituais propios do seu nivel para realizar as funcións comunicativas demandadas ou algún dos patróns discursivos básicos máis frecuentes para o propósito comunicativo.
	B2.6.1	1ª e 2ª avaliación	Comunica con eficacia, empregando adecuadamente algunha das estruturas morfosintácticas básicas e de escasa complexidade para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel.
	B2.7.1	1ª e 2ª avaliación	Emprega algún vocabulario oral básico para producir algún texto sinxelo propio do seu nivel educativo.
Bloque 3	B3.1.1	1ª e 2ª avaliación	Exprésase con certa claridade, aínda que con clara influencia da lingua materna, usando unha entoación ou pronuncia comprensible, aceptándose as pausas e vacilacións frecuentes.
	B3.2.1	1ª e 2ª avaliación	Aplica algunha das estratexias de lectura comprensiva, recoñecendo algún dos trazos básicos e parte do contido global do texto, sen necesidade de entender todos os elementos do mesmo.
	B3.2.2	1ª e 2ª avaliación	Comprende parcialmente algunhas instrucións, indicacións ou información básica en notas e carteis en rúas, tendas, medios de transporte, cines, museos, centros educativos e outros lugares públicos.
			Capta a información esencial ou localiza

11		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
	.		información específica en material informativo sinxelo e breve como menús, horarios, catálogos, listas de prezos, anuncios, publicidade, folletos turísticos, programas culturais ou de eventos, presentacións escritas ou proxectos, etc.
	B3.2.3 .	1ª e 2ª avaliación	Comprende parcialmente algunha correspondencia (mensaxes, correos electrónicos, postais e tarxetas) breve e sinxela que trate sobre temas familiares como, p. e., un mesmo, a familia, o centro educativo, o traballo, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar, a indicación da hora e o lugar dunha cita, etc
	B3.2.4 .	1ª e 2ª avaliación	Entende o esencial e algún dos puntos principais de noticias ou artigos breves en xornais e revistas, en páxinas web ou noutros materiais de referencia previamente seleccionados, que traten temas adecuados ao seu nivel, que lle sexan familiares ou sexan do seu interese e nos que os números, os nomes, as ilustracións e os títulos compoñen grande parte da mensaxe.
	B3.2.5 .	1ª e 2ª avaliación	Comprende o esencial dalgunha historia breve, sinxela, ben estruturada e adecuada ao seu nivel e identifica algún dos personaxes principais, a condición de que a imaxe e a acción condúzan grande parte do argumento (cómic, relatos breves ou lecturas adaptadas).
	B3.3.1 .	1ª e 2ª avaliación	Na propia lingua, identifica algún dos aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, se é o caso, do resto do alumnado, evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas cando se lle anima a facelo.
	B3.4.1 .	1ª e 2ª avaliación	Identifica algún dos expoñentes máis comúns propios do seu nivel ou dos patróns discursivos básicos para entender as funcións comunicativas

11		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
			das mensaxes escritas en calquera formato.
	B3.5.1 .	1ª e 2ª avaliación	Recoñece e comprende parcialmente algunha das estruturas morfosintácticas básicas nalgúnhas oracións sinxelas de situacións habituais e de contido predicible asociadas ás funcións comunicativas propias do seu nivel.
	B3.6.1 .	1ª e 2ª avaliación	Recoñece algún vocabulario escrito básico para comprender textos sinxelos propios do seu nivel educativo
	B3.7.1 .	1ª e 2ª avaliación	Recoñece algunhas das características e das convencións propias da linguaxe escrita, discrimina o uso e significado da ortografía e a puntuación ou distingue o significado e a utilidade dalgún dos símbolos de uso común.
Bloque 4	B4.1.1 .	1ª e 2ª avaliación	Desenvolve algunha das estratexias estruturadas de composición, seguindo algún dos modelos propios de cada tipo de texto ou elaborando un borrador previo, empregando dicionarios impresos ou online e correctores ortográficos e realizando unha revisión final.
	B4.1.2	1ª e 2ª avaliación	Completa de xeito guiado un breve formulario ou unha ficha cos seus datos persoais (por exemplo, para matricularse nun curso, rexistrarse nas redes sociais, para abrir unha conta de correo electrónico, etc.).
	B4.2.1 .	1ª e 2ª avaliación	Escribe algunha correspondencia persoal breve, simple e cun guión sinxelo (mensaxes, notas, postais, correos, chats ou SMS) na que dá as grazas, felicita a alguén, fai unha invitación, dá instrucións, ou fala de si mesmo e da súa contorna inmediata (familia, amigos, afeccións, actividades cotiás, obxectos, lugares) e fai preguntas relativas a estes temas.
	B4.2.2 .	1ª e 2ª avaliación	Elabora algunha presentación ou proxecto breve e sinxelo (en formato dixital ou papel), sobre temas cotiáns ou do seu interese (presentarse e presentar

11		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
			a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo/a, a súa familia, o seu traballo, a súa vida académica e a súa contorna; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de xeito sinxelo a súa casa, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou dun obxecto; presentar un tema que lle interese, dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) ou sobre aspectos socioculturais básicos dos países da lingua estranxeira, usando estruturas sinxelas e básicas.
	B4.3.1 .	1ª e 2ª avaliación	Na propia lingua, identifica algún dos aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, se é o caso, do resto do alumnado, evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas cando se lle anima a facelo.
	B4.4.1 .	1ª e 2ª avaliación	Emprega algún dos expoñentes máis comúns e habituais propios do seu nivel para realizar algunha das funcións comunicativas demandadas ou algún dos patróns discursivos básicos máis frecuentes para o propósito comunicativo.
	B4.5.1 .	1ª e 2ª avaliación	Elabora algún texto breve e sinxelo, empregando adecuadamente algunha das estruturas morfosintácticas básicas para realizar algunha das funcións comunicativas propias do seu nivel.
	B4.6.1 .	1ª e 2ª avaliación	Emprega parcialmente algún vocabulario escrito básico para producir algún texto sinxelo propio do seu nivel educativo.
	B4.7.1 .	1ª e 2ª avaliación	Amosa interese pola boa presentación dos textos escritos e aplica parcialmente, de xeito elemental e con posibilidade de erros que non impidan a comprensión, os signos de puntuación básicos, as regras ortográficas básicas ou as convencións ortográficas máis habituais na redacción de textos

Concrecións metodolóxicas

Se entendemos por metodoloxía didáctica o conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados, a concreción das metodoloxías convértese nunha peza clave da programación desta materia.

As distintas correntes metodolóxicas das dúas últimas décadas abandonaron o antigo modelo lingüístico-estruturalista en favor dun modelo comunicativo, para o cal a lingua convértese nun útil que posibilita a comunicación dentro dun marco plurilingüe e plural que resulta coherente coa organización en ámbitos propia da ESA. As especiais características da educación das persoas adultas a distancia fan que esta materia presente concrecións metodolóxicas específicas.

O ensino a distancia esixe unha planificación metodolóxica flexible vinculada fundamentalmente ao emprego da plataforma virtual. O método interrogativo deixa paso á lección comunicativa e ao método demostrativo (a partir de vídeos ou documentos), mentres a aprendizaxe por descubrimento (que esixe a aplicación práctica dos contidos estudados) vai ser guiada por medio de exercicios autoavaliabes, especialmente no ámbito da lingua estranxeira.

Tratarase de implementar unha metodoloxía sumativa, aberta, participativa e bidireccional por medio do emprego de ferramentas coma os foros da materia, se ben a estruturación das actividades terá que atender ao obxectivo básico de preparar as e os discentes para a superación das probas escritas programadas.

A estes condicionantes debemos engadir tamén as características da ESA. Se as materias da ESO ordinaria teñen coma finalidade última a consecución por parte do alumnado das competencias clave, coñecementos e habilidades que lle permitirán desenvolver funcións sociais e incorporarse á vida activa con responsabilidade, ao tempo que lle capacitarán para acceder á educación postobligatoria, a Educación Secundaria para Adultos (que xa ten carácter non obrigatorio) debe continuar este labor tendo en conta as características inherentes a unha titulación de segunda oportunidade conducente a título: esixindo o dominio dos contidos recollidos no currículo sen por iso esquecer a situación persoal do alumnado matriculado.

Materiais e recursos didácticos

Como xa indicamos en apartados anteriores, os materiais e recursos empregados estarán dispoñibles na plataforma virtual (<http://aulavirtual.iessanclemente.net>), de xeito que esta será ferramenta indispensable para o alumnado. Nela atoparase a disposición dos estudantes un conxunto variado de materiais didácticos.

Os recursos despregados baixo a etiqueta «Apuntamento de profesorado» servirán ao alumnado para situarse na materia. Este material incluírá documentos teóricos e exercicios prácticos que de xeito habitual veñen sendo proporcionados pola Consellería de Cultura, Educación e Universidade a través dunhas unidades didácticas postas a disposición do alumnado e do profesorado.

A estes materiais o equipo docente engadirá diferentes recursos: documentos con indicacións acerca de como estudar a materia, ligazóns a diferentes recursos TIC de interese ou gravacións didácticas pensadas para orientar o estudo.

Outro recurso a disposición do alumnado serán os foros. Todos os alumnos/as poderán crear un foro dentro do espazo asignado a cada avaliación para preguntar calquera dúbida, de xeito que tanto o profesorado coma os restantes alumnos/as poidan despexala.

Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado

Instrumentos de avaliación

- Dadas as peculiaridades das ensinanzas de ESA a distancia, as cualificacións do alumnado dependerán exclusivamente das probas realizadas.
- Realizarase unha proba escrita ao final de cada avaliación. A segunda proba, realizada ao finalizar o cuadrimestre, incluírá contidos correspondentes ás dúas avaliacións e terá consideración de proba final para o alumnado que non superou a primeira. Os estudantes que superaran a primeira avaliación só terán que realizar, nesta proba final, a parte correspondente á segunda.
- Realizarase unha proba extraordinaria de curso completo á que poderá presentarse o alumnado que non acadara un resultado positivo na avaliación ordinaria.

Criterios de avaliación

Os criterios de avaliación relaciónanse cos estándares de aprendizaxe avaliábeis e co seu grao mínimo de consecución. Así, os criterios de avaliación da nosa materia son os seguintes:

Estudo coordinado das linguas oficiais

Bloque 1: Comunicación oral: escoitar e falar.

B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa e a idea xeral de textos orais dos medios de comunicación.

B1.2. Identificar e extraer as informacións adecuadas ao obxectivo da escoita.

B1.3. Identificar e seleccionar as ideas principais e as ideas secundarias do texto.

B1.4. Expor temas relacionados coa actividade académica e con noticias do seu interese.

B1.5. Coñecer e aplicar as TIC na produción de textos orais e escritos.

B1.6. Valorar unha articulación clara, unha pronunciación adecuada e un uso adecuado das regras morfosintácticas.

B1.7. Valorar as producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta.

B1.8. Participar activamente en diálogos, debates e traballos cooperativos.

B1.9. Identificar e contrastar o propósito comunicativo en textos orais e escritos.

B1.10. Analizar criticamente as mensaxes que leven calquera tipo de prexuízo ou sexan discriminatorias.

B1.11. Coñecer, valorar e usar a lingua galega nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas coma planificadas.

B1.12. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situación formais e informais, de forma individual ou en grupo.

B1.13. Producir discursos breves e comprensibles sobre temas da vida cotiá, de interese persoal ou social.

B1.12. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa.

Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir.

B2.1. Comprender, interpretar textos da vida cotiá e dos medios de comunicación.

B2.2. Comprender e interpretar textos narrativos.

B2.3. Comprender e interpretar textos xornalísticos. A noticia.

B2.4. Comprender e interpretar anuncios publicitarios.

B2.5. Identificar a estrutura comunicativa das mensaxes escritas.

B2.6. Analizar o contido de textos escritos e sintetízalo.

- B2.7. Utilizar estratexias para a discriminación das ideas principais e secundarias do texto.
- B2.8. Crear textos escritos, en formato papel ou dixital, utilizando as seguintes estratexias: buscar e desenvolver ideas, organizalas, facer unha primeira redacción, corrixir, reelaborar o texto e preparar a redacción definitiva.
- B2.9. Buscar palabras en dicionarios en papel ou dixitais, motores de busca da información...
- B2.10. Utilizar de forma guiada a biblioteca escolar e outras bibliotecas e as TIC como fonte de información.
- B2.11. Producir textos sinxelos propios da vida cotiá e das relacións sociais, en formato papel ou dixital.
- B2.12. Producir textos da vida académica en formato papel ou dixital.
- B2.13. Producir textos xornalísticos, a partir dun modelo, en formato papel ou dixital.
- B2.14. Producir textos narrativos, en formato papel ou dixital.
- B2.15 Usar, con progresiva autonomía, as TIC para planificar, revisar e mellorar o texto.
- B2.16. Presentar os textos escritos, tanto en formato papel coma en formato dixital, evitando calquera erro gramatical, ortográfico ou tipográfico.
- B2.17. Valorar a escrita como fonte de coñecemento académico e experiencial.
- B2.18. Valorar a actitude positiva ante a produción escrita en lingua galega.
- B2.19. Recoñecer a importancia individual e colectiva do dominio do texto escrito.
- B2.20. Avaliar o seu proceso de aprendizaxe cunha actitude activa e de mellora.
- B2.21. Valorar a lingua como o grande medio de comprensión e participación da/na historia colectiva e individual.

Bloque 3: Funcionamento da lingua

- B3.1. Coñecer as diferentes características da linguaxe oral e escrita.
- B3.2. Coñecer as diferenzas entre a linguaxe formal e informal.
- B3.3. Recoñecer, explicar e usar os elementos e funcións da comunicación en situacións formais e informais.
- B3.4. Construír textos escritos que se adecúen aos rexistros informal ou académico, segundo o requira a situación comunicativa da mensaxe.
- B3.5. Recoñecer o sistema vocálico e consonántico da lingua galega. Coñecemento e produción dos sons propios da nosa lingua.

B3.6. Recoñecer o parágrafo como unidade de sentido e da puntuación como mecanismo organizador do texto escrito.

B3.7. Recoñecer e aplicar as normas de ortografía.

B3.8. Recoñecer e aplicar as normas da separación en sílabas da palabra. Ditongo. Tritongo. Hiato

B3.9. Usar, con progresiva autonomía, os correctores ortográficos dos procesadores de texto.

B3.10. Recoñecer, explicar e usar con corrección as categorías gramaticais seguintes: substantivos, adxectivos, determinantes e pronome persoal tónico.

B3.11. Comprender e utilizar estratexias para inducir as regras de concordancia e as funcións sintácticas de suxeito e predicado.

B3.12. Coñecer e usar unha terminoloxía básica.

B3.13. Coñecer expresións e vocabulario de uso frecuente, referido a obxectos da contorna inmediata, situacións e actividades cotiás, necesidades básicas.

B3.14. Coñecer, construír e utilizar as modalidades asertiva, interrogativa, exclamativa, desiderativa, dubitativa e imperativa.

B3.15. Comprender e valorar as relacións de igualdade e de contrariedade que se establecen entre as palabras e o seu uso no discurso oral e escrito.

Bloque 4: Lingua e sociedade

B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo.

B4.2. Valorar positivamente o plurilingüismo como expresión de riqueza tanto para o propio individuo como para a humanidade.

B4.3. Coñecer as linguas de España.

B4.4. Coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que o integran.

B4.5. Coñecer e analizar a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo dos seus ámbitos familiares, escolares e do lugar onde viven.

B4.6. Adquirir vínculos positivos cara ao uso da lingua galega e asumir a importancia da contribución individual e colectiva no desenvolvemento do idioma.

Bloque 5: Educación literaria

B5.1. Ler de forma autónoma ou guiada obras de literatura adecuadas aos intereses do alumnado, expondo a súa opinión persoal e relacionando o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.

B5.2. Ler contos, relatos breves, mitos e lendas da nosa cultura, recoñecendo os elementos básicos do relato literario e a súa función.

B5.3. Ler dramatizando obras de teatro ou fragmentos, recoñecendo os aspectos formais do texto teatral.

B5.4. Ler e analizar outras linguaxes estéticas: o cómic...

B5.5. Diferenciar os grandes xéneros literarios e recoñecer as súas características a partir da lectura.

B5.6 Valorar a literatura oral como medio de transmisión cultural e como elemento da identidade cultural.

B5.7. Producir textos sinxelos de intención literaria.

B5.8. Coñecer e usar as estratexias e técnicas que axuden a analizar e interpretar o texto literario antes, durante e despois da lectura.

B5.9. Oír e recitar poemas. Valorar a estética poética.

B5.10. Utilizar, con progresiva independencia, todo tipo de bibliotecas, físicas ou dixitais.

B5.11. Coñecer e valorar a lectura como fonte de coñecemento do mundo e do individuo.

B5.12. Valorar a lectura como fonte de pracer.

Lingua estranxeira: inglés

Bloque 1: Comprensión oral

B1.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis axeitadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais ou os detalles relevantes do texto: anticipación do contido xeral do que se escoita coa axuda de elementos verbais e non verbais e uso dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto.

B1.2. Identificar o sentido xeral, a información esencial, os puntos principais e os detalles máis relevantes en textos orais moi breves e sinxelos nun rexistro estándar e informal, con estruturas simples e léxico de uso moi frecuente, articulados con claridade e a velocidade

lenta e transmitidos de viva voz ou por medios técnicos, sobre temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses en contextos cotiáns predicibles ou relativos a áreas de necesidade inmediata nos ámbitos persoal, público e educativo e sobre aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, sempre que as condicións acústicas sexan boas e non distorsionen a mensaxe, se poida volver escoitar o dito ou pedir confirmación e se conte con apoio visual ou cunha clara referencia contextual.

B1.3. Incorporar á comprensión do texto os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos adquiridos sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades, celebracións), as condicións de vida (vivenda, contorna), as relacións interpersoais (familiares, de amizade, académicas), o comportamento (xestos habituais, uso da voz, contacto físico) e as convencións sociais (normas de cortesía, costumes e tradicións) dos países onde se fala a lingua estranxeira, identificando diferenzas e semellanzas nos aspectos culturais máis visibles dos devanditos países e da propia cultura.

B1.4. Distinguir a función ou funcións comunicativas principais do texto (p. e. unha demanda de información ou unha orde) e un repertorio limitado dos seus expoñentes máis comúns e habituais, así como dos patróns discursivos básicos (p. e. inicio e peche da conversa, ou os puntos dunha narración esquemática).

B1.5. Recoñecer os significados máis comúns asociados ás estruturas sintácticas básicas propias da comunicación oral (p. e. estrutura interrogativa para demandar información).

B1.6. Recoñecer un repertorio limitado de léxico oral de alta frecuencia relativo a situacións cotiáns e temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses.

B1.7. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos de uso común, e recoñecer os significados e intencións comunicativas xerais relacionados cos mesmos.

Bloque 2: Expresión oral

B2.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis axeitadas para producir textos orais moi breves e sinxelos, empregando p. e., fórmulas e linguaxe “prefabricada” ou expresións memorizadas, ou apoiando con acenos o que se quere expresar.

B2.2. Producir textos monolóxicos moi breves e doados sobre temas cotiáns ou do seu interese e sobre aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira e participar de xeito simple e comprensible en conversacións moi breves que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi

familiares (un/ha mesmo/a, a contorna inmediata, persoas, lugares, obxectos e actividades, gustos e opinións), nun rexistro neutro ou informal, utilizando expresións e frases sinxelas e de uso moi frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa moi clara, sexan evidentes as pausas e vacilacións e sexa necesaria a repetición, a paráfrase e a cooperación do interlocutor para manter a comunicación.

B2.3. Incorporar á produción do texto oral monolóxico ou dialóxico os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos básicos adquiridos sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades, celebracións), as condicións de vida (vivenda, contorna), as relacións interpersoais (familiares, de amizade, académicas), o comportamento (xestos habituais, uso da voz, contacto físico) e as convencións sociais (normas de cortesía, costumes e tradicións) dos países onde se fala a lingua estranxeira, respectando as convencións comunicativas máis elementais e identificando diferenzas e semellanzas nos aspectos culturais máis visibles dos devanditos países e da propia cultura.

B2.4. Levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo (p. e. unha felicitación, un intercambio de información ou un ofrecemento), empregando un repertorio limitado dos seus expoñentes máis comúns e habituais, así como dos patróns discursivos básicos (p. e. inicio e peche da conversa, ou os puntos dunha narración esquemática).

B2.5. Mostrar control sobre estruturas sintácticas básicas (p. e., enlazar palabras ou grupos de palabras con conectores básicos como “e”, “entón”, “mais” ou “porque”), aínda que se sigan cometendo erros básicos de xeito sistemático, p.e., nos tempos verbais ou na concordancia.

B2.6. Coñecer e utilizar un repertorio limitado de léxico oral de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados cos propios intereses, experiencias e necesidades.

B2.7. Articular, de xeito comprensible pero con evidente influencia da primeira ou outras linguas, un repertorio moi limitado de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos, adaptándoos á función comunicativa que se quere levar a cabo.

Bloque 3: Comprensión escrita

B3.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas (identificación do tema dun texto coa axuda de elementos textuais e non textuais, uso dos coñecementos previos sobre o tema, inferencia de significados polo contexto e polo apoio visual, por comparación de palabras ou frases similares nas linguas que xa coñecen, etc.), para a comprensión do

sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto.

B3.2. Identificar o tema, o sentido xeral, as ideas principais e información específica en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, moi breves e sinxelos, en lingua estándar e cun léxico de alta frecuencia, e nos que o tema tratado e o tipo de texto resulten moi familiares, cotiáns ou de necesidade inmediata ou que versen sobre aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, a condición de que se poida reler o que non se entendeu, se poida consultar un dicionario e se conte con apoio visual e contextual.

B3.3. Incorporar á comprensión do texto os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos adquiridos sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades, celebracións), as condicións de vida (vivenda, contorna), as relacións interpersoais (familiares, de amizade, académicas) e as convencións sociais (normas de cortesía, costumes e tradicións) dos países onde se fala a lingua estranxeira, identificando diferenzas e semellanzas nos aspectos culturais máis visibles dos devanditos países e da propia cultura.

B3.4. Distinguir a función ou funcións comunicativas principais do texto (p. e. unha felicitación, unha demanda de información, ou un ofrecemento) e un repertorio limitado dos seus expoñentes máis comúns e habituais, así como dos patróns discursivos básicos (p. e. inicio e peche dunha carta, ou os puntos dunha descrición esquemática).

B3.5. Aplicar á comprensión do texto o coñecemento dos constituíntes e as estruturas sintácticas básicas propias da comunicación escrita, así como os seus significados asociados (p. e. estrutura interrogativa para demandar información).

B3.6. Recoñecer un repertorio limitado de léxico escrito de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses.

B3.7. Recoñecer os signos ortográficos básicos (p.e., punto, coma), así como os símbolos de uso común (p.e., €, @, &, £), e identificar os significados e intencións comunicativas xerais relacionados cos mesmos.

Bloque 4: Expresión escrita

B4.1. Coñecer e aplicar as estratexias básicas adecuadas para elaborar textos escritos breves e de estrutura simple (por exemplo, copiando formatos, fórmulas e modelos convencionais

proprios de cada tipo de texto, identificando as ideas pertinentes e necesarias, pondo unha idea principal en cada parágrafo, etc.).

B4.2. Elaborar, en papel ou en soporte electrónico, textos moi curtos e sinxelos, compostos de frases simples illadas, nun rexistro neutro ou informal, para falar de si mesmo, da súa contorna máis inmediata, de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles, ou para falar sobre aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira

B4.3. Incorporar á produción do texto escrito os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos básicos dos países onde se fala a lingua estranxeira adquiridos (p.e., as convencións sobre o inicio e o peche dunha carta a persoas coñecidas), identificando diferenzas e semellanzas nos aspectos culturais máis visibles dos devanditos países e da propia cultura.

B4.4. Levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo (p. e., unha felicitación, un intercambio de información, ou un ofrecemento), empregando un repertorio limitado dos seus expoñentes máis comúns e habituais, así como dos patróns discursivos básicos (p.e., inicio e peche dunha carta, ou os puntos dunha descrición esquemática).

B4.5. Mostrar control sobre estruturas sintácticas básicas (p. e., enlazar palabras ou grupos de palabras con conectores básicos como “e”, “entón”, “mais” ou “porque”), aínda que se sigan cometendo erros básicos de xeito sistemático, p.e., nos tempos verbais ou na concordancia.

B4.6. Coñecer e utilizar un repertorio limitado de léxico escrito de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados cos propios intereses, experiencias e necesidades.

B4.7. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección palabras ou frases curtas que se empregan regularmente ao falar, pero non necesariamente cunha ortografía totalmente normalizada.

Criterios de cualificación e promoción do alumnado

- Realizarase unha proba escrita en cada unha das dúas avaliacións. A segunda proba, realizada ao finalizar o cuadrimestre, incluírá contidos correspondentes ás dúas avaliacións e terá consideración de proba final para o alumnado que non superou a primeira. Os estudantes que superaran a primeira avaliación só terán que realizar, nesta proba final, a parte correspondente á segunda.

- As probas escritas constarán de tres partes: unha correspondente a Lingua castelá, unha correspondente a Lingua galega e unha terceira parte correspondente a Lingua estranxeira.
- En cada proba incluíranse cuestións, por valor de dous puntos, sobre as obras de lectura propostas.
- A superación de cada proba esixe obter unha cualificación igual ou superior a cinco puntos sobre dez.
- O alumnado que obteña unha cualificación mínima de catro puntos nalguna das dúas avaliacións poderá compensar esa cualificación co resultado obtido na outra avaliación. Para superar a materia por medio desa compensación, a media aritmética das dúas avaliacións deberá ser igual ou superior a cinco puntos.
- A nota da avaliación final ordinaria será a media aritmética das cualificacións obtidas nas avaliacións parciais, expresada en números enteiros e redondeada á unidade máis próxima. No caso de equidistancia entre unidades, redondearase á superior.
- A proba correspondente á avaliación extraordinaria será de curso completo. Para superala, será necesario obter unha cualificación igual ou superior a cinco puntos sobre dez.
- No caso de que o/a profesor/a o estime conveniente, poderá ser descontado 1 punto sobre o valor total da proba por erros de redacción (falta de coherencia, cohesión e adecuación na organización dos contidos) e erros lingüísticos (ortográficos, gramaticais e léxicos).

Contidos avaliados	Porcentaxe de valoración sobre o total da nota da proba
Cuestións referidas ás lecturas obrigatorias.	20 % (10 % para as lecturas en lingua galega e 10 % para as lecturas en lingua castelá).
Contidos correspondentes a Lingua Galega e Literatura.	26,66 %
Contidos correspondentes a Lingua Castelá e Literatura.	26,66 %
Contidos correspondentes á Lingua Estranxeira (Inglés ou Francés).	26,66 %

Para o alumnado que estea exento de lingua galega, a valoración das partes da proba será a seguinte:	Porcentaxe de valoración sobre o total da nota da proba
--	---

Cuestións referidas ás lecturas obrigatorias de lingua castelá.	10 %
Contidos correspondentes a Lingua Castelá e Literatura.	45 %
Contidos correspondentes á Lingua Estranxeira (Inglés).	45 %

Lecturas obrigatorias

1ª avaliación	2ª avaliación
LINGUA CASTELÁ	LINGUA CASTELÁ
Opción 1. Quiroga, H. «El almohadón de plumas»	Opción 1. Poe, E. A. «La máscara de la muerte roja»
Opción 2. Lovecraft, H. P. «Dagón»	Opción 2. Tolstoi, L. «El poder de la infancia» «Demasiado caro»
LINGUA GALEGA	LINGUA GALEGA
Opción 1. Dieste, R. «O neno suicida» «Sobre da morte de Bieito»	Opción 1. Navaza, G. «Castelos na area»
Opción 2. Cunqueiro, A. «Olaf Gunnarson estivo en Belén» «Pontes de Meirado»	Opción 2. Casares, C. «A rapaza do circo» «A galiña azul»

As obras de lectura non serán obxecto dunha proba específica, senón que nos exames de cada avaliación incluíranse preguntas, por valor de dous puntos, sobre as obras propostas.

Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente

A análise da práctica docente, reflexión indispensable para mellorar o desenvolvemento do proceso de ensino e aprendizaxe, realizarase a partir de diversos indicadores de logro.

Respecto da avaliación do proceso do ensino, teranse en conta os seguintes indicadores:

- A proposta didáctica fomenta a interacción entre o profesorado e o alumnado, tanto a través da plataforma virtual como por medio das titorías telemáticas.
- Trabállase de forma integrada o currículo lingüístico e hai unha estreita coordinación entre os diferentes departamentos de linguas.
- Fomentase tanto a competencia lingüística oral coma a competencia lingüística escrita, dentro das especiais características do ensino a distancia.
- Favorécese o desenvolvemento dun hábito lector crítico nos e nas discentes.
- As obras de lectura de cada avaliación están a disposición de todo o alumnado.
- A temporalización é flexible, permitindo ao alumnado conciliar a súa vida escolar coa laboral e/ou familiar.
- Os exames adecúanse aos tempos dispoñibles para a súa realización.
- As probas escritas son claras e de fácil comprensión, e non inducen a erro.
- Cada cuestión do exame ten adxudicada claramente a súa porcentaxe sobre o total.
- Tanto os contidos como os criterios de avaliación aplicados están a disposición do alumnado con anterioridade á realización das probas escritas.

Respecto da avaliación da práctica docente, teranse en conta os seguintes indicadores:

- Desenvólvense medidas ordinarias de apoio para aqueles alumnos con necesidades específicas de apoio educativo.
- Favorécese a autoavaliación do alumnado, proporcionándolle guías que lle permitan percibir obxectivamente o seu grado de consecución respecto dos obxectivos da materia.
- As probas escritas axústanse aos criterios de avaliación e aos estándares de aprendizaxe avaliábeles asignados á materia.
- Os criterios de avaliación e promoción son coñecidos por todo o alumnado.
- Aténdense as indicacións dos informes psicopedagóxicos emitidos polo Departamento de Orientación.

- A adaptación da programación obedece ás características detectadas no grupo, sendo os recursos e medidas empregados adecuados ás necesidades detectadas.

Actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.

Debido ás especiais características deste centro, non se proporán actividades específicas, xa que as nosas materias non se consideran, en rigor, pendentes: os e as discentes teñen a obriga de matricularse unha vez máis nos módulos non superados.

Avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados

Tendo en conta que estamos nun ensino a distancia no que non hai sesións presenciais e no que o alumnado se pode matricular en calquera momento ao longo do curso, non está prevista a realización dunha avaliación inicial.

Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade está implícita na heteroxeneidade intrínseca do conxunto do alumnado, polo que se disporá dun correo electrónico, un sistema de videoconferencias e unha liña telefónica que permiten ao equipo docente atender os e as estudantes que así o requiran de xeito individualizado, respostando así ás necesidades de apoio educativo que se presenten. Esta atención personalizada levarase a cabo nas horas de tutorías multimedia.

Concreción dos elementos transversais

Todo proceso educativo debe dirixirse, alén de á cognición e á intelectualidade, ao compoñente afectivo, interpersoal e social. Por iso consideramos que tanto os contidos transversais dos textos, como outros materiais didácticos empregados e compartidos na aula virtual, deben prestar atención a eidos relevantes dentro da vida humana como poden ser a dignidade dos seres humanos, a tolerancia, o voluntariado, o consumo responsable ou o respecto ao medio ambiente. Todo iso, sen esquecer que a literatura debe ir asociada á valoración positiva da diversidade cultural e ao respecto ás tradicións como patrimonio da Humanidade.

No caso concreto deste primeiro módulo do ámbito de comunicación, os materiais presentados contribuirán ao desenvolvemento da comprensión lectora, da expresión oral e escrita, da comunicación audiovisual, do emprendemento e da educación cívica e constitucional.

A estas engadiranse outras actividades (por exemplo na unidade 1) que promoverán accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico, coa finalidade de que os/as alumnos/as coñezan os seus dereitos e deberes como usuarios/as das vías, en calidade de peóns, viaxeiros/as e condutores/as de bicicletas ou vehículos a motor, respecten as normas e os sinais, e se favoreza a convivencia, a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía con actuacións adecuadas tendentes a evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas. Outras actividades contribuirán ao desenvolvemento da igualdade efectiva entre homes e mulleres, á prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade, e ao desenvolvemento de valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, ou ao afianzamento do espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico (por exemplo, nas unidades 3 e 4).

Actividades complementarias e extraescolares

Tendo en conta que estamos ante un ensino a distancia sen titorías presenciais, non está prevista a realización de actividades complementarias ou extraescolares, alén da participación nos foros e nas actividades propostas na aula virtual da materia.

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en relación cos resultados académicos e procesos de mellora

Tradicionalmente ténselle dado importancia á avaliación cualificadora. Porén, dentro do proceso de ensino-aprendizaxe planificado nesta programación contemplárase a avaliación formativa, mediante a cal preténdese controlar e mellorar todo o devandito proceso nas súas diferentes fases. A primeira corresponderíase coa comprobación da planificación contemplada, tendo en conta os elementos prescritivos presentes no currículo; a segunda co seguimento e a posible adaptación de certos aspectos en función da súa aplicación no día a día desenvolto na plataforma virtual. Unha vez rematada a aplicación da presente programación no vixente curso, avaliarase o funcionamento da súa posta en práctica e, tendo

en conta os resultados tirados desta análise, recolleranse no documento da Memoria final de curso as propostas de mellora que se estimen pertinentes.

Incorporación das modificacións propostas na memoria do curso anterior

Seguindo o compromiso expresado máis arriba, non nos queda máis que dar conta das propostas de mellora implementadas con respecto ao curso anterior. A desaparición do foro de lectura da materia obedece á preocupación do alumnado, que vía esta ferramenta coma unha demanda esixente e que non era quen de cumprir adecuadamente, en troques da axuda que buscaba ser. Se a isto engadimos que as limitacións do calendario do curso deixaban un tempo moi xusto tanto para o desenvolvemento como para a avaliación e cualificación da materia, a mellor opción parece ser deixar os foros abertos sen cualificar, de xeito que ningún dos e das discentes se sinta obrigado a participar neles, favorecendo así unha intervención libre máis persoal e crítica á medida dos tempos académicos, laborais e persoais de cada estudante.

ÁMBITO DE COMUNICACIÓN

MÓDULO III ESAD

Introdución e contextualización

A presente programación é unha proposta didáctica para a materia de Ámbito de Comunicación do terceiro curso de Educación Secundaria para Adultos a Distancia (ESAD), tendo en conta as especiais características derivadas tanto da educación das persoas adultas coma da modalidade a distancia.

Contexto educativo

Estas dúas circunstancias —ensino de adultos e modalidade a distancia— veñen determinar grandemente o proceso de ensino e aprendizaxe deseñado para esta materia. Se a educación das persoas adultas ten a consideración de ensinanza de segunda oportunidade conducente a título, a modalidade a distancia esixe do alumnado o rápido desenvolvemento da Competencia de aprender a aprender, xa que o material vai estar dispoñible na plataforma dixital do IES San Clemente co obxectivo de que se vaian traballando os contidos propostos segundo a temporalización establecida.

As vantaxes deste tipo de ensino non presencial (que supera os límites espaciais e temporais que constrinxen ás ensinanzas da modalidade presencial ordinaria) complementáanse coas titorías multimedia, as cales pretenden servir de apoio constante ao alumnado ao longo de todo o curso, de xeito que, axudado polo profesorado titor, poida acadar unha avaliación positiva.

A plataforma virtual será a mesma que o pasado curso académico, polo que este entorno non debería supoñer ningunha dificultade na planificación da materia. O alumnado de nova incorporación atopará un espazo intuitivo e especialmente visual, mentres que aqueles e aquelas discentes que se reincorporen este curso xa estarán familiarizados co seu funcionamento.

Marco lexislativo

O currículo está recollido a nivel estatal no **Real decreto 1105/2014**, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato e a nivel autonómico no **Decreto 86/2015**, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia. De xeito específico, o desenvolvemento curricular propio da nosa materia guíase por unha orde

propia, a **Orde do 20 de marzo de 2018** pola que se regula a educación básica para as persoas adultas e se establece o seu currículo na Comunidade Autónoma de Galicia.

A esta normativa básica de obrigado cumprimento engádese outra que a complementa: a **Orde ECD/65/2015**, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato, e a **Circular 4/2021**, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións sobre a organización e o funcionamento dos centros EPA e dos institutos de educación secundaria que impartan ensinanzas básicas de educación para persoas adultas polas modalidades presencial e a distancia no curso 2021/22.

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

As competencias clave serven de marco de referencia para unha aprendizaxe activa e significativa ao longo de toda a vida das e dos discentes. Segundo o que reflicte a Orde que establece o currículo, procederase a concretar a relación dos estándares de aprendizaxe avaliáveis da materia, conformando os seus perfís competenciais, xa que a presente programación didáctica pretende contribuír ao desenvolvemento de todas e cada unha das competencias clave indicadas nel. Así entendemos o «saber facer» definido no modelo competencial establecido pola Unión Europea, que inclúe:

- Comunicación lingüística. (CCL)
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía. (CMCCT)
- Competencia dixital. (CD)
- Aprender a aprender.(CAA)
- Competencias sociais e cívicas. (CSC)
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor. (CSIEE)
- Conciencia e expresións culturais. (CCEC)

Estas competencias relaciónanse cos estándares de aprendizaxe avaliáveis e, a partir destes, cos obxectivos xerais de etapa, os contidos, os criterios de avaliación, e o grao mínimo de consecución recollidos na táboa correspondente do apartado dedicado ás concrecións para os estándares de aprendizaxe avaliáveis nesta programación, á temporalización, ao grao mínimo de consecución para superar a materia e aos procedementos e instrumentos de avaliación.

En calquera caso, cómpre anotar que a nosa materia, debido ás súas características e á meta última de desenvolver unha competencia en comunicación lingüística, ten esta competencia como prioritaria. Nesa liña, tendo en conta a organización en ámbito da materia, que abrangue de xeito integrado e global o estudo das dúas linguas cooficiais e dunha lingua estranxeira, se traballará a vertente instrumental e funcional da lingua. Así, privilexiaremos o uso correcto da lingua e a comprensión de textos de carácter diverso.

Paralelamente, ese ámbito da construción de coñecementos, así como o desenvolvemento das capacidades para seleccionar e procesar a información requeridas para o traballo na aula virtual, axudarán a desenvolver a competencia de aprender a aprender. Tamén se inclúe o desenvolvemento dunha competencia metalingüística e metacognitiva, que incide na necesaria capacidade para aprender a aprender unha lingua.

Todo o anterior contribúe tamén á competencia relacionada co sentido de iniciativa e espírito emprendedor, aprendendo a resolver problemas e a trazar novos plans de estudo, con decisións importantes e transferibles a outros ámbitos.

Por outra banda, dadas as especiais características do noso centro, a competencia referente ao tratamento da información e a competencia dixital, así como as competencias básicas en ciencia e tecnoloxía, ao ter que empregar a aula virtual como ferramenta imprescindible no marco dun ensino a distancia e ser capaces de procesar toda a información presente nela empregando medios e formatos diversos, trabállanse acotío.

Asemade, as competencias sociais e cívicas trátaranse mediante esa plataforma no uso de recursos diversos e con contidos transversais en textos e outros materiais que garantan o desenvolvemento desa necesaria competencia.

Nos mesmos textos e demais materiais asociados a eles, como os múltiples temas musicais ou pezas teatrais vinculadas á expresión literaria, a competencia relativa á conciencia e expresións culturais resulta imprescindible, como se verá ao longo da nosa programación.

Relación de estándares de aprendizaxe avaliados da materia que forman parte dos perfís competenciais.

Recóllense a continuación os estándares de aprendizaxe avaliados da materia que forman parte dos perfís competenciais segundo o bloque ao que pertencen, para así dar cumprida conta da contribución ao desenvolvemento das competencias claves que vai desenvolver o terceiro módulo do ámbito de comunicación da ESAD.

Competencia clave	Aprender a aprender (CAA)
Estándares	
⑩ B1.1.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.	
⑩ B1.2.1 Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.	
⑩ B1.3.1 Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, reconece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas.	
⑩ B1.3.2 Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar coa pronuncia da lingua galega.	
⑩ B1.4.1 Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	
⑩ B1.4.3 Reconece e avalía erros nos discursos orais propios e alleos e trata de evitalos.	
⑩ B1.6.1 Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	
⑩ B1.7.1 Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	
⑩ B1.8.1 Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	
⑩ B2.3.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.	
⑩ B2.6.1 Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.	
⑩ B2.8.1 Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	
⑩ B2.8.5 Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.	
⑩ B3.4.1 Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais	
⑩ B3.4.2 Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	
⑩ B3.5.1 Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	
⑩ B3.6.1 Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	

⑩ B3.7.1 Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
⑩ B3.8.1 Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
⑩ B3.9.1 Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.
⑩ B3.10.1 Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.

Competencia clave	Competencia Dixital (CD)
Estándares	
⑩ B1.6.1 Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	
⑩ B1.6.2 Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	
⑩ B2.4.1. Produce, textos expositivos e argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.	
⑩ B2.6.1 Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.	
⑩ B2.9.1 Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	
⑩ B4.2.3 Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	
⑩ B5.5.2 Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.	

Competencia clave	Competencia Lingüística (CCL)
Estándares	
⑩ B1.1.1 Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	
⑩ B1.1.2 Recoñece a intención comunicativa dos textos.	
⑩ B1.1.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.	

10	B1.2.1 Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.
10	B1.3.1 Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas.
10	B1.3.3 Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.
10	B1.4.1 Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.
10	B1.4.2 Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais utilizando unha linguaxe correcta e rica.
10	B1.4.3 Recoñece a avalía erros nos discursos orais propios e alleos e trata de evitalos.
10	B1.5.1 Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.
10	B1.5.2 Utiliza o rexistro lingüístico axeitado a cada situación comunicativa.
10	B1.5.3 Realiza exposicións educativas sinxelas.
10	B1.6.2 Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.
10	B1.7.1 Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.
10	B1.7.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.
10	B1.8.1 Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.
10	B2.1.1 Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.
10	B2.1.2 Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.
10	B2.2.1 Analiza textos literarios, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.
10	B2.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto expositivo ou argumentativo.
10	B2.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.
10	B2.3.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.
10	B2.4.1. Produce, textos expositivos e argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.
10	B2.5.1 Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.
10	B2.6.1 Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet

para obter, organizar e seleccionar información.
10 B2.7.1 Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 10 B2.7.2 Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias. 10 B2.8.1 Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados. 10 B2.8.2 Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos.
10 B2.8.3 Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.
10 B2.8.4 Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión internas do texto.
10 B2.8.5 Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.
10 B2.9.1 Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.
10 B3.1.1 Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.
10 B3.2.1 Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual e sintáctica .
10 B3.2.2 Revisa os textos para puntuar correctamente.
10 B3.3.1 Analiza e usa correctamente as normas de acentuación.
10 B3.4.1 Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.
10 B3.4.2 Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.
10 B3.5.1 Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.
10 B3.6.1 Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
10 B3.7.1 Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
10 B3.8.1 Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
10 B3.9.1 Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un

texto.
⑩ B3.10.1 Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.
⑩ B3.10.2. Utiliza un vocabulario amplo e preciso utilizando os recursos proporcionados pola sinonimia.
⑩ B4.1.1 Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega.
⑩ B4.2.1 Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.
⑩ B4.2.2 Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.
⑩ B4.2.3 Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.
⑩ B4.3.1 Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais e colectivos.
⑩ B4.3.2 Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.
⑩ B4.4.1 Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.
⑩ B5.1.1 Identifica as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.
⑩ B5.1.2 Sinala os principais trazos característicos dos distintos períodos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
⑩ B5.2.2. Le autonomamente e comenta obras ou textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período correspondente.
⑩ B5.2.3 Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos definitorios e pon en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).
⑩ B5.3.1 Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
⑩ B5.4.1 Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
⑩ B5.5.1 Consulta fontes de información para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.
⑩ B5.5.2 Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.
⑩ B5.6.1 Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.

- ⑩ B5.6.2 Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos.

Competencia clave	Competencia Lingüística (CCL)
Estándares	
⑩ B1.1.1 Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	
⑩ B1.1.2 Recoñece a intención comunicativa dos textos.	
⑩ B1.1.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.	
⑩ B1.2.1 Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.	
⑩ B1.3.1 Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas.	
⑩ B1.3.3 Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	
⑩ B1.4.1 Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	
⑩ B1.4.2 Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais utilizando unha linguaxe correcta e rica.	
⑩ B1.4.3 Recoñece e avalía erros nos discursos orais propios e alleos e trata de evitalos.	
⑩ B1.5.1 Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.	
⑩ B1.5.2 Utiliza o rexistro lingüístico axeitado a cada situación comunicativa.	
⑩ B1.5.3 Realiza exposicións educativas sinxelas.	
⑩ B1.6.2 Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	
⑩ B1.7.1 Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	
⑩ B1.7.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	
⑩ B1.8.1 Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	
⑩ B2.1.1 Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	
⑩ B2.1.2 Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos	

máis xerais.
⑩ B2.2.1 Analiza textos literarios, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.
⑩ B2.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto expositivo ou argumentativo.
⑩ B2.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.
⑩ B2.3.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.
⑩ B2.4.1. Produce, textos expositivos e argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.
⑩ B2.5.1 Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.
⑩ B2.6.1 Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.
⑩ B2.7.1 Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.
⑩ B2.7.2 Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.
⑩ B2.8.1 Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.
⑩ B2.8.2 Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos.
⑩ B2.8.3 Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.
⑩ B2.8.4 Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión internas do texto.
⑩ B2.8.5 Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.
⑩ B2.9.1 Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.
⑩ B3.1.1 Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.
⑩ B3.2.1 Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual e sintáctica .
⑩ B3.2.2 Revisa os textos para puntuar correctamente.
⑩ B3.3.1 Analiza e usa correctamente as normas de acentuación.
⑩ B3.4.1 Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.

10	B3.4.2 Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.
10	B3.5.1 Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.
10	B3.6.1 Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
10	B3.7.1 Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
10	B3.8.1 Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
10	B3.9.1 Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.
10	B3.10.1 Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.
10	B3.10.2. Utiliza un vocabulario amplo e preciso utilizando os recursos proporcionados pola sinonimia.
10	B4.1.1 Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega.
10	B4.2.1 Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.
10	B4.2.2 Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.
10	B4.2.3 Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.
10	B4.3.1 Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais e colectivos.
10	B4.3.2 Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.
10	B4.4.1 Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.
10	B5.1.1 Identifica as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.
10	B5.1.2 Sinala os principais trazos característicos dos distintos períodos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
10	B5.2.2. Le autonomamente e comenta obras ou textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período correspondente.
10	B5.2.3 Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos definitorios e pon en

relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).
10 B5.3.1 Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
10 B5.4.1 Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
10 B5.5.1 Consulta fontes de información para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.
10 B5.5.2 Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.
10 B5.6.1 Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.
10 B5.6.2 Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos.

Competencia clave	Conciencia e Expresións Culturais (CCEC)
Estándares	
10 B1.3.3 Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	
10 B1.5.1 Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.	
10 B2.5.1 Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	
10 5.6.1 Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	
10 B5.6.2 Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos.	

Competencia clave	Conciencia e Expresións Culturais (CCEC)
Estándares	
10 B1.3.3 Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	
10 B1.5.1 Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a	

súa opinión.

10 B2.5.1 Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.

10 5.6.1 Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.

10 B5.6.2 Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos.

Competencia clave	Sociais e Cívicas (CSC)
Estándares	
10 B1.2.1 Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.	
10 B1.5.1 Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.	
10 B1.5.2 Utiliza o rexistro lingüístico axeitado a cada situación comunicativa.	
10 B1.6.2 Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	
10 B1.7.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria	
10 B1.8.1 Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	
10 B2.7.2 Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	
10 B2.8.3 Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.	
10 B4.2.1 Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916	
10 B4.2.2 Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	
10 B4.2.3 Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	
10 B4.3.1 Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais e colectivos.	
10 B4.3.2 Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.	
10 B4.4.1 Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	

Obxectivos para o curso

Conforme se indica no *Real Decreto 85/2015* no seu artigo 10, a Educación Secundaria Obrigatoria, sexa na súa modalidade ordinaria ou, no caso que nos ocupa, na modalidade a distancia, contribuirá a desenvolver nos alumnos e nas alumnas as capacidades que lles permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
- m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.
- n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
- o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Concreción da temporalización, o grao de consecución para superar a materia e os procedementos e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe avaliable

Debido ás especiais características das ensinanzas impartidas na educación secundaria para adultos a distancia, os procedementos e instrumentos de avaliación da materia redúcense forzosamente ás diferentes probas escritas contempladas no apartado da avaliación. Por este motivo considérase reiterativo especificar de novo esta información para cada estándar na táboa seguinte. En calquera caso, no apartado dedicado a Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción do alumnado explicárase de maneira máis específica esta cuestión e faranse as pertinentes puntualizacións.

Así mesmo, débese notar que moitos dos estándares de aprendizaxe traballados nestes primeiros módulos do ámbito de comunicación teñen un carácter moi básico, especialmente os máis relacionados coa comunicación oral e escrita. Por este motivo a temporalización proposta a continuación na táboa deberase entender como un traballo continuado ao longo do respectivo cuadrimestre, no que en determinados momentos farase maior fincapé nas competencias, obxectivos e contidos avaliados polo estándar correspondente.

Estudo coordinado das linguas oficiais

Bloque 1: Comunicación oral. Falar e escoitar

Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización		Instrumentos procedementos de avaliación
			1ª av.	2ª av.	
10 1.1.	B 10 B1.1.1 Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	• Comprende, sen erros demasiado importantes, e interpreta, seguindo unhas pautas dadas, a intención comunicativa e distingue as ideas principais e secundarias de textos orais de carácter simple en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de distinguir a tese defendida dos argumentos empregados.	X		• Análisis de intervencións e titorías presenciais
	10 B1.1.2 Recoñece a intención comunicativa dos textos.				
	10 B1.1.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.				
10 1.2.	B 10 B1.2.1 Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.	• Exprésase de xeito respectuoso, empregando con normalidade os recursos da oralidade sen erros de pronuncia graves, e mostra tolerancia cara a opinións diferentes á súa.	X		
10 1.3.	B 10 B1.3.1 Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas.				
10 1.4.	B 10 B1.3.2 Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar coa pronuncia da lingua galega.	• É quen de comprender a pertinencia de pronuncias dialectais do galego (gheada e seseo fundamentalmente) en contextos informais, de asumir con normalidade as da súa variante xeográfica e de rexeitar os prexuízos sociais mostrados cara a elas.	X		
	10 B1.3.3 Usa a variante dialectal propia e asúmela como a variedade habitual do seu contexto.				
	B 10 B1.4.1 Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	• Sabe preparar unha exposición oral moi simple, anotando as ideas principais a desenvolver nun pequeno guión.	X		
10	B 10 B1.4.2 Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais utilizando unha linguaxe correcta e rica.				
	10 B1.4.3 Recoñece a avalía erros nos discursos orais propios e alleos e trata de evitalos.				
10	B 10 B1.5.1 Participa en conversas	• É capaz de expresarse, con escasos erros, en intervencións non programadas, de xeito efectivo e respectando, sen cometer erros demasiado graves, as normas lingüísticas cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do			

1.5.		informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.	galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección		
		10 B1.5.2 Utiliza o rexistro lingüístico axeitado a cada situación comunicativa.	• Sabe preparar e realizar unha exposición oral moi simple nun rexistro de lingua algo formal, anotando as ideas principais a desenvolver nun pequeno guión .	X	X
		10 B1.5.3 Realiza exposicións educativas sinxelas.			
1.6.	B	10 B1.6.1 Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	• É capaz de consultar con autonomía, a partir das directrices proporcionadas polo/a docente, fontes de información dixitais, para obter información para as súas propias producións.	X	
		10 B1.6.2 Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación para facer de maneira visual as súas presentacións máis claras e atractivas.	• Sabe realizar unha presentación moi simple en Libre-Office para acompañar unha exposición oral	X	X
1.7.	B	10 B1.7.1 Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	• Expresa opinións de xeito respectuoso, empregando con normalidade os recursos da oralidade, e mostra tolerancia cara a opinións diferentes á súa.	X	
		10 B1.7.2. Aplica as normas que reñen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.			
1.8.	B	10 B1.8.1 Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	• É capaz de entender a importancia da expresión oral na comunicación humana.	X	

Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir.

Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización		Instrumentos procedementos de avaliación
			1ª av.	2ª av.	
10 B 2.1.	10 B2.1.1 Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	10 Sabe distinguir as diferenzas entre os textos non literarios dos literarios e reconece, seguindo as pautas dadas polo/a docente, as características principais dos xéneros literarios a partir de textos dados.		X	• Proba
	10 B2.1.2 Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.				
10 B	10 B2.2.1 Analiza textos literarios,				

2.2.		identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.			
10 2.3.	B	10 B2.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto expositivo ou argumentativo. 10 B2.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos. 10 B2.3.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.	10 É capaz de distinguir, sen erros moi graves, a intención comunicativa dun texto da-do, de carácter moi simple, e de recoñecer nel as ideas principais e secundarias, a tese e os argumentos.	X	
10 2.4.	B	10 B2.4.1. Produce, textos expositivos e argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.	10 É capaz de elaborar un texto breve de tipo expositivo sobre un tema proposto polo/a docente a partir de información obtida de xeito autónomo. 10 É capaz de elaborar un texto breve de tipo argumentativo sobre un tema proposto polo/a docente a partir de información obtida de xeito autónomo.	X	
10 2.5.	B	10 B2.5.1 Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	10 Sabe recoñecer de maneira moi básica, as características da linguaxe cinematográfica.		X
10 2.6.	B	10 B2.6.1 Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.	10 É capaz de elaborar un texto breve de tipo expositivo sobre un tema proposto polo/a docente a partir de información obtida de xeito autónomo, seguindo as pautas dadas polo/a docente. 10 É capaz de elaborar un texto breve de tipo argumentativo sobre un tema proposto polo/a docente a partir de información obtida de xeito autónomo, seguindo as pautas dadas polo/a docente.	X	X
10 2.7.	B	10 B2.7.1 Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 10 B2.7.2 Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	10 É quen de redactar un texto no que manifeste opinións de xeito respectuoso, sen cometer erros demasiado significativos, e mostra tolerancia e respecto nas súas valoracións persoais.	X	X
10 2.8.	B	10 B2.8.1 Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	10 Sabe organizar de maneira básica os seus textos escritos mediante borradores ou guións e redáctalos,	X	X

		10 B2.8.2 Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seus escritos.	segundo as indicacións dadas polo/a docente, empregando os mecanismos da textualidade, sen cometer erros demasiado relevantes.		
		10 B2.8.3 Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.			
		10 B2.8.4 Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión internas do texto.			
		10 B2.8.5 Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.			
10 B 2.9.	10 B 2.9.1 Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	10 Sabe habilitar o corrector lingüístico do procesador de textos para corrixir os erros cometidos nos seus textos escritos.	X	X	

Bloque 3 : Funcionamento da lingua.

Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización		Instrumentos de procedemento de avaliación
			1ª av.	2ª av.	
10 B 3.1.	10 B3.1.1 Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	10 É capaz de empregar as linguas galega e castelán, tanto a nivel oral como a nivel escrito, sen cometer erros graves ortográficos ou gramaticais.	X	X	• Proba
10 B 3.2.	10 B3.2.1 Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual e sintáctica .	10 Sabe empregar correctamente os signos de puntuación, sobre todo o punto e a coma, sen cometer erros que comprometan a comprensión do texto.	X		
	10 B3.2.2 Revisa os textos para puntuar correctamente.				
10 B 3.3.	10 B3.3.1 Analiza e usa correctamente as normas de acentuación.	10 Sabe empregar correctamente as normas de acentuación gráfica, sen cometer erros demasiado significativos.	X		
10 B 3.4.	10 B3.4.1 Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.	10 É capaz de empregar as linguas galega e castelán, tanto a nivel oral como a nivel escrito, na produción de textos de distintos xéneros, sen cometer erros gramaticais graves.	X		

		10 B3.4.2 Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	10 Recoñece nun texto dado a clase gramatical á que pertence cada palabra, sen cometer demasiados erros.		
10 3.5.	B	10 B3.5.1 Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	10 É capaz de recoñecer nun texto os substantivos, os adxectivos e os verbos con moi poucos erros e sabe utilizar estas categorías gramaticais sen ningún tipo de problemas en textos propios.	X	
10 3.6.	B	10 B3.6.1 Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	10 É capaz de recoñecer nun texto os determinantes e clasificalos nas súas diferentes variedades con moi poucos erros e sabe utilizar esta categoría gramatical sen ningún tipo de problemas en textos propios.	X	
10 3.7.	B	10 B3.7.1 Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	10 É capaz de recoñecer nun texto os pronomes con moi poucos erros e sabe utilizar esta categoría gramatical sen ningún tipo de problemas en textos propios.	X	
10 3.8.	B	10 B3.8.1 Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	10 É capaz de recoñecer nun texto os adverbios e as locucións adverbiais con moi poucos erros e sabe utilizar esta categoría gramatical sen ningún tipo de problemas en textos propios.	X	
10 3.9.	B	10 B3.9.1 Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.	10 É capaz de recoñecer nun texto os conectores textuais e o tipo ao que pertencen cometendo poucos erros e de describir os seus valores máis habituais.	X	
10 3.10.	B	10 B3.10.1 Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	10 Entende os conceptos de sinonimia e antonimia, sabe recoñecelos en casos prácticos e sabe achegar exemplos.	X	
		10 B3.10.2. Emprega un vocabulario amplo e preciso utilizando os recursos proporcionados pola sinonimia.	10 É capaz de redactar textos sen repetir palabras, empregando o recurso da sinonimia.	X	

Bloque 4: Lingua e sociedade.

Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización		Instrumentos de avaliación
			1ª av.	2ª av.	
10 B 4.1.	10 B4.1.1 Recoñece os principios elementais na orixe e formación da lingua galega.	Coñece de xeito moi básico, os trazos xerais da formación da lingua galega: o compoñente latino e a influencia das linguas de substrato e superestrato.	X		Proba
10 B 4.2.	10 B4.2.1 Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	Coñece de xeito moi básico os acontecementos principais da historia social da lingua galega desde os seus inicios até a época das Irmandades da Fala..	X		
	10 B4.2.2 Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.				
	10 B4.2.3 Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	Sabe interpretar estatísticas de emprego do galego neste período histórico	X		
10 B 4.3.	10 B4.3.1 Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais e colectivos.	Coñece os principais recoñecementos legais da lingua galega: cooficialidade, emprego no ensino, na Administración autonómica e na toponimia.		X	
	10 B4.3.2 Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.				
10 B 4.4.	10 B4.4.1 Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	Sabe identificar os prexuízos lingüísticos a respecto do galego existentes na actualidade e mostra unha actitude crítica sobre eles.	X		

Bloque 5: Educación literaria.

Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización		Instrumentos de avaliación
			1ª av.	2ª av.	
10 B 5.1.	10 B5.1.1 Identifica as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.	• É capaz de presentar unha visión global das historias das literaturas galega e castelá, identificando correctamente os seus períodos.		X	• Proba
	10 B5.1.2 Sinala os principais trazos característicos dos distintos períodos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.				

10 5.2.	B	10 B5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX para a súa lectura.	• É quen de seleccionar textos representativos das literaturas galega e castelá, seguindo as indicacións dadas polo/a docente, e de comentar, a un nivel moi básico, as súas características formais e de contido máis significativas: tema, argumento, estrutura e recursos retóricos.	X	X
		10 B5.2.2. Le e comenta de xeito autónomo obras ou textos representativos das literaturas en galego e en castelán desde a Idade Media ata o século XX, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período correspondente.			
		10 B5.2.3 Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos definitorios e pono en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).			
10 5.3.	B	10 B5.3.1 Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	• É capaz de ler, cunha expresividade razoablemente boa, e comprendendo o seu contido, textos pouco complexos, representativos das literaturas galega e castelá.	X	X
10 5.4.	B	10 B5.4.1 Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	• Realiza un traballo breve sobre un aspecto representativo da literatura galega ou castelá, de maneira razoablemente correcta, consultando diferentes fontes de información recomendadas polo/a docente, empregando un procesador de textos.	X	X
10 5.5.	B	10 B5.5.1 Consulta fontes de información para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas. 10 B5.5.2 Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.			
10 5.6.	B	10 B5.6.1 Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballos na aula.	• Redacta textos de creación literario adecuados ao seu nivel académico, seguindo as propostas do/da docente.		X
		10 B5.6.2 Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos.			

Lingua estranxeira: inglés

Bloque 1: Comprensión oral

Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización		Instrumentos procedemento avaliación
			1ª av.	2ª av.	
• B 1.1	⑩ B1.1.1 Aplica de forma sistemática estratexias de escoita activa para a comprensión das ideas xerais e información máis relevante sobre temas habituais e do seu interese.	• É capaz de entender o sentido global dun texto oral pouco complexo sobre un tema de interese xeral.	X	X	• Proba
• B 1.2	⑩ B1.2.1 Distingue, co apoio da imaxe, as ideas principais e información relevante en presentacións orais e proxectos socioculturais de pouca extensión, claros e estruturados, relativos a temas e aspectos concretos, frecuentes e cotiáns do ámbito persoal e do seu interese.	• É capaz de entender as ideas principais dunha exposición oral clara, simple e ben estruturada	X	X	
	⑩ B1.2.2 Capta os puntos principais e detalles relevantes de indicacións, anuncios, mensaxes e comunicados breves e articulados de maneira lenta e clara (p.e. cambio de porta de embarque nun aeroporto, información sobre actividades nun hotel, ou nun contestador automático nun campamento de verán...), sempre que as condicións acústicas sexan boas e o son non estea distorsionado.	• É capaz de entender, a partir dunhas pautas dadas polo/a docente, mensaxes breves e claras relacionadas con actividades cotiás de tipo pragmático en diferentes situacións do día a día.	X		
	⑩ B1.2.3 Entende o que se lle di en transaccións e xestións cotiáns e estruturadas (p.e. en bancos, tendas, hoteis, restaurantes, transportes, centros educativos, lugares de traballo), ou menos habituais (p.e. nunha farmacia, un hospital, nunha comisaría ou un organismo público).				
	⑩ B1.2.4 Identifica o sentido xeral e os puntos principais dunha conversación informal entre dous ou máis interlocutores que ten lugar na súa presenza, cando o tema lle resulta coñecido e o discurso está articulado con claridade, a velocidade media e nunha variedade estándar da lingua.				
		⑩ B1.2.5 Comprende, nunha conversación informal na que participa, descrições, narracións, puntos de vista e opinións sobre asuntos prácticos da vida diaria, cando se lle fala con claridade, amodo e directamente e se o interlocutor está disposto a repetir ou reformular o dito.	• É quen de entender o sentido xeral dunha conversa básica informal de temática cotiá, se os interlocutores falan lentamente e pode formular preguntas sobre as dúbidas que se lle presenten.	X	
• B 1.3	⑩ B1.3.1 Identifica na propia lingua aspectos socioculturais básicos dos países onde se fala a lingua estranxeira, analizándoos coas diversas culturas do alumnado evitando estereotipos.	• Coñece algúns aspectos socioculturais básicos da cultura anglosaxoa.	X	X	

• 1.4	B	10 B1.4.1 Identifica os expoñentes máis comúns propios do seu nivel para entender as funcións comunicativas así como os patróns discursivos de uso máis frecuente para o propósito comunicativo.	• É capaz de recoñecer, a un nivel moi básico, as estruturas lingüísticas máis importantes para identificar as funcións comunicativas.	X	X
• 1.5	B	10 B1.5.1 Recoñece e comprende as estruturas morfosintácticas e discursivas máis habituais e de relativa dificultade, para identificar as funcións comunicativas propias do seu nivel.			
• 1.6	B	10 B1.6.1 Identifica o vocabulario oral básico e suficiente para comprender textos sinxelos en rexistro estándar propio do seu nivel.	• Domina un vocabulario básico dos principais campos léxicos do idioma.	X	X
• 1.7	B	10 B1.7.1 Discrimina trazos fonéticos e de entoación que axudan a entender o sentido global e as ideas principais e secundarias e as intencións comunicativas xerais relacionados con estes.	• Recoñece as principais liñas de entoación: enunciativa, interrogativa, imperativa e dubitativa.	X	X

Bloque 2: Expresión oral					
Crite- rios de avalia- ción	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización		Instrumen procedeme avaliac
			1ª av.	2ª av.	
• B 2.1.	⑩ B2.1.1. Emprega estratexias de produción para interactuar e facerse entender con perseverancia na lingua estranxeira as estratexias de compensación para suplir carencias na lingua estranxeira (parafrasear, linguaxe corporal, axudas audiovisuais...).	⑩ Sabe usar recursos efectivos, como o emprego de palabras <i>ómnibus</i> , para suplir as súas carencias de vocabulario e apóiase na xestualidade.	X	X	• Proba
• B 2.2.	⑩ B2.2.1 Elabora presentacións e participa proxectos breves, previamente ensaiados, ben estruturados e con apoio visual e seguindo un modelo, en formato impreso ou soporte dixital, sobre aspectos concretos de temas do seu interese e sobre aspectos socioculturais do país da lingua estranxeira e responde a preguntas breves e sinxelas dos oíntes sobre o seu contido	⑩ É capaz de realizar unha presentación oral dun tema dado, de maneira comprensible e sen cometer erros lingüísticos graves.	X	X	
• B 2.3.	⑩ B2.3.1 Desenvólvese con expresións básicas en xestións e transaccións cotiáns e estruturadas (p.e. en bancos, tendas, hoteis, restaurantes, transportes, centros educativos, lugares de traballo), ou menos habituais (p.e. nunha farmacia, un hospital,	• É capaz de comunicarse, a partir dunhas pautas dadas polo/a docente, con mensaxes breves e claras que resulten comprensibles e que non presenten erros graves de	X		

		nunha comisaría ou un organismo público).	lingua en actividades que reproduzan situacións cotiás.		
		⑩ B2.3.2 Participa en conversacións informais cara a cara ou por teléfono ou outros medios técnicos, nas que establece contacto social, intercambia información e expresa opinións e puntos de vista, fai invitacións e ofrecementos, pide e ofrece cousas, pide e dá indicacións ou instrucións.	• Ten a competencia necesaria para establecer un intercambio oral no que exprese feitos que lle sucedesen ou que pretende realizar, a un nivel básico, sen cometer erros demasiado relevantes que dificulten a comprensión.	X	
• B 2.4.	⑩	2.4.1 Identifica na propia lingua, aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizandoos comparativamente coas diversas culturas, se é o caso, do resto do alumnado, evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas.	• Coñece algúns aspectos socioculturais básicos da cultura anglosaxoa.	X	X
• B 2.5.	⑩	B2.5.1 Usa os expoñentes máis comúns propios do seu nivel para realizar as funcións comunicativas así como os patróns discursivos de uso máis frecuente para o propósito comunicativo.	• É capaz de empregar, de maneira activa, a un nivel moi básico, as estruturas lingüísticas máis importantes para desenvolver as funcións comunicativas.	X	X
• B 2.6.	⑩	B2.6.1 Usa as estruturas morfosintácticas e discursivas máis habituais e de relativa dificultade para comprender as funcións comunicativas propias do seu nivel.			
• B 2.7.	⑩	B2.7.1 Emprega un vocabulario oral básico e suficiente para comprender textos sinxelos en rexistro estándar propio do seu nivel.	• Domina de maneira activa un vocabulario básico dos principais campos léxicos do idioma.	X	X
• B 2.8.	⑩	B2.8.1. Exprésase con certa claridade, usando unha entoación e pronunciación comprensible, aceptándose as pausas e dúbidas frecuentes, aínda que teña que repetir algunha vez por solicitude das persoas interlocutoras.	• É capaz de producir un discurso claro e comprensible, sen presentar erros graves de expresión que dificulten a intelixibilidade dos contidos.	X	X

Bloque 3: Comprensión escrita.

Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización		Instrumentos procedementos de avaliación
			1ª av.	2ª av.	
• B 3.1.	⑩ B3.1.1 Aplica estratexias de lectura comprensiva recoñecendo os trazos esenciais do xénero e a súa estrutura, e interpretando o seu contido global e específico, sen necesidade de entender	• É capaz de entender o sentido global dun texto escrito pouco complexo sobre un tema de interese xeral.	X	X	• Proba

		todos os seus elementos.			
• 3.2.	B	⑩ B3.2.1 Entende as ideas principais dun texto escrito breve e ben estruturado en presentacións breves e sinxelas e en proxectos socioculturais do país onde se fala a lingua estranxeira.	• É capaz de entender as ideas principais dunha texto escrito claro, simple e ben estruturado.	X	X
		⑩ B3.2.2 Entende os puntos principais de anuncios e material publicitario de revistas ou Internet formulados de maneira simple e clara, e relacionados con asuntos do seu interese.	• É capaz de entender o sentido global dun anuncio publicitario que empregue un vocabulario moi simple.	X	X
		⑩ B3.2.3 Comprende correspondencia persoal breve e sinxela en calquera formato na que se fala dun mesmo; descríbense persoas, obxectos e lugares; nállanse acontecementos pasados e presentes, reais ou imaxinarios, e exprésanse sentimentos e desexos e opinións sobre temas xerais, coñecidos ou do seu interese.	• Ten competencia para entender as mensaxes de tipo persoal nas que troque información con outras persoas sobre temas de tipo xeral, a un nivel básico.	X	X
		⑩ B3.2.4 Entende con axuda de dicionarios impresos e on line, información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados sobre asuntos do seu interese (por exemplo. sobre un curso de idiomas, unha viaxe, unha compra pola Internet).	• É capaz de entender, seguindo as pautas dadas polo/a docente, información relevante en páxinas web para realizar unha actividade do seu interese.	X	X
		⑩ B3.2.5 Comprende o esencial de lecturas adaptadas breves e ben estruturadas e faise unha idea do carácter dos distintos personaxes, as súas relacións e do argumento.	• Pode realizar unha lectura comprensiva dun texto literario breve adaptado ao seu nivel.	X	X
• 3.3.	B	⑩ B3.3.1 Na propia lingua, identifica aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, se é o caso, do resto do alumnado, evitando estereotipos.	• Coñece algúns aspectos socioculturais básicos da cultura anglosaxoa.	X	X
• 3.4.	B	⑩ B3.4.1 Identifica os expoñentes máis comúns propios do seu nivel para entender as función comunicativas así como os patróns discursivos de uso máis frecuente para o propósito comunicativo.	• É capaz de recoñecer, a un nivel moi básico, as estruturas lingüísticas máis importantes para identificar as funcións comunicativas.	X	X
• 3.5.	B	⑩ B3.5.1 Recoñece e comprende as estruturas morfosintácticas básicas asociadas ás funcións comunicativas			

		propias do seu nivel.			
• 3.6.	B	10 B3.6.1 Recoñece un vocabulario escrito básico e suficiente para comprender textos sinxelos propios do seu nivel educativo.	• Domina un vocabulario básico dos principais campos léxicos do idioma.	X	X
• 3.7.	B	10 B3.7.1 Recoñece algunhas das características e convencións propias da linguaxe escrita, discrimina o uso e significado da ortografía e a puntuación e distingue o significado e a utilidade dos símbolos de uso común.	• Interpreta de maneira correcta na lectura os signos de puntuación e outros símbolos ortográficos básicos, como abreviaturas ou siglas.	X	X

Bloque 4: Expresión escrita.

Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización		Instrumentos procedementos de avaliación
			1ª av.	2ª av.	
• B 4.1.	⑩ B4.1.1 Desenvolve estratexias sistemáticas de composición seguindo un modelo e usando dicionarios impresos e <i>on line</i> e correctores ortográficos dos procesadores de textos na súa composición.	• Sabe habilitar e empregar o corrector lingüístico de inglés nun procesador de textos e consultar un dicionario <i>on line</i> .	X	X	• Proba
• B 4.2.	⑩ B4.2.1 Escribe textos breves en distintos formatos, seguindo un modelo estruturado, con información sinxela e relevante sobre feitos habituais e do seu interese e sobre aspectos socioculturais do país onde se fala a lingua estranxeira para incorporalos a proxectos.	• É capaz de escribir de maneira que resulte comprensible e sen cometer erros de lingua graves, un texto breve sobre un tema do seu interese.	X	X	
	⑩ B4.2.2 Escribe correspondencia persoal sinxela na que se establece e mantén o contacto social (p.e., con amigos), intercámbiase información, descríbense en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais; danse instrucións, fanse e acéptanse ofrecementos e suxestións (p. e. cancelanse, confirman ou modifican unha invitación ou uns plans).	• É capaz de escribir de maneira que resulte comprensible e sen cometer erros de lingua graves, un correo electrónico sobre un tema de carácter persoal.	X	X	
	⑩ B4.2.3 Completa un cuestionario sinxelo con información persoal e relativa á súa formación, ocupación, intereses ou afeccións (p.e. para subscribirse a unha publicación dixital, matricularse nun obradoiro, ou curso).	• Sabe escribir un documento de solicitude de participación nunha determinada actividade no que figuren os seus datos persoais, cometendo poucos erros.	X	X	
	⑩ B4.2.4 Escribe notas e mensaxes (SMS, <i>WhatsApp</i> , <i>chats</i>), nos que se fan	• É capaz de escribir de maneira que resulte	X	X	

		breves comentarios ou se dan instrucións e indicacións relacionadas con actividades e situacións da vida cotiá e do seu interese.	comprensible e sen cometer erros de lingua graves, unha serie de mensaxes curtas, imitando unha comunicación de <i>WhatsApp</i> , de maneira respectuosa e adecuada á situación comunicativa.		
		⑩ B4.2.5 Escribe notas, anuncios e mensaxes breves (p.e. en Twitter ou Facebook) relacionados con actividades e situacións da vida cotiá, do seu interese persoal respectando as convencións e normas de cortesía e da netiqueta.			
• 4.3.	B	⑩ B4.3.1 Na propia lingua, identifica aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, se é o caso, do resto do alumnado, evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas.	• Coñece algúns aspectos socioculturais básicos da cultura anglosaxoa.	X	X
• 4.4.	B	⑩ B4.4.1 Usa os expoñentes máis comúns propios do seu nivel para realizar as funcións comunicativas así como os patróns discursivos de uso máis frecuente para o propósito comunicativo.	• É capaz de empregar, de maneira activa, a un nivel moi básico, as estruturas lingüísticas máis importantes para desenvolver as funcións comunicativas.	X	X
• 4.5.	B	⑩ B4.5.1 Emprega adecuadamente as estruturas morfosintácticas básicas para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel.			
• 4.6.	B	⑩ B4.6.1 Emprega un vocabulario escrito básico e suficiente para producir textos sinxelos propios do seu nivel educativo.	• Domina de maneira activa a nivel escrito un vocabulario básico dos principais campos léxicos do idioma.	X	X
• 4.7.	B	⑩ B4.7.1 Aplica, de xeito elemental e con posibilidade de erros que non impidan a comprensión, os signos de puntuación básicos, as regras ortográficas básicas, así como as convencións ortográficas máis habituais na redacción de textos en soporte electrónico.	• Escribe empregando os signos de puntuación dunha maneira razoablemente correcta e non comete erros ortográficos graves que comprometan a comprensión do texto.	X	X

Concrecións metodolóxicas

Se entendemos por metodoloxía didáctica o conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados, a concreción das metodoloxías convértese nunha peza clave da programación desta materia.

As distintas correntes metodolóxicas das dúas últimas décadas abandonaron o antigo modelo lingüístico-estruturalista en favor dun modelo comunicativo, para o cal a lingua convértese nun útil que posibilita a comunicación dentro dun marco plurilingüe e plural que resulta

coherente coa organización en ámbitos propia da ESA. As especiais características da educación das persoas adultas a distancia fan que esta materia presente concrecións metodolóxicas específicas.

O ensino a distancia esixe unha planificación metodolóxica flexible vinculada fundamentalmente ao emprego da plataforma virtual. O método interrogativo deixa paso á lección comunicativa e ao método demostrativo (a partir de vídeos ou documentos), mentres a aprendizaxe por descubrimento (que esixe a aplicación práctica dos contidos estudados) vai ser guiada por medio de exercicios autoavaliáveis, especialmente no traballo da lingua estranxeira.

Tratarase de implementar unha metodoloxía sumativa, aberta, participativa e bidireccional por medio do emprego de ferramentas coma os foros da materia, se ben a estruturación das actividades terá que atender ao obxectivo básico de preparar ás e aos discentes para a superación das probas escritas programadas.

A estes condicionantes debemos engadir tamén as características da ESA. Se as materias da ESO ordinaria teñen coma finalidade última a consecución por parte do alumnado das competencias clave, coñecementos e habilidades que lle permitirán desenvolver funcións sociais e incorporarse á vida activa con responsabilidade e competencia ao tempo que lle capacitarán para acceder á educación postobrigatoria, a Educación Secundaria para Adultos (que xa ten carácter non obrigatorio) debe continuar este labor tendo en conta as características inherentes a unha titulación de segunda oportunidade conducente a título: esixindo o dominio dos contidos recollidos no currículo sen por iso esquecer a situación persoal do alumnado matriculado.

Materiais e recursos didácticos

Como xa indicamos en apartados anteriores, os materiais e recursos empregados estarán dispoñibles na plataforma virtual empregada (<http://aulavirtual.iessanclemente.net>), de xeito

que esta será ferramenta indispensable para o alumnado. Nela atoparase a disposición dos estudantes un variado conxunto de materiais didácticos.

Os recursos despregados baixo a etiqueta «Apuntamento de profesorado» servirán ao alumnado para situarse na materia. Este material incluírá documentos teóricos e exercicios prácticos que de xeito habitual veñen sendo proporcionados pola Consellería de Cultura, Educación e Universidade a través dunhas unidades didácticas postas a disposición do alumnado e do profesorado.

A estes materiais o equipo docente engadirá diferentes recursos: documentos con indicacións acerca de como estudar a materia, ligazóns a diferentes recursos TIC de interese ou vídeos didácticos pensados para orientar o estudo.

Outro recurso a disposición do alumnado serán os foros. Todos os alumnos/as poderán crear un foro dentro do espazo asignado a cada avaliación para preguntar calquera dúbida, de xeito que tanto o profesorado coma os restantes alumnos/as poidan despexala.

Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción do alumnado

Instrumentos de avaliación

- Dadas as peculiaridades das ensinanzas de ESA a distancia, as cualificacións do alumnado dependerán exclusivamente das probas realizadas.
- Realizarase unha proba escrita ao final de cada avaliación. A segunda proba, realizada ao finalizar o cuadrimestre, incluírá contidos correspondentes ás dúas avaliacións e terá consideración de proba final para o alumnado que non superou a primeira. Os estudantes que superaran a primeira avaliación só terán que realizar, nesta proba final, a parte correspondente á segunda.
- Realizarase unha proba extraordinaria de curso completo á que poderá presentarse o alumnado que non acadara un resultado positivo na avaliación ordinaria.

Criterios de avaliación

Os criterios de avaliación relaciónanse cos estándares de aprendizaxe avaliábeis e co seu grao mínimo de consecución. Así, os criterios de avaliación da nosa materia son os seguintes:

Estudo coordinado das linguas oficiais

Bloque 1: Comunicación oral: escoitar e falar.

B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa de novas de actualidade e de informacións de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual.

B1.2. Participar activamente en situacións de comunicación características das diferentes tarefas curriculares, especialmente para a organización e xestión das actividades de aprendizaxe, na busca e achega de información, na petición de aclaracións.

B1.3. Valorar a interacción como medio para ir tendo consciencia dos coñecementos e das ideas e para a regulación dos procesos de comprensión e expresión propios de todo proceso de aprendizaxe, tanto en actividades individuais como no traballo cooperativo.

B1.4. Coñecer as diferentes estratexias comunicativas que axudan ao inicio, ao desenvolvemento e á finalización das interaccións.

B1.5. Identificar e seleccionar as informacións adecuadas ao obxectivo da escoita, cooperación e respecto ante as intervencións dos demais e valoración das diferentes informacións.

B1.6. Coñecer diversos medios de rexistro da información.

B1.7. Recoñecer diferentes textos segundo a intencionalidade do emisor/a.

B1.8. Coñecer e aplicar diferentes medios audiovisuais e TIC como apoio ás súas producións.

B1.9. Activar os coñecementos lingüísticos formais desenvolvidos en calquera lingua para favorecer a comprensión e produción dos textos orais noutras linguas.

B1.10. Usar correctamente os elementos paraverbais e non verbais dunha exposición oral.

B1.11. Valorar as producións orais emitidas cunha prosodia e fonética correcta, respectando as normas que rexen a interacción oral e aplicando as normas sociocomunicativas.

B1.12. Valorar positivamente a utilización das linguas galega e castelá en todos os ámbitos lingüísticos.

B1.13. Valorar as normas de cortesía e os marcadores lingüísticos das relacións sociais coma o uso e selección de formas de tratamento, convencións no emprego da palabra e estratexias de interacción.

B1.14. Producir discursos breves e comprensibles sobre temas da vida cotiá, de interese persoal ou social.

B1.15. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa.

Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir

B2.1. Comprender e interpretar textos descriptivos.

B2.2. Comprender e interpretar textos xornalísticos. A reportaxe, artigos de opinión, editoriais.

B2.3. Comprender e interpretar textos dialogados.

B2.4. Crear textos escritos, en formato papel ou dixital, utilizando as seguintes estratexias: buscar e desenvolver ideas, organizalas, facer unha primeira redacción, corrixir, reelaborar o texto e preparar a redacción definitiva.

B2.5. Buscar palabras en dicionarios en papel ou dixitais, motores de busca da información...

B2.6. Utilizar de forma guiada a biblioteca escolar e outras bibliotecas e as TIC como fonte de información.

B2.7. Producir textos xornalísticos, a partir dun modelo, en formato papel ou dixital.

B2.8. Producir textos descriptivos en formato papel ou dixital.

B2.9. Producir textos dialogados en formato papel ou dixital.

B2.10. Elaborar un cómic.

B2.11 Usar, con progresiva autonomía, as TIC para planificar, revisar e mellorar o texto.

B2.12. Presentar os textos escritos, tanto en formato papel coma en formato dixital, evitando calquera erro gramatical, ortográfica ou tipográfica.

B2.13 Valorar a escrita como fonte de coñecemento académico e experiencial.

B2.14 Recoñecer a importancia individual e colectiva do dominio do texto escrito.

B2.15 Valorar a actitude positiva ante a produción escrita nas linguas galega e castelá.

B2.16. Avaliar o seu proceso de aprendizaxe cunha actitude activa e de mellora.

Bloque 3: Funcionamento da lingua

B3.1. Coñecer as diferentes características da linguaxe oral e escrita.

B3.2. Coñecer as diferenzas entre a linguaxe formal e informal.

B3.4. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas.

B3.5. Analizar e usar correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual.

B3.6. Usar, con progresiva autonomía, os correctores ortográficos dos procesadores de texto.

B3.7. Recoñecer, explicar e usar con corrección as categorías gramaticais seguintes: pronomes persoais átonos, verbo, preposición, adverbio e conxunción.

B3.8. Comprender e utilizar estratexias para inducir as regras de concordancia e as funcións sintácticas de suxeito e predicado.

B3.9. Coñecer expresións e vocabulario de uso frecuente, referido a obxectos do entorno inmediato, situacións e actividades cotiás e necesidades básicas.

B3.10. Recoñecer e usar correctamente as relacións de sinonimia, polisemia e antonimia.

B3.11. Comprender o significado das palabras en toda a súa extensión para recoñecer e diferenciar os usos obxectivos dos subxectivos.

B3.12. Recoñecer que cada lingua ten o seu propio funcionamento e ao mesmo tempo ten algunhas coincidencias coas linguas romances.

B3.13. Recoñecer, usar e explicar os nexos e conectores textuais (espaciais, temporais, de oposición e de contraste) e os principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais coma léxicos.

B3.14. Avaliar o seu proceso de aprendizaxe cunha actitude activa e de mellora.

Bloque 4: Lingua e sociedade

B4.1. Coñecer a realidade plurilingüe de España, a distribución xeográfica das súas linguas e dos dialectos, as súas orixes históricas e algúns dos seus trazos diferenciais.

B4.2. Describir a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.

B4.3. Coñecer e valorar as variedades da lingua castelá na Península Ibérica.

B4.4. Coñecer a situación da lingua castelá en Sudamérica.

B4.5. Valorar a lingua como o grande medio de comprensión e participación da/na historia colectiva e individual.

Bloque 5: Educación literaria

B5.1. Ler con regularidade obras literarias.

B5.2. Valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.

B5.3. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos.

B5.4. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.

B5.5. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e recoñecer os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.

B5.6. Ver e analizar outras linguaxes estéticas: o cine.

B5.7. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.

B5.8. Analizar textos literarios, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.

B5.9. Producir, previa planificación, valoracións persoais sobre as obras traballadas na aula.

B5.10. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.

B5.11. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.

B5.12. Valorar a lectura como fonte de pracer.

Lingua estranxeira: inglés

Bloque 1: Comprensión oral

B1.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis axeitadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais ou os detalles relevantes do texto: anticipación do contido xeral do que se escoita coa axuda de elementos verbais e non verbais e uso dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto.

B1.2. Identificar o sentido xeral, a información esencial, os puntos principais e os detalles máis relevantes en textos orais moi breves e sinxelos, transmitidos de viva voz ou por medios técnicos e articulados a velocidade lenta, nun rexistro informal e estándar, e que versen sobre asuntos habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses en contextos cotiáns predicibles ou relativos a áreas de necesidade inmediata nos ámbitos persoal, público e educativo e sobre aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, sempre que as condicións acústicas sexan boas e non distorsionen a

mensaxe, se poida volver escoitar o dito ou pedir confirmación e se conte con apoio visual ou cunha clara referencia contextual.

B1.3. Incorporar á comprensión do texto os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos adquiridos sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades, celebracións), as condicións de vida (vivenda, contorna), as relacións interpersoais (familiares, de amizade, académicas), o comportamento (xestos habituais, uso da voz, contacto físico) e as convencións sociais (normas de cortesía, costumes e tradicións) dos países onde se fala a lingua estranxeira, identificando diferenzas e semellanzas nos aspectos culturais máis visibles dos devanditos países e da propia cultura.

B1.4. Distinguir a función ou funcións comunicativas principais do texto (p. e. unha demanda de información ou unha orde) e un repertorio limitado dos seus expoñentes máis comúns e habituais, así como dos patróns discursivos básicos (p. e. inicio e peche da conversa, ou os puntos dunha narración esquemática).

B1.5. Recoñecer os significados máis comúns asociados ás estruturas sintácticas básicas propias da comunicación oral.

B1.6. Recoñecer un repertorio limitado de léxico oral de alta frecuencia relativo a asuntos cotiáns e temas habituais e concretos relacionados cos propios intereses, experiencias, estudos e ocupacións.

B1.7. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos de uso común, e recoñecer os significados e intencións comunicativas xerais relacionados cos mesmos.

Bloque 2: Expresión oral

B2.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis axeitadas para producir monólogos ou diálogos breves e de estrutura simple e clara, empregando, entre outros, fórmulas ou xestos simples para tomar ou ceder a quenda de palabra, procedementos como a adaptación da mensaxe a patróns da primeira lingua, ou o uso de elementos léxicos aproximados se non se dispón doutros máis precisos.

B2.2. Producir textos monolóxicos breves e comprensibles sobre temas cotiáns ou do seu interese e sobre aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira e relacionarse de xeito sinxelo en intercambios claramente estruturados, tanto en conversacións cara a cara como por teléfono ou outros medios técnicos, nun rexistro neutro ou informal, cunha linguaxe sinxela, nos que se dá, se solicita e se intercambia información sobre temas de importancia na vida cotiá e asuntos coñecidos ou de interese persoal, e se xustifican brevemente os motivos de determinadas accións e plans, aínda que ás veces haxa

interrupcións ou vacilacións, resulten evidentes as pausas e a reformulación para organizar o discurso e seleccionar expresións e estruturas, e o interlocutor teña que solicitar ás veces que se lle repita a mensaxe.

B2.3. Incorporar á produción do texto oral monolóxico ou dialóxico os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos adquiridos sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades, celebracións), as condicións de vida (vivenda, contorna), as relacións interpersoais (familiares, de amizade, académicas), o comportamento (xestos habituais, uso da voz, contacto físico) e as convencións sociais (normas de cortesía, costumes e tradicións) dos países onde se fala a lingua estranxeira, respectando as convencións comunicativas máis elementais e identificando diferenzas e semellanzas nos aspectos culturais máis visibles dos devanditos países e da propia cultura.

B2.4. Levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, empregando un repertorio limitado dos seus expoñentes máis comúns e dos patróns discursivos de uso máis frecuente para organizar o texto de xeito sinxelo.

B2.5. Mostrar control sobre un repertorio limitado de estruturas sintácticas básicas de uso habitual, aínda que se sigan cometendo erros básicos de xeito sistemático, p.e., nos tempos verbais ou na concordancia.

B2.6. Coñecer e utilizar un repertorio limitado de léxico oral suficiente para comunicar información en situacións cotiás e habituais.

B2.7. Pronunciar e entoar de xeito intelixible, pero con evidente influencia da primeira lingua, aínda que se cometan erros de pronunciación sempre que non interrompan a comunicación, e os interlocutores teñan que solicitar repeticións de cando en vez.

Bloque 3: Comprensión escrita

B3.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas (identificación do tema dun texto coa axuda de elementos textuais e non textuais, uso dos coñecementos previos sobre o tema, inferencia de significados polo contexto e polo apoio visual, por comparación de palabras ou frases similares nas linguas que xa coñecen, etc.), para a comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto.

B3.2. Identificar o tema, o sentido xeral, as ideas principais e información específica en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, breves e ben estruturados, escritos en lingua estándar ou nun rexistro informal, que traten de asuntos cotiáns ou do seu interese e de aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, e que conteñan estruturas sinxelas e un léxico de uso común.

B3.3. Incorporar á comprensión do texto os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos adquiridos sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades, celebracións), as condicións de vida (vivenda, contorna), as relacións interpersoais (familiares, de amizade, académicas) e as convencións sociais (normas de cortesía, costumes e tradicións) dos países onde se fala a lingua estranxeira, identificando diferenzas e semellanzas nos aspectos culturais máis visibles dos devanditos países e da propia cultura.

B3.4. Distinguir a función ou funcións comunicativas máis relevantes do texto e un repertorio dos seus expoñentes máis comúns, así como dos patróns discursivos de uso frecuente relativos á organización textual (introdución do tema, desenvolvemento e cambio temático, e peche do texto).

B3.5. Aplicar á comprensión do texto o coñecemento dos constituíntes e as estruturas sintácticas básicas propias da comunicación escrita, así como os seus significados asociados.

B3.6. Recoñecer un repertorio limitado de léxico escrito de uso común relativo a asuntos cotiáns e temas habituais e concretos relacionados cos propios intereses, experiencias, estudos e ocupacións.

B3.7. Recoñecer as principais convencións ortográficas, tipográficas e de puntuación, así como abreviaturas e símbolos de uso común (p. e., &, €, @, £), e os seus significados asociados.

Bloque 4: Expresión escrita

4.1. Coñecer e aplicar as estratexias básicas adecuadas para elaborar textos escritos breves e de estrutura simple (por exemplo, copiando formatos, fórmulas e modelos convencionais propios de cada tipo de texto, identificando as ideas pertinentes e necesarias, pondo unha idea principal en cada parágrafo, etc.).

4.2. Elaborar, en papel ou en soporte electrónico, textos breves, sinxelos e de estrutura clara sobre temas cotiáns ou de interese persoal e sobre aspectos socioculturais básicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira, nun rexistro informal e estándar.

4.3. Incorporar á produción do texto escrito os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos básicos dos países onde se fala a lingua estranxeira adquiridos (p. e. as convencións sobre o inicio e o peche dunha carta a persoas coñecidas), identificando diferenzas e semellanzas nos aspectos culturais máis visibles dos devanditos países e da propia cultura.

4.4. Levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, empregando un repertorio limitado dos seus expoñentes e dos patróns discursivos de uso máis frecuente para organizar o texto de xeito sinxelo.

4.5. Mostrar control sobre un repertorio limitado de estruturas sintácticas de uso habitual.

4.6. Coñecer e utilizar repertorio limitado de léxico oral suficiente para comunicar información en situacións cotiás e habituais.

4.7. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección palabras ou frases curtas que se empregan regularmente ao falar pero non necesariamente cunha ortografía totalmente normalizada.

Criterios de cualificación e promoción do alumnado

Realizarase unha proba escrita en cada unha das dúas avaliacións. A segunda proba, realizada ao finalizar o cuadrimestre, incluírá contidos correspondentes ás dúas avaliacións e terá consideración de proba final para o alumnado que non superou a primeira. Os estudantes que superaran a primeira avaliación só terán que realizar, nesta proba final, a parte correspondente á segunda.

- As probas escritas constarán de tres partes: unha correspondente a Lingua castelá, unha correspondente a Lingua galega e unha terceira parte correspondente a Lingua estranxeira.
- En cada proba incluíranse cuestións, por valor de dous puntos, sobre as obras de lectura propostas.
- A superación de cada proba esixe obter unha cualificación igual ou superior a cinco puntos sobre dez.
- O alumnado que obteña unha cualificación mínima de catro puntos nalguna das dúas avaliacións poderá compensar esa cualificación co resultado obtido na outra avaliación. Para superar a materia por medio desa compensación, a media aritmética das dúas avaliacións deberá ser igual ou superior a cinco puntos.
- A nota da avaliación final ordinaria será a media aritmética das cualificacións obtidas nas avaliacións parciais, expresada en números enteiros e redondeada á unidade máis próxima. No caso de equidistancia entre unidades, redondearase á superior.
- A proba correspondente á avaliación extraordinaria será de curso completo. Para superala, será necesario obter unha cualificación igual ou superior a cinco puntos sobre dez.
- No caso de que o/a profesor/a o estime conveniente, poderá ser descontado 1 punto

sobre o valor total da proba por erros de redacción (falta de coherencia, cohesión e adecuación na organización dos contidos) e erros lingüísticos (ortográficos, gramaticais e léxicos).

Contidos avaliados	Porcentaxe de valoración sobre o total da nota da proba
Cuestións referidas ás lecturas obrigatorias.	20 % (10 % para as lecturas en lingua galega e 10 % para as lecturas en lingua castelá).
Contidos correspondentes a Lingua Galega e Literatura.	26,66 %
Contidos correspondentes a Lingua Castelá e Literatura.	26,66 %
Contidos correspondentes á Lingua Estranxeira (Inglés ou Francés).	26,66 %

Para o alumnado que estea exento de lingua galega, a valoración das partes da proba será a seguinte:	Porcentaxe de valoración sobre o total da nota da proba
Cuestións referidas ás lecturas obrigatorias de lingua castelá.	10 %
Contidos correspondentes a Lingua Castelá e Literatura.	45 %
Contidos correspondentes á Lingua Estranxeira (Inglés ou Francés).	45 %

Lecturas obrigatorias

1ª avaliación.

- Os relatos “A lingua das bolboretas”, de Manuel Rivas, "Sabela" de Castelao e "O galo de Portugal" de Álvaro Cunqueiro, no referente ao apartado de lingua galega.
- Os relatos “Amor de madre” de Almudena Grandes, “El vaso de leche” de Manuel Rojas e “El gigante egoísta” de Oscar Wilde, no referente ao apartado de lingua castelá.

2ª avaliación.

- Os relatos “Sobre a morte de Bieito”, de Rafael Dieste “Amor de agosto”, de A. Fernández Paz e “A arrasadeira” de E. Blanco Amor, no referente ao apartado de lingua galega.
- Os relatos “Erik y el reloj de pulsera” de A. Moral Ortega, “El traje nuevo del emperador” de H. C. Andersen e “Septiembre” de Pilar Galán, no referente ao apartado de lingua castelá.

As obras de lectura non serán obxecto dunha proba específica, senón que nos exames de cada avaliación incluíranse preguntas, por valor de dous puntos, sobre as obras propostas.

Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente

A análise da práctica docente, reflexión indispensable para mellorar o proceso de ensino e aprendizaxe, realizarase a partir de diversos indicadores de logro.

Respecto da avaliación do proceso de ensino, teranse en conta os seguintes indicadores:

- A proposta didáctica fomenta a interacción entre o profesorado e o alumnado, tanto a través da plataforma virtual como por medio das titorías telemáticas.
- Trabállase de forma integrada o currículo lingüístico e hai unha estreita coordinación entre os diferentes departamentos de linguas.
- Fomentase tanto a competencia lingüística oral como a competencia lingüística escrita, dentro das especiais características do ensino a distancia.
- Favorécese o desenvolvemento dun hábito lector crítico nos e nas discentes.
- As obras de lectura de cada avaliación están a disposición de todo o alumnado.
- A temporalización é flexible e permite ao alumnado conciliar a súa vida escolar coa laboral e/ou familiar.
- Os exames adecúanse aos tempos dispoñibles para a súa realización.
- As probas escritas son claras e de fácil comprensión, e non inducen a erro.
- Cada cuestión do exame ten adxudicada claramente a súa porcentaxe sobre o total.

- Tanto os contidos coma os criterios de avaliación aplicados están a disposición do alumnado con anterioridade á realización das probas escritas.

Respecto da avaliación da práctica docente, teranse en conta os seguintes indicadores:

- Desenvólvense medidas ordinarias de apoio para aqueles alumnos con necesidades específicas de apoio educativo.
- Favorécese a autoavaliación do alumnado, proporcionándolle guías que lle permitan percibir obxectivamente o seu grado de consecución respecto dos obxectivos da materia.
- As probas escritas axústanse aos criterios de avaliación e aos estándares de aprendizaxe avaliábeis asignados á materia.
- Os criterios de avaliación e promoción son coñecidos por todo o alumnado.
- Aténdense as indicacións dos informes psicopedagóxicos emitidos polo Departamento de Orientación.
- A adaptación da programación obedece ás características detectadas no alumnado, sendo os recursos e medidas empregados adecuados ás necesidades detectadas.

Actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.

Debido ás especiais características deste centro, non se proporán actividades específicas, xa que as nosas materias non se consideran, en rigor, pendentes: os e as discentes teñen a obriga de matricularse unha vez máis nos módulos non superados.

Avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados

Tendo en conta que estamos nun ensino a distancia sen titorías presenciais e no que o alumnado se pode matricular en calquera momento ao longo do curso, non está prevista a realización dunha avaliación inicial.

Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade está implícita na heteroxeneidade intrínseca do conxunto do alumnado, polo que se disporá dun correo electrónico, un sistema de videoconferencias e unha liña telefónica que permiten ao equipo docente atender os e as estudantes que así o

requiran de xeito individualizado, respostando así ás necesidades de apoio educativo que se presenten. Esta atención personalizada levarase a cabo nas horas de tutorías multimedia.

Concreción dos elementos transversais

Todo proceso educativo debe dirixirse, alén de á cognición e á intelectualidade, ao compoñente afectivo, interpersonal e social. Por iso consideramos que tanto os contidos transversais dos textos, como outros materiais didácticos empregados e compartidos na aula virtual, deben prestar atención a eidos relevantes dentro da vida humana como poden ser a dignidade dos seres humanos, a tolerancia, o voluntariado, o consumo responsable ou o respecto ao medio ambiente. Todo iso, sen esquecer que a literatura debe ir asociada á valoración positiva da diversidade cultural e ao respecto ás tradicións como patrimonio da Humanidade.

No caso concreto deste terceiro módulo do ámbito de comunicación, os materias presentados para traballar contribuirán (pola propia natureza da materia) ao desenvolvemento da comprensión lectora, da expresión oral e escrita, da comunicación audiovisual, do emprendemento e da educación cívica e constitucional.

A estas engadiranse outras actividades (por exemplo na unidade 7) que promoverán accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico, coa finalidade de que os/as alumnos/as coñezan os seus dereitos e deberes como usuarios/as das vías, en calidade de peóns, viaxeiros/as e condutores/as de bicicletas ou vehículos a motor, respecten as normas e os sinais, e se favoreza a convivencia, a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía con actuacións adecuadas tendentes a evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas. Outras actividades, pola súa banda, contribuirán ao desenvolvemento da igualdade efectiva entre homes e mulleres, a prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade, e os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social ou ao afianzamento do espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico (por exemplo, nas unidades 5 e 6).

Actividades complementarias e extraescolares

Tendo en conta que estamos ante un ensino a distancia sen titorías presenciais, non está prevista a realización de actividades complementarias nin extraescolares, alén da participación nos foros e actividades propostas na aula virtual da materia.

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en relación cos resultados académicos e procesos de mellora

Tradicionalmente ténselle dado importancia á avaliación cualificadora. Porén, dentro do proceso de ensino-aprendizaxe planificado nesta programación contemplárase a avaliación formativa, mediante a cal preténdese controlar e mellorar todo o devandito proceso nas súas diferentes fases. A primeira corresponderíase coa comprobación da planificación realizada, tendo en conta os elementos prescritivos presentes no currículo; a segunda, co seguimento e a posible adaptación de certos aspectos en función da súa aplicación no día a día desenvolto na plataforma virtual. Unha vez rematada a aplicación da presente programación no vixente ano académico, avaliarase o funcionamento da súa posta en práctica e, tendo en conta os resultados tirados desta análise, recolleranse no documento da memoria final de curso as propostas de mellora que se estimen pertinentes.

Incorporación das modificacións propostas na memoria do curso anterior

Seguindo o compromiso expresado máis arriba, non nos queda máis que dar conta das propostas de mellora implementadas con respecto do curso anterior. A desaparición do foro de lectura da materia obedece á preocupación do alumnado, que vía esta ferramenta coma unha demanda esixente e que non era quen de cumprir adecuadamente, en troques da axuda que buscaba ser. Se a isto engadimos que as limitacións de tempo impostas polo calendario do curso, a mellor opción parece ser deixar os foros abertos sen cualificar, de xeito que ningún dos e das discentes se sinta obrigado a participar neles, favorecendo así unha intervención libre máis persoal e crítica á medida dos tempos académicos, laborais e persoais de cada estudante.

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA I 1º DE BACHARELATO

Introdución e contextualización

A presente programación pretende ofrecer unha proposta didáctica para a materia de Lingua Castelá e Literatura I de primeiro curso de bacharelato, tendo en conta as especiais características derivadas tanto da educación das persoas adultas coma da modalidade a distancia.

Contexto educativo

Estas circunstancias veñen determinar grandemente o proceso de ensino e aprendizaxe deseñado para esta materia. Se a educación das persoas adultas ten a consideración de ensinanza de segunda oportunidade conducente a título, a modalidade a distancia esixe do alumnado o rápido desenvolvemento da competencia de aprender a aprender, xa que o material didáctico vaise incorporando á plataforma dixital de xeito paulatino co obxectivo de que se vaian traballando os contidos propostos segundo a temporalización establecida.

As vantaxes deste tipo de ensino non presencial (que supera os límites espaciais e temporais que constrinxen ás ensinanzas da modalidade presencial ordinaria) complementáanse coas titorías multimedia, as cales pretenden servir de apoio constante ao alumnado ao longo de todo o curso, de xeito que, axudado polo profesorado titor, poda acadar con éxito unha avaliación positiva.

A plataforma virtual será a mesma que o pasado curso académico, polo que este entorno non debería engadir ningunha dificultade á planificación da materia. O alumnado de nova incorporación atopará un espazo intuitivo e especialmente visual, mentres que aqueles e aquelas discentes que se reincorporen este curso xa estarán familiarizados co seu funcionamento.

Marco lexislativo

A situación lexislativa actual ten como marco fundamental a **Lei Orgánica 3/2020**, do 29 de decembro, pola que se modifica a **Lei Orgánica 2/2006**, do 3 de maio, de educación. Se a nivel estatal o currículo básico ven dado polo Real decreto 1105/2014, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato, a nivel autonómico está regulado polo **Decreto 86/2015**, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

A esta normativa básica de obrigado cumprimento engádese outra que a complementa: a **Orde ECD/65/2015**, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato; a **Orde do 26 de abril de 2007** pola que se ordenan e organizan as ensinanzas de bacharelato para adultos a distancia na Comunidade Autónoma de Galicia e a **Circular 3/2021** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, para a organización e posta en funcionamento das ensinanzas de bacharelato para as persoas adultas, nas modalidades presencial e a distancia, nos IES e centros EPA autorizados para impartilas no curso 2021/22.

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

As competencias clave establecidas polo Decreto 86/2105, do 25 de xuño serven de marco de referencia para unha aprendizaxe activa e significativa ao longo de toda a vida das e dos discentes. Segundo o disposto nas devanditas normas (no Decreto 86/2015 e na Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro) procederase a concretar a relación dos estándares de aprendizaxe avaliábeis da materia, conformando os seus perfís competenciais, xa que a presente programación didáctica pretende contribuír ao desenvolvemento de todas e cada unha das competencias clave establecidas polo currículo. Así entendemos o «saber facer» que se define no modelo competencial establecido pola Unión Europea:

- Comunicación lingüística.
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
- Competencia dixital.
- Aprender a aprender.
- Competencias sociais y cívicas.
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
- Conciencia e expresións culturais.

Estas competencias relaciónanse cos estándares de aprendizaxe avaliábeis e, a partir destes, cos obxectivos xerais de etapa, os contidos, os criterios de avaliación, a temporalización, o grao mínimo de consecución para superar a materia e os procedementos e instrumentos de avaliación.

En calquera caso, cómpre anotar que a nosa materia, debido ás súas características e á meta última de desenvolver unha **competencia en comunicación lingüística**, ten esta competencia como prioritaria. Nesa liña, ademais do estudo intrínseco da lingua asociado á análise dos diferentes planos (fonético-fonolóxico, morfosintáctico, léxico-semántico e textual) tamén se traballará a vertente instrumental e funcional dese ámbito comunicativo. Así, privilexiaremos o uso correcto da lingua e a comprensión de textos de carácter diverso.

Precisamente neses últimos ámbitos da construción de coñecementos, así como no desenvolvemento das capacidades para seleccionar e procesar a información presente na aula virtual e realizar os traballos correspondentes, estarase a desenvolver a **competencia de aprender a aprender**. Tamén se potencia o desenvolvemento dunha competencia metalingüística e metacognitiva, incidindo na necesaria capacidade para aprender a aprender unha lingua.

Todo o anterior contribúe tamén á competencia relacionada co **sentido de iniciativa e espírito emprendedor**, aprendendo a resolver problemas e a trazar novos plans con decisións importantes e transferibles a outros ámbitos.

Por outra banda, dadas as especiais características do noso centro, a competencia relativa ao **tratamento da información e a competencia dixital**, así como as **competencias básicas en ciencia e tecnoloxía**, ao ter que empregar a aula virtual como ferramenta imprescindible no marco dun ensino a distancia e ser capaces de procesar toda a información presente nela empregando medios e formatos diversos, trabállanse a cotío.

Asemade, as **competencias sociais e cívicas** trataranse mediante esa plataforma no uso de recursos diversos e con contidos transversais en textos e outros materiais que garantan o desenvolvemento desa necesaria competencia. Do mesmo xeito, nas aulas presenciais isto terá unha repercusión especial.

Nos mesmos textos e demais materiais asociados a estes, como os múltiples temas musicais ou pezas teatrais vinculadas á expresión literaria, a competencia relativa á **conciencia e expresións culturais** resulta imprescindible, como se verá ao longo da nosa programación.

Relación de estándares de aprendizaxe avaliáveis da materia que forman parte dos perfís competenciais.

Competencia en comunicación lingüística [CCL]

Posto que a fin última desta competencia é que os estudantes produzan e comprendan, en calquera situación comunicativa, todo tipo de mensaxes (orais e escritas), todos os

coñecementos, capacidades e actitudes relacionados con ela serán de vital importancia na nosa materia.

Os estándares relacionados van ser:

No bloque 1 [Comunicación oral: escoitar e falar]:

LCL1B1.1.2. Realiza exposicións orais sobre temas especializados, consultando fontes de información diversa, utilizando as tecnoloxías da información e seguindo unha orde previamente establecida.

LCL1B1.2.1. Sintetiza por escrito textos orais de carácter expositivo, de temas especializados e propios do ámbito educativo, discriminando a información relevante.

LCL1B.1.2.2. Recoñece as formas de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, analiza os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor, e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa.

No bloque 2 [Comunicación escrita: ler e escribir]

LCL1B2.1.1. Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.

LCL1B2.2.1. Comprende textos escritos de carácter expositivo de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, e identifica o tema e a estrutura.

LCL1B2.3.1. Resume o contido de textos xornalísticos escritos informativos e de opinión, discriminando a información relevante, recoñecendo o tema e a estrutura do texto, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.

LCL1B2.4.3. Respecta as normas de presentación de traballos escritos (organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina e bibliografía).

No bloque 3: [Coñecemento da lingua]

LCL1B3.1.1. Revisa e mellora textos orais e escritos propios e alleos, recoñecendo e explicando incorreccións de concordancia, réxime verbal, ambigüidades semánticas, etc.

LCL1B3.1.2. Utiliza a terminoloxía gramatical adecuada para a explicación lingüística dos textos.

LCL1B3.2.1. Identifica e explica os usos e valores do substantivo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).

LCL1B3.2.2. Identifica e explica os usos e os valores do adxectivo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).

LCL1B3.2.3. Identifica e explica os usos e valores do verbo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).

LCL1B3.2.4. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).

LCL1B3.2.5. Identifica e explica os usos e valores do artigo determinado e do indeterminado, e de calquera tipo de determinantes, en relación coa súa presenza ou ausencia coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).

LCL1B3.3.1. Recoñece a estrutura sintáctica da oración simple, explicando a relación entre os grupos de palabras.

LCL1B3.3.2. Recoñece as oracións activas, pasivas, impersonais e medias, contrastando as diferenzas entre elas en función da intención comunicativa do texto en que aparecen.

LCL1B3.3.3. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas substantivas en relación co verbo da oración principal.

LCL1B3.3.4. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas de relativo, identificando o antecedente que modifican.

LCL1B3.3.5. Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando progresivamente estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes.

LCL1B3.4.2. Analiza e explica os trazos formais dun texto nos planos morfosintáctico, léxico-semántico e pragmático-textual, relacionando o seu emprego coa intención comunicativa do emisor e o resto de condicións da situación comunicativa.

LCL1B3.5.1. Incorpora os procedementos de cohesión textual na súa propia produción oral e escrita.

LCL1B3.5.2. Identifica, analiza e interpreta as formas gramaticais que fan referencia ao contexto temporal e espacial, e aos participantes na comunicación.

LCL1B3.8.1. Selecciona o léxico e as expresións adecuadas en contextos comunicativos que existen un uso formal da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé.

LCL1B3.9.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.

No bloque 4 [Comunicación escrita: ler e escribir]

LCL1B4.4.3. Argumenta con rigor o seu propio xuízo crítico.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía [CMCCT]

Se coma seres humanos temos a necesidade de comunicarnos, esta comunicación esíxenos contrastar e relacionar entre si gran profusión de datos (moitos deles relacionados co mundo físico), desenvolvendo deste xeito a CMCCT.

Os estándares relacionados van ser:

No bloque 2 [Comunicación escrita: ler e escribir]:

LCL1B2.2.2. Sintetiza textos de carácter expositivo, de tema especializado, propios do ámbito educativo, distinguindo as ideas principais e secundarias.

Competencia dixital [CD]

Unha competencia que habitualmente nas materias de linguas desenvólvese por medio da busca, recollida e procesamento da información convértese no estudo a distancia nunha ferramenta imprescindible para desenvolverse dentro da plataforma virtual e levar o estudo ao día.

Os estándares relacionados van ser:

No bloque 1 [Comunicación oral: escoitar e falar]:

LCL1B1.1.1. Realiza exposicións orais sobre temas especializados, consultando fontes de información diversa, utilizando as tecnoloxías da información e seguindo unha orde previamente establecida.

No bloque 2 [Comunicación escrita: ler e escribir]:

LCL1B2.4.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando fontes diversas e avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante mediante fichas-resumo.

LCL1B2.4.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a realización, a avaliación e a mellora de textos escritos propios e alleos.

No bloque 3 [Coñecemento da lingua]:

LCL1B3.6.1. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e para avanzar na aprendizaxe autónoma.

No bloque 4 [Educación literaria]:

LCL1B4.4.2. Obtén a información de fontes diversas.

Aprender a aprender [CAA]

A importancia desta competencia aumenta no ensino a distancia, no que é imprescindible unha boa organización do tempo de estudo por parte dos e das discentes. Unha competencia que habitualmente se traballa de xeito presencial (por medio da estruturación do traballo na aula) neste caso resulta imprescindible para estruturar as competencias, contidos, habilidades e actitudes que se espera que o alumnado acade nesta materia. Para axudar neste percorrido, a plataforma proporciona aos e ás discentes unha axenda na que se organizan os obxectivos temporalmente ao longo da quincena, de xeito que aquelas persoas que teñan máis problemas á hora de organizarse contén cunha guía detallada á súa disposición.

Os estándares relacionados van ser:

No bloque 1 [Comunicación oral: escoitar e falar]:

LCL1B1.1.4. Avalía as súas propias presentacións orais e as dos/das seus/súas compañeiros/as, detecta as dificultades estruturais e expresivas, e diseña estratexias para mellorar as súas prácticas orais e progresar na aprendizaxe autónoma.

LCL1B1.2.3. Escoita de xeito activo, toma notas e suscita preguntas coa intención de aclarar ideas que non comprendeu nunha exposición oral.

No bloque 2 [Comunicación escrita: ler e escribir]:

LCL1B2.1.3. Avalía as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as, recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas, e deseñando estratexias para mellorar a súa redacción e avanzar na aprendizaxe autónoma.

LCL1B2.4.1. Realiza traballos de investigación planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, organizando a información en función dunha orde predefinida,

revisando o proceso de escritura para mellorar o produto final e chegando a conclusións persoais.

No bloque 3 [Coñecemento da lingua]:

LCL1B3.9.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.

LCL1B3.10.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.

No bloque 4 [Educación literaria]:

LCL1B4.2.1. Identifica as características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a.

Competencias sociais e cívicas [CSC]

A reflexión sobre o carácter social da comunicación axuda ao desenvolvemento destas competencias. A interacción entre o alumnado e o profesorado (tanto a través da plataforma como nas titorías multimedia) insírese neste marco social e cívico, motivo polo que os diferentes estándares que se relacionan con estas competencias van ser:

No bloque 1 [Comunicación oral: escoitar e falar]:

LCL1B1.1.3. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.) empregando un léxico preciso e especializado e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.

LCL1B1.3.1. Recoñece os trazos propios dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.

LCL1B1.3.2. Analiza os recursos verbais e non verbais utilizados polo emisor dun texto xornalístico oral ou audiovisual, valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.

No bloque 2 [Comunicación escrita: ler e escribir]:

LCL1B2.1.2. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.), empregando un léxico preciso e especializado, e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.

LCL1B2.2.3. Analiza os recursos verbais e non verbais presentes nun texto expositivo de tema especializado e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa (intención comunicativa do/da autor/a, tema e xénero textual).

LCL1B2.3.2. Interpreta diversos anuncios impresos identificando a información e a persuasión, recoñecendo os elementos que utiliza o emisor para seducir o receptor, valorando criticamente a súa forma e o seu contido, e rexeitando as ideas discriminatorias.

No bloque 3 [Coñecemento da lingua]:

LCL1B3.5.3. Valora os recursos expresivos empregados polo emisor dun texto en función da súa intención comunicativa e do resto dos elementos da situación comunicativa, diferenciando e explicando as marcas de obxectividade e de subxectividade, e os procedementos gramaticais de inclusión do emisor no texto.

LCL1B3.7.1. Explica, a partir dun texto, a orixe e a evolución das linguas de España, así como as súas principais variedades dialectais, e valora a diversidade lingüística como parte do noso patrimonio cultural.

LCL1B3.8.2. Explica, a partir dos textos, a influencia do medio social no uso da lingua, e identifica e rexeita os estereotipos lingüísticos que supoñen unha valoración pexorativa cara ás persoas usuarias da lingua.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor [CSIEE]

Se noutras competencias as especiais características deste tipo de ensino supoñen unha pequena dificultade á hora de desenvolver as competencias clave, neste caso a dinámica participativa e colaborativa fomentada a través da plataforma busca proporcionar ao alumnado a capacidade de desenvolver un sentido de iniciativa propio, que contribúa a fortalecer o seu espírito emprendedor.

Os estándares relacionados van ser:

No bloque 4 [Educación literaria]:

LCL1B4.4.1. Planifica a elaboración de traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura desde a Idade Media ata o século XIX.

Conciencia e expresións culturais [CCEC]

O desenvolvemento da conciencia e expresións culturais adquirese facilmente nas materias de lingua e literatura. Tanto o feito lingüístico coma o literario son actividades expresivas que se desenvolven en comunidade, motivo polo que a reflexión constante arredor destes fenómenos

favorece a adquisición dunha conciencia cultural que, en última instancia, reflíctese na propia expresión.

Os estándares relacionados van ser:

No bloque 3 [Coñecemento da lingua]:

LCL1B3.4.1. Recoñece e explica os trazos estruturais e lingüísticos dos textos narrativos, descritivos, expositivos e argumentativos.

No bloque 4 [Educación literaria]:

LCL1B4.1.1. Le e analiza fragmentos e obras significativas desde a Idade Media ao século XIX.

LCL1B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas e constata a evolución de temas e formas.

LCL1B4.3.1. Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX.

LCL1B4.3.2. Detecta as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.

Concreción dos obxectivos para o curso

Obxectivos xerais da etapa de bacharelato

- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
- b) Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- j) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- k) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- l) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- m) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- n) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- o) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

Obxectivos concretos da materia de Lingua castelá e literatura I

Os obxectivos de etapa recollidos no decreto de currículo (Decreto 86/2015, do 25 de xuño) son a necesaria concreción das competencias clave á hora de establecer o itinerario de traballo. Porén, é necesaria a elaboración duns obxectivos específicos para o curso que permitan aplicar os criterios de avaliación e comprobar o seu logro progresivo grazas ás

indicacións dos estándares de aprendizaxe avaliábeis. Por estes motivos, establécense os seguintes obxectivos de curso para acadar unha competencia comunicativa adecuada:

- a) Reflexionar, analizar, coñecer e usar con soltura o código comunicativo da lingua castelá.
- b) Expresar e comprender mensaxes (escritas e orais) de modo correcto.
- c) Comprender e analizar os diversos compoñentes dos diferentes niveis da lingua: fonético-fonolóxico, morfosintáctico, léxico-semántico, textual, discursivo, etc.
- d) Comprender, analizar e comentar textos de diversa tipoloxía tendo en conta as súas propiedades de coherencia, cohesión e adecuación.
- e) Crear textos coherentes e cohesionados respectando as normas correspondentes.
- f) Coñecer e valorar a realidade plurilingüe de España.
- g) Comprender, analizar e comentar textos literarios
- h) Reflexionar, analizar, coñecer e apreciar o uso que os escritores en lingua castelá (dende os seus inicios até o século XIX) fixeron da propia lingua.
- i) Traballar a comprensión lectora a través da lectura e análise de fragmentos ou obras completas significativas desde a Idade Media ao século XIX.
- j) Aplicar no proceso de aprendizaxe técnicas de estudo diversas: esquemas, resumos, comentarios, etc.
- k) Consultar fontes diversas e fiables en formatos diversos.
- l) Comprender, seleccionar e procesar información de fontes diversas.

Concreción da temporalización, o grao mínimo de consecución para superar a materia e os procedementos e instrumentos de avaliación para os estándares de aprendizaxe avaliábeis

O currículo define os estándares de aprendizaxe como «especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina». Por este motivo resulta de vital importancia establecer a súa distribución temporal, o seu grao mínimo de consecución e o procedemento e instrumentos de avaliación contemplados para a súa observación e medición, de cara a graduar o rendemento e logro alcanzado.

Debido ás especiais características das ensinanzas impartidas no bacharelato a distancia para adultos, os procedementos e instrumentos de avaliación da materia redúcense forzosamente ás diferentes probas escritas contempladas no apartado da avaliación. Por este motivo considérase reiterativo especificar de novo esta información para cada estándar na táboa seguinte. En calquera caso no apartado dedicado a Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado explicárase de maneira máis específica esta cuestión e as súas pertinentes puntualizacións.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
Bloque 1	LCL1B1.1.1.	3ª avaliación	Realiza unha exposición oral sobre un tema especializado, consultando fontes de información, utilizando as tecnoloxías da información e seguindo unha orde claramente establecida.
	LCL1B1.1.2.	3ª avaliación	Realiza unha exposición oral fluída, coa entoación e a velocidade adecuadas á situación comunicativa.
	LCL1B1.1.3.	3ª avaliación	Axusta a súa expresión verbal á situación comunicativa empregando un léxico preciso e especializado e facendo escaso uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.
	LCL1B1.1.4.	3ª avaliación	Avalía a propia presentación oral, detecta algunha dificultade estrutural ou expresiva que presenta e corríxea intentando melloral-la súa práctica oral.
	LCL1B1.2.1.	3ª avaliación	Sintetiza por escrito un texto oral de carácter expositivo e recolle a información máis relevante.
	LCL1B1.2.2.	3ª avaliación	Recoñece a estrutura organizativa dunha exposición oral do ámbito académico e identifica os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor.
	LCL1B1.2.3.	3ª avaliación	Escoita de xeito activo unha exposición oral e pregunta coa intención de aclarar-las ideas

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
			que non comprendeu.
	LCL1B1.3.1.	3ª avaliación	Identifica os principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social sinalando polo menos dous trazos propios que permiten distinguilos doutros xéneros.
	LCL1B1.3.2.	3ª avaliación	Analiza os recursos verbais e non verbais utilizados polo emisor dun texto xornalístico audiovisual.
Bloque 2	LCL1B2.1.1.	3ª avaliación	Desenvolve por escrito un tema do currículo con orde e corrección ortográfica e gramatical.
	LCL1B2.1.2.	3ª avaliación	Axusta a súa expresión verbal á situación comunicativa, empregando habitualmente un léxico preciso e especializado, e facendo escaso uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.
	LCL1B2.1.3.	3ª avaliación	Avalía a propia produción escrita, recoñecendo algunha dificultade estrutural ou expresiva e corríxea intentando melloralasúa comprensión.
	LCL1B2.2.1.	2ª avaliación	Identifica o tema, a estrutura e as ideas principais de textos escritos de carácter expositivo.
	LCL1B2.2.2.	2ª avaliación	Sintetiza textos de carácter expositivo identificando sen dúbida a idea principal e sinalando polo menos a máis relevante das ideas secundarias.
	LCL1B2.2.3.	2ª avaliación	Identifica os recursos verbais e non verbais presentes nun texto expositivo e relaciona o seu uso cos elementos da situación comunicativa.
	LCL1B2.3.1.	3ª avaliación	Resume o contido de textos xornalísticos escritos informativos e de opinión indicando o seu tema e recoñecendo a estrutura que os

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
	LCL1B2.3.2.	3ª avaliación	caracteriza. Distingue os elementos informativos dos persuasivos en diversos anuncios impresos, identificando e rexeitando as ideas discriminatorias.
	LCL1B2.4.1.	3ª avaliación	Realiza traballos de investigación planificados, seguindo claramente unha orde preestablecida e revisando a corrección do produto escrito resultante.
	LCL1B2.4.2.	3ª avaliación	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para consultar fontes diversas, seleccionando e organizando a información relevante.
	LCL1B2.4.3.	3ª avaliación	Respecta as normas de presentación de traballos escritos: inclúe epígrafes, distingue as citas do resto do traballo, engade notas a pé de páxina e recolle a bibliografía empregada.
	LCL1B2.4.4.	3ª avaliación	Emprega normalmente ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación para a realización, a avaliación e a mellora de textos escritos propios.
Bloque 3	LCL1B3.1.1.	2ª avaliación	Revisa textos orais e escritos propios, recoñecendo e corrixindo algunha incorrección (de concordancia, réxime verbal, ambigüidades semánticas, etc.)
	LCL1B3.1.2.	2ª avaliación ¿1ª?	Utiliza os conceptos da terminoloxía gramatical estudados para a explicación lingüística do texto.
	LCL1B3.2.1.	1ª avaliación	Identifica o substantivo nun texto e explica o seu uso e valor (características morfolóxicas, sintácticas e semánticas) dentro do mesmo.
	LCL1B3.2.2.	1ª avaliación	Identifica o adxectivo nun texto e explica o

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
			seu uso e valor (características morfolóxicas, sintácticas e semánticas) dentro do mesmo.
	LCL1B3.2.3.	1ª avaliación	Identifica o verbo nun texto e explica o seu uso e valor (características morfolóxicas, sintácticas e semánticas) dentro do mesmo.
	LCL1B3.2.4	1ª avaliación	Identifica os pronomes nun texto e explica o seu uso e valor (características morfolóxicas, sintácticas e semánticas) dentro do mesmo.
	LCL1B3.2.5.	1ª avaliación	Identifica o artigo e os determinantes nun texto e explica o seu uso e valor (características morfolóxicas, sintácticas e semánticas) dentro do mesmo.
	LCL1B3.3.1.	1ª avaliación	Recoñece a estrutura sintáctica da oración simple, explicando as funcións sintácticas básicas presentes (SUX, PRED, CDIR, CIND, ATRIB, CCIRC, CPVO, CAX).
	LCL1B3.3.2.	1ª avaliación	Recoñece as oracións activas, pasivas e impersonais. Distingue as oracións medias en función da súa estrutura e da intención comunicativa do falante.
	LCL1B3.3.3.	1ª avaliación	Recoñece as oracións subordinadas substantivas e identifica a función sintáctica básica que desempeñan dentro da oración principal.
	LCL1B3.3.4.	1ª avaliación	Recoñece as oracións subordinadas de relativo, identificando o antecedente que modifican.
	LCL1B3.3.5	1ª avaliación	Incorpora diferentes estruturas sintácticas, aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora dos seus textos escritos.
	LCL1B3.4.1.	2ª avaliación	Recoñece os principais trazos estruturais e lingüísticos dos textos narrativos,

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
			descriptivos, expositivos e argumentativos.
	LCL1B3.4.2.	2ª avaliación	Identifica os principais trazos formais dun texto nos planos morfosintáctico, léxico-semántico e pragmático-textual, relacionando o seu emprego coa intención comunicativa do emisor.
	LCL1B3.5.1.	2ª avaliación	Emprega de forma habitual na súa propia produción escrita os procedementos de cohesión textual .
	LCL1B3.5.2.	2ª avaliación	Identifica nun texto as principais formas gramaticais que fan referencia ao contexto temporal e espacial, e aos participantes na comunicación.
	LCL1B3.5.3	2ª avaliación	Distingue os procedementos gramaticais de inclusión do emisor no texto e os recursos expresivos obxectivos e subxectivos, relacionándoos coa súa intención comunicativa.
	LCL1B3.6.1.	1ª avaliación	Consulta algunha fonte de información para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua.
	LCL1B3.7.1.	2ª avaliación	Identifica as diferentes linguas de España recoñecendo algunha das principais variedades dialectais. Recoñece e valora positivamente a diversidade lingüística.
	LCL1B3.8.1.	2ª avaliación	Evita o emprego en textos do ámbito académico de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé, seleccionando expresións adecuadas ao uso formal da lingua.
	LCL1B3.8.2.	2ª avaliación	Identifica e rexeita os estereotipos lingüísticos que supoñen unha valoración pexorativa cara ás persoas usuarias da

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
			lingua.
	LCL1B3.9.1.	3ª avaliación	Participa nalgunha das actividades do proxecto europeo plurilingüe eTwinning
	LCL1B3.10.1.	3ª avaliación	Utiliza algunha vez coñecementos desenvolvidos noutra lingua para mellorar a comprensión e a produción dos propios textos na materia.
Bloque 4	LCL1B4.1.1.	3ª e 4ª quincena de cada avaliación	Le fragmentos e obras significativas desde a Idade Media ao século XIX, reflexionando sobre algunha das súas principais características.
	LCL1B4.2.1.	3ª e 4ª quincena de cada avaliación	Relaciona o movemento e o xénero ao que pertence a obra con algunha característica temática e formal.
	LCL1B4.2.2.	2ª avaliación	Identifica algún tema ou forma presentes en dous textos de diferentes épocas e indica a variación no seu tratamento dunha época á outra.
	LCL1B4.3.1	3ª e 4ª quincena de cada avaliación	Reflexiona de modo razoado acerca dalgunha das características máis relevantes dun fragmento ou obra significativa desde a Idade Media ao século XIX.
	LCL1B4.3.2	3ª e 4ª quincena de cada avaliación	Identifica nun fragmento literario algunha idea relacionada co contexto histórico, artístico e cultural.
	LCL1B4.4.1.	3ª avaliación	Planifica a elaboración dun traballo de investigación relacionado coa literatura desde a Idade Media ata o s. XIX, entregándoo en tempo e forma correctos.
	LCL1B4.4.2	3ª avaliación	Obtén información de cando menos tres fontes.
	LCL1B4.4.3.	3ª avaliación	Explica o porqué da súa opinión de forma crítica, xustificando os seu xuízos cun argumento razoado.

Concrecións metodolóxicas que require a materia

Se entendemos por metodoloxía didáctica o conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados (como se recolle no artigo 2 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño), a concreción das metodoloxías convértese nunha peza clave da programación desta materia.

As distintas correntes metodolóxicas das dúas últimas décadas abandonaron o antigo modelo lingüístico-estruturalista en favor dun modelo comunicativo, para o cal a lingua convértese nun útil que posibilita a comunicación dentro dun marco plurilingüe e plural. As especiais características da educación das persoas adultas a distancia fan que esta materia presente concrecións metodolóxicas específicas.

O ensino a distancia esixe unha planificación metodolóxica flexible vinculada fundamentalmente ao emprego da plataforma virtual. O método interrogativo deixa paso á lección comunicativa e ao método demostrativo (a partir de vídeos ou documentos), mentres a aprendizaxe por descubrimento (que esixe a aplicación práctica dos contidos estudados) vai ser guiada por medio de exercicios autoavaliáveis.

Tratarase de implementar unha metodoloxía sumativa, aberta, participativa e bidireccional por medio do emprego de ferramentas coma os foros da materia, se ben a estruturación das actividades terá que atender ao obxectivo básico de preparar ás e aos discentes para a superación das probas escritas programadas. Por este motivo os tradicionais exercicios da materia (comentarios literarios, análises morfosintácticas) terán que abordarse organizadamente e polo miúdo, indicando de xeito preciso os obxectivos que persegue cada exercicio para así facilitar ao alumnado a propia avaliación dos logros obtidos.

A estes condicionantes debemos engadir tamén as características do bacharelato de adultos. Se as materias do bacharelato ordinario teñen coma finalidade última proporcionarlle ao alumnado formación, madurez intelectual e humana, coñecementos e habilidades que lle permitan desenvolver funcións sociais e incorporarse á vida activa con responsabilidade e competencia ao tempo que lle capacita para acceder á educación superior (como se recolle no artigo 25 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño), o bacharelato de adultos debe continuar este labor tendo en conta as características inherentes a unha titulación de segunda oportunidade conducente a título: esixindo o dominio dos contidos recollidos no currículo sen por iso esquecer a situación persoal do alumnado matriculado.

Materiais e recursos didácticos que se van utilizar

Como xa introducimos en apartados anteriores da programación da materia, os materiais e recursos empregados estarán dispoñibles na plataforma virtual empregada (<http://aulavirtual.iessanclemente.net>), de xeito que esta será ferramenta indispensable para os e as discentes. Dentro dela atoparase a disposición dos e das estudantes todo o material necesario para o desenvolvemento do curso.

Os recursos despregados baixo a etiqueta «guías» servirán ao alumnado para situarse na materia. Para iso, terán á súa disposición os obxectivos de cada unha das quincenas (catro por avaliación) a partir dos cales poderán organizarse tendo en conta a planificación proposta na axenda de cada quincena. Os contidos teóricos, recollidos nun documento PDF que aparece por primeira vez ao inicio de cada quincena proporcionarán unha base conceptual sobre a que os diferentes cuestionarios e exercicios virán afondando. Dentro destes últimos cómpre salientar os exercicios de autoavaliación e repaso (con solucionario incorporado, de xeito que o alumnado comproba de contado os erros cometidos) así como os exercicios para entregar ao profesorado titor, actividades que avaliará e corrixirá o docente encargado de impartir a materia. Os vídeos educativos, resumos ou preguntas frecuentes pretenden facilitar a comprensión dos puntos máis relevantes traballados ao longo da quincena.

A estes materiais, previamente cargados na aula virtual, o equipo docente engadirá diferentes recursos: documentos con indicacións acerca de como estudar a materia, presentacións sobre os puntos máis importantes que se van traballar, ligazóns a diferentes recursos TIC de interese (a Biblioteca Virtual Cervantes á hora de realizar as lecturas obrigatorias, por exemplo...), vídeos didácticos que recollan a resolución de distintas actividades, modelos de exames das distintas avaliacións...

Outro recurso a disposición do alumnado serán os foros. Todos os e as discentes poderán crear un foro dentro do espazo asignado a cada quincena para preguntar calquera dúbida, de xeito que tanto o profesorado coma os restantes discentes poidan despexala.

Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado

Criterios de avaliación curriculares

Aos estándares de aprendizaxe avaliábeles recollidos nos perfís competenciais do apartado acerca da Contribución ao desenvolvemento das competencias clave engade o Decreto 86/2105, do 25 de xuño uns referentes específicos para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Os criterios de avaliación establecidos no currículo describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias, ao tempo que responden ao que se pretende conseguir na nosa disciplina. Recóllense a continuación os

criterios curriculares de aplicación para a nosa materia segundo o antedito Decreto 86/2105, do 25 de xuño.

No bloque 1 [Comunicación oral: escoitar e falar]:

B1.1. Expor oralmente un tema especializado con rigor e claridade, documentándose en fontes diversas, organizando a información mediante esquemas, seguindo unha orde preestablecida e utilizando as técnicas de exposición oral e as tecnoloxías da información e da comunicación.

B1.2. Sintetizar por escrito o contido de textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados, conferencias, clases, charlas, videoconferencias, etc., discriminando a información relevante e accesoria, e utilizando a escoita activa como un medio de adquisición de coñecementos.

B1.3. Extraer información de textos orais e audiovisuais dos medios de comunicación, recoñecendo a intención comunicativa, o tema e a estrutura do contido, identificando os trazos propios do xénero xornalístico e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.

No bloque 2 [Comunicación escrita: ler e escribir]

B2.1. Desenvolver por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical, empregando distintas estruturas expositivas (comparación, problema-solución, enumeración, causa-consecuencia, ordenación cronolóxica, etc.) e utilizando os recursos expresivos adecuados ás condicións da situación comunicativa.

B2.2. Sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos de tema especializado, discriminando a información relevante e accesoria, e utilizando a lectura como un medio de adquisición de coñecementos.

B2.3. Ler, comprender e interpretar textos xornalísticos e publicitarios de carácter informativo e de opinión, recoñecendo a intención comunicativa, identificando os trazos propios do xénero e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.

B2.4. Realizar traballos de investigación sobre temas do currículo ou da actualidade social, científica ou cultural, planificando a súa realización, obtendo a información de fontes diversas e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, a súa avaliación e a súa mellora.

No bloque 3: [Coñecemento da lingua]

B3.1. Aplicar sistematicamente os coñecementos sobre as categorías gramaticais na realización, autoavaliación e mellora dos textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.

B3.2. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais (substantivo, adxectivo, verbo, pronomes, artigos e determinantes), e explicar os seus usos e valores nos textos.

B3.3. Aplicar progresivamente os coñecementos sobre estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e mellora de textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.

B3.4. Recoñecer os trazos propios das tipoloxías textuais identificando a súa estrutura e os trazos lingüísticos máis importantes en relación coa intención comunicativa.

B3.5. Aplicar os coñecementos adquiridos para a elaboración de discursos orais ou escritos con adecuada coherencia e cohesión.

B3.6. Coñecer e manexar fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e avanzar na aprendizaxe autónoma.

B3.7. Coñecer a orixe e a evolución das linguas de España e as súas principais variedades dialectais, recoñecendo e explicando os seus trazos característicos en manifestacións orais e escritas, e valorando a diversidade lingüística como parte do patrimonio cultural do noso país.

B3.8. Recoñecer os usos sociais e funcionais da lingua, amosando interese por ampliar o seu propio repertorio verbal e evitar os prexuízos e estereotipos lingüísticos.

B3.9. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.

B3.10. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.

No bloque 4 [Comunicación escrita: ler e escribir]

B4.1. Realizar o estudo das obras máis representativas da literatura española desde a Idade Media ata o século XIX a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.

B4.2. Ler e analizar fragmentos ou obras completas significativas desde a Idade Media ao século XIX, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto,

o movement, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución histórica de temas e formas.

B4.3. Interpretar criticamente fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.

B4.4. Planificar e elaborar textos de intención literaria, traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura desde a Idade Media ata o século XIX, obtendo a información de fontes diversas e achegando un xuízo crítico persoal e argumentado con rigor.

Criterios de avaliación, cualificación e promoción

- Dadas as peculiaridades da ensinanza de bacharelato a distancia, a avaliación realizarase baseándose exclusivamente na probas escritas —exames— que realice o alumnado.
- Aínda que a realización dos exercicios propostos na aula virtual constitúe un apoio importante para a consolidación de coñecementos, as cualificaciónes dependerán unicamente dos exames realizados.
- As obras de lectura non serán obxecto dunha proba específica, senón que no exame de cada avaliación incluíranse preguntas, por valor de dous puntos, sobre as obras propostas.

AVALIACIÓNS PARCIAIS

- Farase unha proba escrita ao finalizar cada unha das tres avaliacións. A superación da proba esixe obter una cualificación igual ou superior a cinco puntos sobre dez.

AVALIACIÓN FINAL ORDINARIA

- A superación da materia poderá lograrse por tres vías:
 - Obtención dunha cualificación mínima de cinco puntos en cada unha das avaliacións do curso.
 - Obtención de quince puntos na suma das tres avaliacións, sempre que se cumplan dous requisitos:

- Ter como máximo unha avaliación non superada.
- A cualificación da avaliación non superada non debe ser inferior a catro puntos.

→ Obtención dunha cualificación mínima de cinco puntos no exame final que se celebrará no mes de xuño. Nesta proba cada estudante examínase da avaliación ou avaliacións non superadas ao longo do curso.

- A nota da avaliación final ordinaria exprésase en números enteiros e redondeada á unidade máis próxima. En caso de equidistancia entre unidades redondearase á superior.

AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA

- A proba correspondente á avaliación extraordinaria será de curso completo. Para superala será necesario obter una cualificación igual ou superior a cinco puntos sobre dez.

Nas probas escritas poderán descontarse hasta dous puntos por erros expresivos:

- Hasta 1 punto por erros na redacción: faltas de coherencia, textos mal cohesionados ou mal organizados.
- Hasta 1 punto por erros lingüísticos: ortográficos, gramaticais ou léxicos.

Lecturas obrigatorias

Obras de lectura	
1ª avaliación	Jorge Manrique, <i>Coplas a la muerte de su padre</i>
2ª avaliación	Lope de Vega, <i>Fuenteovejuna</i>
3ª avaliación	Benito Pérez Galdós, <i>Tristana</i>

Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente

A análise da práctica docente, reflexión indispensable para mellorar o desenvolvemento do proceso de ensino e aprendizaxe realizarase a partir de diversos indicadores de logro.

Respecto da avaliación do proceso do ensino, teranse en conta os seguintes indicadores:

- A proposta didáctica fomenta a interacción entre o profesorado e o alumnado tanto través da plataforma virtual como por medio das titorías telemáticas e telefónicas.
- Trabállase de forma integrada o currículo lingüístico e hai unha estreita coordinación entre os diferentes departamentos de linguas.
- Foméntase tanto a competencia lingüística oral como a competencia lingüística escrita, dentro das especiais características do ensino a distancia.
- Favorécese o desenvolvemento dun hábito lector crítico nos e nas discentes.
- As obras de lectura de cada avaliación están a disposición de todo o alumnado.
- A temporalización é flexible e permite ao alumnado conciliar a súa vida escolar coa laboral e/ou familiar.
- Os exames adecúanse aos tempos dispoñibles para a súa realización.
- As probas escritas son claras e de fácil comprensión, e non inducen a erro.
- Cada cuestión do exame ten adxudicada claramente a súa porcentaxe sobre o total.
- Tanto os contidos coma os criterios de avaliación aplicados están a disposición do alumnado con anterioridade á realización das probas escritas.

Respecto da avaliación da práctica docente, teranse en conta os seguintes indicadores:

- Desenvólvense medidas ordinarias de apoio para aqueles e aquelas discentes con necesidades específicas de apoio educativo.
- Favorécese a autoavaliación do alumnado, proporcionándolle guías que lle permitan percibir obxectivamente o seu grado de consecución respecto dos obxectivos da materia.
- As probas escritas axústanse aos criterios de avaliación e aos estándares de aprendizaxe avaliábeles asignados á materia.
- Os criterios de avaliación e promoción son coñecidos por todo o alumnado.
- Aténdese as indicacións dos informes psicopedagóxicos emitidos polo Departamento de Orientación.

- A adaptación da programación obedece ás características detectadas no grupo, sendo os recursos e medidas empregados adecuados ás necesidades detectadas.

Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.

O alumnado de 2º de bacharelato que non teña aprobada a materia de 1º poderá realizar un exame no mes de abril. Debido ás especiais características deste centro, non se propoñerán actividades a maiores, xa que as nosas materias en si non se consideran pendentes (os e as discentes teñen a obriga de matricularse unha vez máis na materia).

Organización dos procedementos que lle permitan ao alumnado acreditar os coñecementos necesarios na materia

Como se indicou en anteriores apartados, e debido ás características do ensino a distancia, o único procedemento establecido para acreditar os coñecementos necesarios na materia de Lingua Castelá e literatura I de 1º de bacharelato é a realización das diferentes probas escritas.

Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados

Tendo en conta que nos atopamos nun ensino a distancia onde o único requisito obrigatorio é a realización dos diferentes exames, non está prevista a realización dunha avaliación inicial.

Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade está implícita na heteroxeneidade intrínseca do conxunto do alumnado, polo que se disporá dun correo electrónico, un sistema de videoconferencias e unha liña telefónica que permiten ao equipo docente atender aos e ás estudantes que así o requiran de xeito individualizado, respondendo desta forma ás necesidades de apoio educativo que se presenten.

Concreción dos elementos transversais

Todo proceso educativo debe dirixirse, alén de á cognición e á intelectualidade, ao compoñente afectivo, interpersonal e social. Por iso consideramos que tanto os contidos transversais dos textos, como outros materiais didácticos empregados e compartidos na aula

virtual, deben prestar atención a eidos relevantes dentro da vida humana como poden ser a dignidade dos seres humanos, a tolerancia, o voluntariado, o consumo responsable ou o respecto ao medioambiente. Todo iso, sen esquecer que a literatura debe ir asociada, asemade, á valoración positiva da diversidade cultural e ao respecto ás tradicións como patrimonio da Humanidade.

No caso concreto deste primeiro curso de bacharelato, os materias presentados para traballar contribuirán (pola propia natureza da materia) ao desenvolvemento da comprensión lectora, da expresión oral e escrita, da comunicación audiovisual, do emprendemento e da educación cívica e constitucional.

A estas engadiranse outras actividades, por exemplo no tema 10, que promoverán accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico, coa finalidade de que os/as alumnos/as coñezan os seus dereitos e deberes como usuarios/as das vías, en calidade de peóns, viaxeiros/as e condutores/as de bicicletas ou vehículos a motor, respecten as normas e os sinais, e se favoreza a convivencia, a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía con actuacións adecuadas tendentes a evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas. Outras actividades contribuirán ao desenvolvemento da igualdade efectiva entre homes e mulleres, a prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade, e os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social ou ao afianzamento do espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico (por exemplo, nos temas 2, 6 e 10). Deste xeito, os distintos contidos transversais vanse abordando ao longo do curso.

Actividades complementarias e extraescolares programadas polo departamento

Tendo en conta que estamos nun ensino a distancia sen titorías presenciais, non está prevista a realización de actividades complementarias nin extraescolares, alén da participación nos foros e as actividades propostas na aula virtual da materia.

Mecanismos de revisión, de avaliación e de modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora

Tradicionalmente ténselle dado importancia á avaliación cualificadora. Porén, dentro do proceso de ensino/aprendizaxe planificado nesta programación contemplárase a avaliación formativa, mediante a cal preténdese controlar e mellorar todo o proceso nas súas diferentes fases. A primeira corresponderíase coa comprobación da planificación contemplada, tendo en conta os elementos prescritos no currículo; a segunda co seguimento e a posible adaptación de certos aspectos en función da súa aplicación tanto na plataforma virtual coma nas titorías presenciais. Unha vez rematada a aplicación da presente programación no vixente curso académico, avaliarase o funcionamento da súa posta en práctica e, tendo en conta os resultados tirados desta análise, recolleranse no documento da Memoria final de curso as propostas de mellora que se estimen pertinentes.

LITERATURA UNIVERSAL

1º DE BACHARELATO

Introdución e contextualización

A presente programación pretende ofrecer unha proposta didáctica para a materia de Literatura Universal de primeiro de bacharelato tendo en conta as especiais características derivadas tanto da educación das persoas adultas coma da modalidade a distancia.

Contexto educativo

Se a educación das persoas adultas ten a consideración de ensinanza de segunda oportunidade conducente a título, a modalidade a distancia esixe do alumnado o rápido desenvolvemento da competencia de aprender a aprender, xa que o material vaise incorporando á plataforma dixital (<http://aulavirtual.iessanclemente.net/aulavirtual.aspx>) de xeito paulatino co obxectivo de que se vaian traballando os contidos propostos segundo a temporalización establecida.

Este tipo de ensino non presencial (que supera os límites espaciais e temporais que constrinxen ás ensinanzas da modalidade presencial ordinaria) complementase coas titorías multimedia, as cales pretenden servir de apoio constante ao alumnado ao longo de todo o curso, de xeito que, axudado polo profesorado tutor, poida acadar con éxito unha avaliación positiva.

Marco lexislativo

O currículo recóllese a nivel estatal no **Real decreto 1105/2014**, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato, e a nivel autonómico no **Decreto 86/2015**, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

A esta normativa básica de obrigado cumprimento engádese outra que a complementa: a **Orde ECD/65/2015**, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato; a **Orde do 26 de abril de 2007** pola que se ordenan e organizan as ensinanzas de bacharelato para adultos a distancia na Comunidade Autónoma de Galicia e a **Circular 3/2021** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, para a organización e posta en funcionamento das ensinanzas de

bacharelato para as persoas adultas, nas modalidades presencial e a distancia, nos IES e centros EPA autorizados para impartilas no curso 2021/22.

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Estándares de aprendizaxe avaliábles que forman parte dos perfís competenciais.

As competencias clave establecidas polo Decreto 86/2105, do 25 de xuño, serven de marco de referencia para unha aprendizaxe activa e significativa ao longo de toda a vida das e dos discentes. Segundo o disposto nas normas citadas máis arriba, procederase a concretar a relación dos estándares de aprendizaxe avaliábles da materia, conformando os seus perfís competenciais, xa que a presente programación didáctica pretende contribuír ao desenvolvemento de todas e cada unha das competencias clave establecidas polo currículo. Así entendemos o «saber facer» que se define no modelo competencial establecido pola Unión Europea:

- Comunicación lingüística.
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
- Competencia dixital.
- Aprender a aprender.
- Competencias sociais y cívicas.
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
- Conciencia e expresións culturais.

Estas competencias relaciónanse cos estándares de aprendizaxe avaliábles e, a partir destes, cos obxectivos xerais de etapa, os contidos, os criterios de avaliación, a temporalización, o grao mínimo de consecución para superar a materia e os procedementos e instrumentos de avaliación.

En calquera caso, cómpre anotar que a nosa materia, debido ás súas características e á meta última de desenvolver unha competencia en **conciencia e expresións culturais**, ten esta competencia como prioritaria, xa que o coñecemento desta parte fundamental do patrimonio cultural da humanidade, na que se levan depositado a imaxinación, os sentimentos e os pensamentos de distintas culturas ao longo da historia, conduce os e as estudantes a afondar na comprensión da propia identidade, tanto individual como colectiva, así como a valorar de xeito crítico a realidade do mundo contemporáneo.

A lectura de textos afonda no uso instrumental e funcional da **competencia en comunicación lingüística**. O estudo intrínseco da lingua asociado á análise dos diferentes planos lingüísticos (como o fonético-fonolóxico, morfosintáctico ou léxico-semántico), realizado a partir do comentario de textos, afondará no traballo da vertente instrumental e funcional do ámbito comunicativo, ao tempo que se constrúe de xeito compartido o sentido das obras e a explicación das convencións literarias empregadas. Así, privilexiamos a lectura, a interpretación, a análise e a valoración dos textos literarios, pedras angulares da materia.

Precisamente neses últimos ámbitos da construción de coñecementos, así como no desenvolvemento das capacidades para seleccionar e procesar a información presente na aula virtual e realizar os traballos correspondentes, estarase a desenvolver a **competencia de aprender a aprender**. Tamén se inclúe isto como desenvolvemento dunha competencia metalingüística e metacognitiva, incidindo na necesaria capacidade para aprender a comprender e valorar os textos literarios.

Todos os elementos citados contribúen tamén á competencia relacionada co **sentido de iniciativa e espírito emprendedor**, aprendendo a resolver problemas e a trazar novos plans con decisións importantes e transferibles a outros ámbitos.

Por outra banda, dadas as especiais características do noso centro, a competencia relativa ao **tratamento da información e a competencia dixital**, así como a **competencias básicas en ciencia e tecnoloxía** trabállanse acotío, ao ter que empregar a aula virtual como ferramenta imprescindible no marco dun ensino a distancia e ser capaces de procesar toda a información presente nela empregando medios e formatos diversos.

Asemade, as **competencias sociais e cívicas** tratanse mediante esa plataforma no uso de recursos diversos e con contidos transversais en textos e outros materiais que garantan o desenvolvemento desa necesaria competencia.

Nos mesmos textos e demais materiais asociados a eles, como os múltiples temas musicais ou pezas teatrais vinculadas á expresión literaria, a competencia relativa á **conciencia e expresións culturais** vólvese unha vez máis imprescindible, como se verá ao longo da nosa programación.

Competencia en comunicación lingüística [CCL]

Posto que a fin última desta competencia é que os estudantes produzan e comprendan, en calquera situación comunicativa, todo tipo de mensaxes (orais e escritas), todos os coñecementos, capacidades e actitudes relacionados con ela terán especial relevancia nesta materia.

Os estándares relacionados van ser:

No bloque 1 [Procesos e estratexias]:

LUB1.2.1. Interpreta determinadas obras narrativas, líricas e dramáticas da literatura universal nomeadamente significativas e relaciónas coas ideas estéticas dominantes do momento en que se escribiron, analizando as vinculacións entre elas e comparando a súa forma de expresión.

LUB1.2.2. Establece relacións significativas entre a literatura e o resto das artes, interpretando de xeito crítico algunhas obras ou fragmentos significativos adaptados a outras manifestacións artísticas, analizando as relacións, as similitudes e as diferenzas entre diferentes linguaxes expresivas.

LUB1.3.1. Comenta textos literarios de diferentes épocas e describe a evolución de determinados temas e formas creados pola literatura.

LUB1.4.1. Compara textos literarios da literatura universal e textos das literaturas galega e española da mesma época, e reconece as influencias mutuas e o mantemento de determinados temas e formas.

No bloque 2 [Os grandes períodos e movementos da literatura universal]

LUB2.1.1. Le e analiza textos literarios universais de distintas épocas, interpretando o seu contido de acordo cos coñecementos adquiridos sobre temas e formas literarias, así como sobre períodos e autores/as significativos/as.

LUB2.3.1. Realiza presentacións orais ou escritas planificadas integrando coñecementos literarios e lectura, cunha correcta estruturación do contido, argumentación coherente e clara das propias opinións, consulta e cita de fontes, selección de información relevante e utilización do rexistro apropiado e da terminoloxía literaria necesaria.

LUB2.3.2. Explica oralmente ou por escrito os cambios significativos na concepción da literatura e dos xéneros literarios, en relación co conxunto de circunstancias históricas, sociais e culturais, e establecendo relacións entre a literatura e o resto das artes.

LUB2.3.3. Valora oralmente ou por escrito unha obra literaria, recoñecendo a lectura como unha fonte de enriquecemento da propia personalidade e como un medio para profundar na comprensión do mundo interior e da sociedade.

Competencia dixital [CD]

Unha competencia que habitualmente nas materias de literatura desenvólvese por medio da busca, recollida e procesamento da información convértese, no ensino a distancia, nunha ferramenta imprescindible para desenvolverse dentro da plataforma virtual.

Os estándares relacionados van ser:

No bloque 2 [Os grandes períodos e movementos da literatura universal]

LUB2.2.1. Realiza traballos críticos sobre unha obra lida na súa integridade, relacionándoa co seu contexto histórico, social e literario e, de ser o caso, co significado e a relevancia do/da autor/a na época ou na historia da literatura, e consultando fontes de información diversas.

LUB2.3.1. Realiza presentacións orais ou escritas planificadas integrando coñecementos literarios e lectura, cunha correcta estruturación do contido, argumentación coherente e clara das propias opinións, consulta e cita de fontes, selección de información relevante e utilización do rexistro apropiado e da terminoloxía literaria necesaria.

Aprender a aprender [CAA]

Semellante á anterior, a importancia desta competencia aumenta no ensino a distancia, no que é imprescindible unha boa organización do tempo de estudo por parte dos e das discentes. Unha competencia que habitualmente se traballa de xeito presencial (por medio da organización do traballo na aula) neste caso resulta imprescindible para estruturar as competencias, contidos, habilidades e actitudes que se espera que o alumnado acade nesta materia. Para axudar neste percorrido, a plataforma proporciona aos e ás discentes unha axenda na que se organizan os obxectivos temporalmente ao longo da quincena, de xeito que aquelas persoas que teñan máis problemas á hora de organizarse contén cunha guía detallada á súa disposición.

Os estándares relacionados van ser:

No bloque 1 [Procesos e estratexias]:

LUB1.1.2. Interpreta obras ou fragmentos representativos de distintas épocas, situándoas no seu contexto histórico, social e cultural, identificando a presenza de determinados temas e motivos, e recoñecendo as características do xénero e do movemento en que se inscriben, así como os trazos máis salientables do estilo literario.

No bloque 2 [Os grandes períodos e movementos da literatura universal]

LUB2.3.3. Valora oralmente ou por escrito unha obra literaria, recoñecendo a lectura como unha fonte de enriquecemento da propia personalidade e como un medio para profundar na comprensión do mundo interior e da sociedade.

Competencias sociais e cívicas [CSC]

A reflexión sobre o carácter social da comunicación axuda ao desenvolvemento destas competencias. A interacción entre o alumnado e o profesorado (tanto a través da plataforma como nas titorías multimedia) insírese neste marco social e cívico, motivo polo que os diferentes estándares que se relacionan con estas competencias van ser:

No bloque 1 [Procesos e estratexias]:

LUB1.1.1. Le fragmentos significativos ou textos completos de obras da literatura universal, identificando algúns elementos, mitos ou arquetipos creados pola literatura e que chegaron a converterse en puntos de referencia da cultura universal.

LUB1.1.2. Interpreta obras ou fragmentos representativos de distintas épocas, situándoas no seu contexto histórico, social e cultural, identificando a presenza de determinados temas e motivos, e recoñecendo as características do xénero e do movemento en que se inscriben, así como os trazos máis salientables do estilo literario.

LUB1.2.1. Interpreta determinadas obras narrativas, líricas e dramáticas da literatura universal nomeadamente significativas e relaciónaas coas ideas estéticas dominantes do momento en que se escribiron, analizando as vinculacións entre elas e comparando a súa forma de expresión.

LUB1.3.1. Comenta textos literarios de diferentes épocas e describe a evolución de determinados temas e formas creados pola literatura.

LUB1.3.2. Recoñece o valor permanente destes temas e formas da literatura noutras manifestacións artísticas da cultura universal.

LUB1.4.1. Compara textos literarios da literatura universal e textos das literaturas galega e española da mesma época, e recoñece as influencias mutuas e o mantemento de determinados temas e formas.

No bloque 2 [Os grandes períodos e movementos da literatura universal]

LUB2.1.1. Le e analiza textos literarios universais de distintas épocas, interpretando o seu contido de acordo cos coñecementos adquiridos sobre temas e formas literarias, así como sobre períodos e autores/as significativos/as.

Conciencia e expresións culturais [CCEC]

O desenvolvemento da conciencia e expresións culturais adquirese facilmente nas materias nas que se estuda a literatura. Tanto o feito literario coma a súa vertente lingüística son actividades expresivas que se desenvolven en comunidade, motivo polo que a reflexión constante arredor destes fenómenos favorece a adquisición dunha conciencia cultural que, en última instancia, reflíctese na propia expresión.

Os estándares relacionados van ser:

No bloque 1 [Procesos e estratexias]:

LUB1.1.1. Le fragmentos significativos ou textos completos de obras da literatura universal, identificando algúns elementos, mitos ou arquetipos creados pola literatura e que chegaron a converterse en puntos de referencia da cultura universal.

LUB1.1.2. Interpreta obras ou fragmentos representativos de distintas épocas, situándoas no seu contexto histórico, social e cultural, identificando a presenza de determinados temas e motivos, e recoñecendo as características do xénero e do movemento en que se inscriben, así como os trazos máis salientables do estilo literario.

LUB1.2.2. Establece relacións significativas entre a literatura e o resto das artes, interpretando de xeito crítico algunhas obras ou fragmentos significativos adaptados a outras manifestacións artísticas, analizando as relacións, as similitudes e as diferenzas entre diferentes linguaxes expresivas.

LUB1.3.2. Recoñece o valor permanente destes temas e formas da literatura noutras manifestacións artísticas da cultura universal.

No bloque 2 [Os grandes períodos e movementos da literatura universal]

LUB2.2.1. Realiza traballos críticos sobre unha obra lida na súa integridade, relacionándoa co seu contexto histórico, social e literario e, de ser o caso, co significado e a relevancia do/da autor/a na época ou na historia da literatura, e consultando fontes de información diversas.

LUB2.3.2. Explica oralmente ou por escrito os cambios significativos na concepción da literatura e dos xéneros literarios, en relación co conxunto de circunstancias históricas, sociais e culturais, e establecendo relacións entre a literatura e o resto das artes.

Concreción dos obxectivos para o curso

Obxectivos xerais da etapa de bacharelato

- Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución Española e do Estatuto de Autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
- Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
- Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

- Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

Obxectivos concretos da materia de Literatura Universal

Os obxectivos de etapa recollidos no decreto de currículo (Decreto 86/2015, do 25 de xuño) son a necesaria concreción das competencias clave á hora de establecer o itinerario de traballo. Porén, é necesaria a elaboración duns obxectivos específicos para o curso que permitan aplicar os criterios de avaliación e comprobar o seu logro progresivo grazas ás indicacións dos estándares de aprendizaxe avaliáveis.

De aí que se establezan os seguintes obxectivos de curso coa finalidade de acadar unha competencia lectora e literaria adecuada:

- Coñecer os xéneros, obras e autores máis salientables dos grandes períodos e movementos da literatura universal.
- Relacionar os autores e as obras máis significativas con cadanseu xénero literario.
- Coñecer os aspectos fundamentais da evolución histórica da literatura universal.
- Coñecer os principais feitos e ideas fundamentais que caracterizan cada un dos períodos estudados.
- Interpretar fragmentos significativos de obras das distintas épocas en relación co seu contexto de produción.
- Recoñecer os motivos, temas e tópicos máis destacables da literatura universal.
- Comparar temas e motivos entre as distintas literaturas e percibir a presenza dos mesmos noutras épocas históricas.
- Recoñecer os marcos socioculturais en que se xeran as obras e a importancia das visións dominantes na súa construción.
- Valorar a importancia dos diferentes textos na formación da tradición literaria occidental.

- Recoñecer a influencia das literaturas na posteridade, especialmente na creación de tópicos e motivos na literatura occidental.
- Observar as relacións existentes entre as obras das épocas estudadas e as obras de diferentes xéneros musicais, cinematográficos e teatrais que xurdiron a partir delas.

Concrecións para os estándares de aprendizaxe avaliábles de temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.

O currículo define os estándares de aprendizaxe como «especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina». Por este motivo resulta de vital importancia clarificar a súa distribución temporal, o seu grao mínimo de consecución e o procedemento e instrumentos de avaliación contemplados para a súa correcta medición, de cara a graduar o rendemento e logro alcanzados.

Temporalización, procedementos e instrumentos de avaliación

Debido ás especiais características das ensinanzas impartidas no bacharelato a distancia para adultos os procedementos e instrumentos de avaliación da materia redúcense forzosamente ás diferentes probas escritas contempladas no apartado da avaliación. Os estándares de aprendizaxe avaliábles na materia de Literatura Universal, pola súa banda, presentan unha certa dificultade á hora de estruturarse por avaliacións ao tratarse de estándares avaliábles ao longo do curso académico, como facilmente se pode comprobar ao reparar na distribución temporal dos contidos:

1ª avaliación

Quincena 01: As literaturas antigas

- Xéneros, obras e autores significativos nas primeiras civilizacións (Exipto, Mesopotamia, India, China).
- A Biblia e a súa relevancia literaria.
- Marcos socioculturais nos que se xeran as obras e importancia das visións mítica e relixiosa na súa construción.

Quincena 02: A literatura en Grecia e Roma

- A contribución á tradición literaria (títulos, xéneros, contidos, clasificación, temas, tópicos) da literatura grega e romana da etapa clásica.
- Xéneros, autores e obras máis relevantes desta etapa.

Quincena 03: A literatura da Idade Media

- Panorama xeral da literatura medieval. A construción das literaturas en linguas xermánicas e romances.
- Xéneros, autores e obras máis significativas da Idade Media.

Quincena 04: A literatura renacentista

- Os cambios do mundo e a nova visión do home durante o Renacemento.
- A lírica do amor: o petrarquismo. Orixe: a poesía trovadoresca e o *Dolce Stil Nuovo*. A innovación do *Cancioneiro* de Petrarca.
- A narración en prosa: Boccaccio.

2ª Avaliación

Quincena 05: A literatura barroca.

- Xéneros, autores e obras literarias máis representativos da literatura do século XVII.
- A relación entre literatura, contexto histórico e mentalidade barroca a través dos textos e os seus temas fundamentais.

Quincena 06: O teatro clásico europeo.

- Teatro clásico europeo. O teatro isabelino en Inglaterra.
- Comezo do mito de Fausto dentro de la literatura.
- Observación das relacións existentes entre as obras de teatro clásicas e as obras de diferentes xéneros musicais e cinematográficos que xurdiron a partir delas.

Quincena 07: O Século das Luces

- O desenvolvemento do espírito crítico: a Ilustración. A Enciclopedia. A prosa ilustrada.
- A novela europea no século XVIII. Os herdeiros de Cervantes e da picaresca española na literatura inglesa.

Quincena 08: O movemento romántico

- A revolución romántica: conciencia histórica e novo sentido da ciencia.
- O Romanticismo e a súa conciencia de movemento literario. Precusores: Goethe.
- A poesía romántica e a novela histórica.
- Observación das relacións existentes entre as obras literarias do romanticismo e as obras de diferentes xéneros musicais (sinfonías, poemas sinfónicos, *lieder*, óperas), cinematográficos e teatrais que xurdiron a partir delas.

3ª Avaliación

Quincena 09: A novela realista e naturalista.

- Da narrativa romántica ao Realismo en Europa. Literatura e sociedade. Evolución dos temas e as técnicas narrativas do Realismo. Principais novelistas europeos do século XIX.
- O nacemento da gran literatura norteamericana (1830-1890). Da experiencia vital á literatura. O renacemento do conto.

Quincena 10: Lírica e teatro na era da burguesía

- O arranque da modernidade poética: de Baudelaire ao Simbolismo.
- A renovación do teatro europeo: un novo teatro e unhas novas formas de pensamento.
- Observación das relacións existentes entre as obras literarias deste período e as obras de diferentes xéneros musicais, cinematográficos e teatrais que xurdiron a partir delas.

Quincena 11: Do século XX ao XXI. Evolución do xénero narrativo

- A crise do pensamento decimonónico e a cultura de fin de século. A quebra da orde europea: a crise de 1914. As innovacións filosóficas, científicas e técnicas e a súa influencia na creación literaria.
- A consolidación dunha nova forma de escribir na novela. Estudio das técnicas narrativas.
- A culminación da gran literatura americana. A xeración perdida.
- Observación das relacións existentes entre as obras desta época e as obras de diferentes xéneros musicais, cinematográficos e teatrais que xurdiron a partir delas.

Quincena 12: Do século XX ao XXI. Lírica e teatro fronte á modernidade e a posmodernidade.

- As vangardas europeas. O surrealismo.

- O teatro do absurdo e do compromiso.
- Observación das relacións existentes entre as obras desta época e as obras de diferentes xéneros musicais, cinematográficos e teatrais que xurdiron a partir delas.

Pódese comprobar rapidamente que esta organización dos contidos, nos que en cada etapa literaria se estudan os contidos máis salientables do período por medio dos mesmos procesos e estratexias, fai innecesaria a temporalización individual de cada estándar de aprendizaxe avaliable, xa que se atende a todos eles en cada unha das avaliacións da materia.

Grao mínimo de consecución para superar a materia

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
Bloque 1	LUB1.1.1.	Le fragmentos significativos de obras da literatura universal, identificando os elementos, mitos ou arquetipos creados pola literatura máis difundidos dentro da cultura universal.
	LUB1.1.2.	Recoñece en fragmentos representativos de distintas épocas as características do xénero e do movemento en que se inscriben, así como os seus trazos máis salientables.
	LUB1.2.1.	Relaciona determinadas obras narrativas, líricas e dramáticas da literatura universal nomeadamente significativas coas ideas estéticas dominantes do momento en que se escribiron.
	LUB1.2.2.	Establece relacións significativas entre algúns fragmentos nomeadamente representativos da literatura e as súas adaptacións a outras manifestacións artísticas.
	LUB1.3.1.	Comenta, seguindo as pautas proporcionadas, textos literarios de diferentes épocas, reflexionando sobre a evolución dos seus temas e formas.
	LUB1.3.2.	Reflexiona sobre o valor permanente destes temas e formas da literatura noutras manifestacións artísticas da cultura universal.
	LUB1.4.1.	Reflexiona sobre as influencias mutuas e o mantemento de determinados temas e formas entre fragmentos significativos da literatura universal e textos das literaturas galega e española da mesma época.
Bloque 2	LUB2.1.1.	Relaciona o contido de fragmentos de textos literarios universais de distintas épocas, coñecementos adquiridos sobre temas, formas literarias, períodos e autores/as significativos/as.
	LUB2.2.1.	Relaciona un fragmento dunha obra lida na súa integridade co seu contexto histórico, social e literario e, de ser o caso, co significado e a relevancia do/da autor/a na época ou na historia da literatura.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES		GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
	LUB2.3.1.	Realiza presentacións planificadas integrando coñecementos literarios e lectura nunha estrutura clara e argumentando de xeito coherente e claro as propias opinións.
	LUB2.3.2.	Explica os cambios significativos na concepción da literatura e dos xéneros literarios, en relación coas máis relevantes circunstancias históricas, sociais e culturais.
	LUB2.3.3.	Valora unha obra literaria, recoñecendo habitualmente a lectura como unha fonte de enriquecemento da propia personalidade e como un medio para profundar na comprensión do mundo interior e da sociedade.

Concrecións metodolóxicas que require a materia

Se entendemos por metodoloxía didáctica o conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados (como se recolle no artigo 2 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño), a concreción da metodoloxía convértese nunha peza clave da programación desta materia.

As distintas correntes metodolóxicas das dúas últimas décadas abandonaron o antigo modelo lingüístico-estruturalista en favor dun modelo comunicativo, para o cal a lingua convértese nun útil que posibilita a comunicación dentro dun marco plurilingüe e plural. Dentro do ámbito da literatura, este cambio de enfoque supón favorecer nos e nas discentes unha aproximación reflexiva e crítica aos diferentes textos literarios, afondando máis nas características destes que na periodicidade e cronoloxía estudada pola historia literaria (sen por iso deixar de estudar a evolución das formas e motivos recorrentes).

As especiais características da educación das persoas adultas a distancia fan que esta materia presente concrecións metodolóxicas propias fronte ao ensino ordinario, como se puido observar no apartado anterior.

O ensino a distancia esixe unha planificación metodolóxica flexible e ecléctica, cinguida ao emprego da plataforma virtual. O método interrogativo deixa paso á lección comunicativa e ao método demostrativo (a partir de vídeos ou documentos), mentres a aprendizaxe por descubrimento (que esixe a aplicación práctica dos contidos estudados) vai ser guiada por medio de exercicios autoavaliáveis ou para enviar ao profesorado tutor.

Tratarase de implementar unha metodoloxía sumativa, aberta, participativa e bidireccional por medio do emprego de ferramentas como os foros da materia, se ben a estruturación das actividades terá que atender ao obxectivo básico de preparar ás e aos discentes para a superación das probas escritas programadas. Por este motivo os tradicionais exercicios da materia (os comentarios literarios) terán que abordarse organizadamente e polo miúdo, indicando de xeito preciso os obxectivos que persegue cada exercicio para así facilitar ao alumnado a propia avaliación dos logros obtidos.

A estes condicionantes debemos engadir tamén as características do bacharelato de adultos. Se as materias do bacharelato ordinario teñen coma finalidade última proporcionarlle ao alumnado formación, madurez intelectual e humana, coñecementos e habilidades que lle permitan desenvolver funcións sociais e incorporarse á vida activa con responsabilidade e competencia ao tempo que lle capacita para acceder á educación superior (como se recolle no artigo 25 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño), o bacharelato de adultos debe continuar este labor tendo en conta as características inherentes a unha titulación de segunda oportunidade conducente a título: esixindo o dominio dos contidos recollidos no currículo sen por iso esquecer a situación persoal do alumnado matriculado.

Materiais e recursos didácticos que se van utilizar

Como xa dixemos en apartados anteriores da programación, os materias e recursos empregados deberán atoparse dispoñibles na plataforma virtual empregada (<http://aulavirtual.iessanclemente.net>), de xeito que esta será ferramenta indispensable para os e as discentes. Dentro dela atoparase a disposición dos e das estudantes un conxunto variado de materiais didácticos.

Os recursos despregados baixo a etiqueta «guías» servirán ao alumnado para situarse na materia. Para iso, terán á súa disposición os obxectivos de cada unha das quincenas (catro por avaliación) a partir dos cales poderán organizarse tendo en conta a planificación proposta na axenda de cada quincena. Os contidos teóricos, recollidos nun documento PDF que aparece por primeira vez ao inicio de cada quincena proporcionarán unha base conceptual sobre a que os diferentes cuestionarios e exercicios virán aprofundando. Dentro destes últimos, cómpre salientar os exercicios de autoavaliación e repaso (con solucionario incorporado, de xeito que o alumnado comproba de contado os erros cometidos) así como os exercicios para entregar ao profesorado tutor, actividades que avaliará e corrixirá o docente encargado de impartir a

materia. Asemade, entradas de vídeos educativos, resumos ou preguntas frecuentes pretenden facilitar a comprensión dos puntos máis relevantes traballados ao longo da quincena.

A estes materiais, previamente cargados na aula virtual, o equipo docente engadirá diferentes recursos: documentos con indicacións acerca de como estudar a materia, ligazóns a diferentes recursos TIC de interese (a Biblioteca Virtual Cervantes á hora de realizar as lecturas obrigatorias, por exemplo...) ou vídeos didácticos pensados para facilitar o seu estudo.

Outro recurso a disposición do alumnado serán os foros. Todos os e as discentes poderán crear un foro dentro do espazo asignado a cada quincena para preguntar calquera dúbida, de xeito que tanto o profesorado como os restantes discentes poidan despexala.

Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado

- Dadas as peculiaridades da ensinanza de bacharelato a distancia, a avaliación realizarase baseándose exclusivamente na probas escritas —exames— que realice o alumnado.
- Aínda que a realización dos exercicios propostos na aula virtual constitúe un apoio importante para a consolidación de coñecementos, as cualificacións dependerán unicamente dos exames realizados.
- As obras de lectura non serán obxecto dunha proba específica, senón que no exame de cada avaliación incluíranse preguntas, por valor de dous puntos, sobre as obras propostas.

AVALIACIÓNS PARCIAIS

- Farase unha proba escrita ao finalizar cada unha das tres avaliacións. A superación da proba esixe obter una cualificación igual ou superior a cinco puntos sobre dez.

AVALIACIÓN FINAL ORDINARIA

- A superación da materia poderá lograrse por tres vías:
 - ➔ Obtención dunha cualificación mínima de cinco puntos en cada unha das avaliacións do curso.
 - ➔ Obtención de quince puntos na suma das tres avaliacións, sempre que se cumplan dous requisitos:
 - Ter como máximo unha avaliación non superada.
 - A cualificación da avaliación non superada non debe ser inferior a catro puntos.

→ Obtención dunha cualificación mínima de cinco puntos no exame final que se celebrará no mes de xuño. Nesta proba cada estudante examínase da avaliación ou avaliacións non superadas ao longo do curso.

- A nota da avaliación final ordinaria exprésase en números enteiros e redondeada á unidade máis próxima. En caso de equidistancia entre unidades redondearase á superior.

AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA

- A proba correspondente á avaliación extraordinaria será de curso completo. Para superala será necesario obter una cualificación igual ou superior a cinco puntos sobre dez.

Nas probas escritas poderán descontarse hasta dous puntos por erros expresivos:

- Hasta 1 punto por erros na redacción: faltas de coherencia, textos mal cohesionados ou mal organizados.
- Hasta 1 punto por erros lingüísticos: ortográficos, gramaticais ou léxicos.

Lecturas obrigatorias	
Primeira avaliación	Shakespeare, W. <i>Hamlet</i>
Segunda avaliación	Stevenson, R. L. <i>O estraño caso do Dr. Jekyll e Mr. Hyde</i>
Terceira avaliación	Zweig, S. <i>Novela de xadrez</i>

Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente

A análise da práctica docente, reflexión indispensable para mellorar o desenvolvemento do proceso de ensino e aprendizaxe, realizarase a partir de diversos indicadores de logro.

Respecto da avaliación do proceso do ensino, teranse en conta os seguintes indicadores:

- A proposta didáctica fomenta a interacción entre o profesorado e os diferentes membros do grupo-clase, ben a través da plataforma virtual ben por medio das titorías telemáticas.
- Trabállase de forma integrada o currículo lingüístico e hai unha estreita coordinación entre os diferentes departamentos de linguas.
- Fomentase tanto a competencia lingüística oral como a competencia lingüística escrita, dentro das especiais características do ensino a distancia.
- Favorécese o desenvolvemento dun hábito lector crítico nos e nas discentes.
- As obras de lectura de cada avaliación están a disposición de todo o alumnado.
- A temporalización é flexible, permitindo ao alumnado conciliar a súa vida escolar coa laboral e/ou familiar.
- Os exames adecúanse aos tempos dispoñibles para a súa realización.
- As probas escritas son claras e de fácil comprensión, e non inducen a erro.
- Cada cuestión do exame ten adxudicada claramente a súa porcentaxe sobre o total.
- Tanto os contidos como os criterios de avaliación aplicados atópanse a disposición do alumnado con anterioridade á realización das probas escritas.

Respecto da avaliación da práctica docente, teranse en conta os seguintes indicadores:

- Desenvólvense medidas ordinarias de apoio para aqueles e aquelas discentes con necesidades específicas de apoio educativo.
- Favorécese a autoavaliación do alumnado, proporcionándolle guías que lle permitan percibir obxectivamente o seu grado de consecución respecto dos obxectivos da materia.
- As probas escritas axústanse aos criterios de avaliación e aos estándares de aprendizaxe avaliábeles asignados á materia.
- Os criterios de avaliación e promoción son coñecidos por todo o alumnado.
- Aténdense as indicacións dos informes psicopedagóxicos emitidos polo Departamento de Orientación.
- A adaptación da programación obedece ás características detectadas no grupo, sendo os recursos e medidas empregados adecuados ás necesidades detectadas.

Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.

O alumnado de 2º de bacharelato que non teña aprobada a materia Literatura Universal de 1º poderá realizar un exame no mes de abril. Debido ás especiais características deste centro, non se propoñerán actividades a maiores, xa que as materias non se consideran propiamente pendentes (os e as discentes teñen a obriga de matricularse unha vez máis na materia).

Organización dos procedementos que lle permitan ao alumnado acreditar os coñecementos necesarios na materia

Como se comentou en anteriores apartados, e debido ás características do ensino a distancia, o único procedemento establecido para acreditar os coñecementos necesarios na materia de Literatura Universal de 1º de bacharelato é a realización das diferentes probas escritas establecidas no apartado de Criterios de avaliación e cualificación.

Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados

Tendo en conta que nos atopamos nun ensino a distancia onde o único requisito obrigatorio é a realización dos diferentes exames, non se prevé a realización dunha avaliación inicial.

Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade está implícita na heteroxeneidade intrínseca do conxunto do alumnado, polo que se disporá dun correo electrónico, un sistema de videoconferencias e unha liña telefónica que permiten ao equipo docente atender aos estudantes que así o requiran de xeito individualizado. Esta atención personalizada levarase a cabo nas horas de titorías multimedia.

Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda

Nesta materia entendemos que todo proceso educativo debe dirixirse, alén de á cognición e a intelectualidade, ao compoñente afectivo, interpersonal e social. Por iso consideramos que tanto os contidos transversais dos textos, como outros materiais didácticos empregados e compartidos na aula virtual, deben prestar atención a eidos relevantes dentro da vida humana,

como poden ser a dignidade dos seres humanos, a tolerancia, a igualdade entre mulleres e homes, o consumo responsable ou o respecto ao medio ambiente. Todo iso sen esquecer que a literatura debe ir asociada á valoración positiva da diversidade cultural e ao respecto ás tradicións como patrimonio da Humanidade.

Actividades complementarias e extraescolares programadas polo departamento

Debido ás características específicas do bacharelato non presencial, o departamento non ten prevista a realización de ningunha actividade complementaria ou extraescolar no presente curso.

Mecanismos de revisión, de avaliación e de modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora

Tradicionalmente ténselle dado importancia á avaliación cualificadora. Porén, dentro do proceso de ensino-aprendizaxe planificado nesta programación contemplárase a avaliación formativa, mediante a cal preténdese controlar e mellorar todo o devandito proceso nas súas diferentes fases. A primeira corresponderíase coa comprobación da planificación establecida, tendo en conta os elementos prescritivos presentes no currículo; a segunda co seguimento e a posible adaptación de certos aspectos en función da súa aplicación no día a día desenvolto tanto na plataforma virtual coma nas titorías presenciais. Unha vez rematada a aplicación da presente programación, avaliarase o funcionamento da súa posta en práctica e, tendo en conta os resultados tirados desta análise, recolleranse no documento da memoria final de curso as propostas de mellora que se estimen pertinentes.

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA II 2º DE BACHARELATO

Introdución e contextualización

A presente programación é unha proposta didáctica para a materia Lingua castelá e literatura II de 2º de bacharelato, tendo en conta as especiais características derivadas tanto da educación das persoas adultas coma da modalidade a distancia.

Contexto educativo

Estas circunstancias —ensino de adultos e modalidade a distancia— determinan grandemente o proceso de ensino e aprendizaxe deseñado para esta materia. Se a educación das persoas adultas ten a consideración de ensinanza de segunda oportunidade conducente a título, a modalidade a distancia esixe do alumnado o rápido desenvolvemento da competencia de aprender a aprender, xa que o material didáctico vaise incorporando á plataforma dixital de xeito paulatino, co obxectivo de que se vaian traballando os contidos propostos segundo a temporalización establecida.

Ás vantaxes deste tipo de ensino non presencial (que supera os límites espaciais e temporais que constrinxen as ensinanzas da modalidade presencial ordinaria) engádense as titorías multimedia, as cales pretenden servir de apoio constante ao alumnado durante todo o curso, de xeito que, axudado polo profesorado tutor, poida acadar con éxito unha avaliación positiva.

Marco lexislativo

O currículo recóllese a nivel estatal no **Real decreto 1105/2014**, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato e a nivel autonómico no **Decreto 86/2015**, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

A esta normativa básica de obrigado cumprimento engádese outra que a complementa: a **Orde ECD/65/2015**, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato; a **Orde do 26 de abril de 2007** pola que se ordenan e organizan as ensinanzas de bacharelato para adultos a distancia na Comunidade Autónoma de Galicia e a **Circular 3/2021** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e

Innovación Educativa, para a organización e posta en funcionamento das ensinanzas de bacharelato para as persoas adultas, nas modalidades presencial e a distancia, nos IES e centros EPA autorizados para impartilas no curso 2021/22.

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

A presente programación didáctica pretende contribuír ao desenvolvemento de todas e cada unha das competencias clave establecidas no currículo. Nese sentido debe entenderse o «saber facer» que se define no modelo competencial establecido pola Unión Europea:

- Comunicación lingüística.
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
- Competencia dixital.
- Aprender a aprender.
- Competencias sociais y cívicas.
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
- Conciencia e expresións culturais.

Todas e cada unha destas competencias van relacionadas, na táboa correspondente no cuarto apartado desta programación, cos obxectivos xerais de etapa, os contidos, os criterios de avaliación, os estándares de aprendizaxe e o grao mínimo de consecución.

En calquera caso, cómpre destacar que a nosa materia, debido ás súas características e á meta última de desenvolver unha **competencia en comunicación lingüística**, ten esta competencia como prioritaria. Nesa liña, ademais do estudo intrínseco da lingua asociado á análise dos diferentes planos, como o fonético-fonolóxico, morfosintáctico, léxico-semántico e textual, tamén se traballa a vertente instrumental e funcional dese ámbito comunicativo. Así, privilexiamos o uso correcto da lingua e a lectura comprensiva de textos de carácter diverso.

Precisamente neses últimos ámbitos da construción de coñecementos, así como no desenvolvemento das capacidades para seleccionar e procesar a información presente na Aula Virtual e realizar os traballos correspondentes, estarase a desenvolver a competencia de **aprender a aprender**. Tamén se inclúe este aspecto como desenvolvemento dunha competencia metalingüística e metacognitiva, incidindo na necesaria capacidade para aprender a aprender unha lingua.

Todo o anterior contribúe tamén á competencia relacionada co **Sentido de iniciativa e espírito emprendedor**, que permite resolver problemas e trazar novos plans con decisións importantes e transferibles a outros ámbitos.

Por outra banda, dadas as especiais características do noso centro, a competencia referente ao **tratamento da información** e a **competencia dixital**, así como as **competencias básicas en ciencia e tecnoloxía**, ao ter que empregar a Aula Virtual como ferramenta imprescindible no marco dun ensino a distancia e ser capaces de procesar toda a información presente nela empregando medios e formatos diversos, teñen unha presenza moi relevante.

Asemade, as **competencias sociais e cívicas** trátaranse mediante esa plataforma con contidos transversais en textos e outros materiais que garantan o desenvolvemento desa necesaria competencia.

Nos mesmos textos e demais materiais asociados a eles, como os temas musicais e pezas teatrais vinculadas á expresión literaria, a competencia relativa á **conciencia e expresións culturais** resulta imprescindible, como se verá na temporalización e nos contidos correspondentes.

Concreción dos obxectivos para o curso

Obxectivos xerais da etapa

- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
- b) Consolidar unha madurez persoal e social que permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

Obxectivos concretos da materia

- a) Comprender, analizar e comentar textos literarios
- b) Comprender, analizar e comentar textos de diversa tipoloxía tendo en conta as súas propiedades de coherencia, cohesión e adecuación.

- c) Comprender e analizar os diversos compoñentes dos diferentes niveis da lingua: fonético-fonolóxico, morfosintáctico, léxico-semántico, textual, discursivo, etc.
- d) Aplicar no proceso de aprendizaxe técnicas de estudo diversas: esquemas, resumos, comentarios, etc.
- e) Consultar fontes diversas e fiables en formatos diversos.
- f) Comprender, seleccionar e procesar información de fontes diversas.
- g) Crear textos coherentes e cohesionados respectando as normas correspondentes.
- h) Coñecer e valorar a realidade plurilingüe de España e Hispanoamérica.
- i) Coñecer os trazos dos principais períodos da literatura española do século XX.

Concreción da temporalización e do grao mínimo de consecución para superar a materia para cada estándar de aprendizaxe avaliable

Primeira avaliación

Primeira quincena

Léxico e semántica

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Compet. clave
d, e	B3.1. Análise e explicación do léxico castelán e dos procedementos de formación.	B3.1. Recoñecer e explicar o proceso de formación das palabras en español, aplicando os coñecementos adquiridos para a mellora, a comprensión e o enriquecemento do vocabulario activo.	LCL2B3.1.1. Explica os procedementos de formación das palabras diferenciando entre raíz e afixos, e explicando o seu significado.	Diferenza entre raíz e afixos, determinando os distintos subtipos (flexivo -nº, xº, MTMA, MNP, derivativo, etc.)	CCL
			LCL2B3.1.2. Recoñece e explica a procedencia grecolatina de grande parte do léxico español e valora o seu coñecemento para a dedución do significado de palabras descoñecidas.	Recoñece a procedencia grecolatina dalgunhas palabras e deduce certos significados das palabras a partir delas.	CAA
d, e	B3.10. Observación, reflexión e explicación do significado das palabras. Denotación e connotación.	B3.3. Identificar e explicar os niveis de significado das palabras ou expresións en función da intención comunicativa do discurso oral ou escrito en que aparecen.	LCL2B3.3.1. Explica con propiedade o significado de palabras ou expresións, diferenciando o seu uso denotativo e connotativo, e relacionándoo coa intención comunicativa do emisor.	Explica o significado das palabras e diferencia entre o seu uso denotativo e connotativo.	CCL
			LCL2B3.3.2. Recoñece, analiza e interpreta as relacións semánticas entre as palabras (sinonimia, antonimia, hiperonimia, polisemia)	Recoñece e explica as relacións semánticas das palabras: sinonimia, antonimia,	CCL

			e homonimia) como procedemento de cohesión textual.	hiperonimia, polisemia e homonimia.	
g, h	B3.17. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LCL2B3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.	Utiliza os coñecementos dunha lingua para mellorar a comprensión en calquera das outras.	CAA

Segunda quincena

Categorías gramaticais

Obx .	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Compet. clave
e	B3.2.Substantivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. B3.3.Adxectivo. Caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. B3.4.Verbo: flexión verbal, perífrase verbal. B3.5. Pronome: tipoloxía e valores gramaticais. B3.6. Determinantes: tipoloxía e usos. B3.7. Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes: relacións gramaticais. B3.8. Adverbio: Tipoloxía e valores gramaticais. B3.9. Preposicións, conxuncións e interxeccións. Tipoloxía e valores gramaticais.	B3.2. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais, e explicar os seus usos e valores nos textos.	LCL2B3.2.1. Identifica e explica os usos e os valores das categorías gramaticais, en relación coa intención comunicativa do emisor, coa tipoloxía textual seleccionada e con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).	Identifica e explica os usos e os valores das categorías gramaticais en relación co contexto.	CCL
			LCL2B3.2.2. Selecciona o léxico e a terminoloxía adecuados en contextos comunicativos que esixen un uso formal e especializado da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé.	Selecciona o léxico e a terminoloxía adecuados ao contexto comunicativo e ao rexistro lingüístico.	CSC
g, h	B3.17. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes	LCL2B3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das	Utiliza os coñecementos dunha lingua para mellorar a comprensión en calquera das outras.	CAA

		coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.		
--	--	---	---	--	--

Terceira quincena

O texto

Obx .	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Compet . clave
d, e	B3.12. Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual de textos procedentes de diferentes ámbitos.	B3.5. Aplicar os coñecementos sobre estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, a autoavaliación e a mellora de textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua	LCL2B3.5.1. Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes.	Emprega estruturas sintácticas variadas nos seus textos orais e escritos	CCL
			LCL2B3.5.2. Aplica os coñecementos adquiridos sobre as estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e mellora dos propios textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	Aplica os coñecementos adquiridos sobre as estruturas sintácticas dos enunciados para a mellora xeral dos propios textos orais e escritos	CSIE E
d, e	B3.11. Conexións lóxicas e semánticas nos textos.	B3.4. Observar, reflexionar e explicar as estruturas sintácticas dun texto, sinalando as conexións lóxicas e semánticas que se establecen entre elas.	LCL2B3.4.1. Recoñece as estruturas sintácticas e explica a relación funcional e de significado que establecen co verbo da oración principal, empregando a terminoloxía gramatical adecuada.	Recoñece as estruturas sintácticas básicas e as relacións funcionais e de significado máis importantes que establecen co verbo da cláusula.	CCL
		B3.5. Aplicar os coñecementos sobre estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e a mellora de textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do	LCL2B3.5.1. Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes.	Emprega nos textos orais e escritos estruturas sintácticas variadas.	CCL

		coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	LCL2B3.5.2. Aplica os coñecementos adquiridos sobre as estruturas sintáticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e mellora dos propios textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	Aplica os coñecementos adquiridos sobre estruturas sintáticas dos enunciados con conciencia da súa importancia para o uso correcto da lingua.	CSIE E
d e m	B3.14. Observación, reflexión e explicación da deixé temporal, espacial e persoal.	B3.6. Aplicar os coñecementos sobre o funcionamento da lingua á comprensión, á análise e ao comentario de textos de distinto tipo procedentes dos ámbitos educativos, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos (marcas de obxectividade e subxectividade; referencias deícticas temporais, espaciais e persoais, e procedementos de cita) coa intención comunicativa do emisor e o resto dos elementos da situación comunicativa.	LCL2B3.6.1. Recoñece, analiza e explica as características lingüísticas e os recursos expresivos de textos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos coa intención comunicativa do emisor e o resto dos elementos da situación comunicativa, e utilizando a análise para afonda na comprensión do texto.	Recoñece, analiza e explica as características de textos procedentes de diferentes ámbitos relacionando os usos lingüísticos coa intención comunicativa do emisor e a situación comunicativa.	CCL
			LCL 2B3.6.2. Aplica os coñecementos sobre o funcionamento da lingua á comprensión, á análise e ao comentario de textos de distinto tipo procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos (marcas de obxectividade e subxectividade; referencias deícticas temporais, espaciais e persoais, e procedementos de cita) coa intención comunicativa do emisor e o resto dos elementos da situación comunicativa.	Aplica os coñecementos sobre o funcionamento da lingua á comprensión e comentario de textos relacionando os usos lingüísticos e as referencias deícticas coa intención do emisor.	CSIE E
			LCL2B3.6.3. Recoñece e explica os procedementos de inclusión do	Recoñece os procedementos de inclusión do emisor e do	CCL

			emisor e do receptor no texto.	receptor no texto.	
			LCL2B3.6.4. Recoñece e explica as referencias deícticas, temporais, espaciais e persoais nos textos.	Recoñece as referencias deícticas nos textos.	CCL
			LCL2B3.6.5. Recoñece, explica e utiliza os procedementos de cita.	Recoñece os procedementos de cita.	CCL
			LCL2B3.6.6. Revisa textos escritos propios e alleos, recoñecendo e explicando as súas incorreccións (concordancias, réxime verbal, ambigüidades sintácticas, coloquialismos, etc.), con criterios gramaticais e terminoloxía apropiada, co obxecto de mellorar a expresión escrita e avanzar na aprendizaxe autónoma.	Revisa textos escritos propios e alleos recoñecendo e explicando as súas incorreccións con criterios gramaticais.	CAA
		B3.7. Explicar a forma de organización interna dos textos expositivos e argumentativos.	LCL2B3.7.1. Recoñece, explica e utiliza en textos propios e alleos as formas de estruturar os textos expositivos e argumentativos.	Recoñece e explica en textos propios e alleos as formas e estruturar os textos expositivos e argumentativos	CCL
e	B3.13. Identificación e uso dos recursos expresivos que marcan a obxectividade e a subxectividade.	B3.7. Explicar a forma de organización interna dos textos expositivos e argumentativos.	LCL2B3.7.1. Recoñece, explica e utiliza en textos propios e alleos as formas de estruturar os textos expositivos e argumentativo	Recoñece e explica en textos propios e alleos as formas e estruturar os textos expositivos e argumentativos	CCL
b h l	B2.3. Planificación, realización, revisión e mellora de textos escritos de diferentes ámbitos sociais e educativos.	B2.2. Escribir textos expositivos e argumentativos propios do ámbito educativo con rigor, claridade e corrección, empregando argumentos adecuados e convincentes, e axustando a súa expresión á intención comunicativa e ao resto das condicións da situación comunicativa.	LCL2B2.2.1. Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical, aplicando os coñecementos gramaticais e pragmáticos, para mellorar a expresión escrita. LCL2B2.2.2. Nas súas producións escritas axusta a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo,	Desenvolve por escrito un tema do currículo con claridade e corrección ortográfica, gramatical e aplicando coñecementos pragmáticos. Nas súas producións escritas axusta a súa expresión ás condicións da situación comunicativa evitando o uso	CCL CCL

			tipo de destinatario, xénero textual, etc), empregando os recursos expresivos propios do rexistro formal e evitando o uso de coloquialismos.	de coloquialismos.	
			LCL2B2.2.3. Avalía as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as, recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas, recorrendo a obras de consulta tanto impresas como dixitais para a súa corrección, e deseñando estratexias para mellorar a súa redacción e avanzar na aprendizaxe autónoma.	Avalía as súas propias producións escritas, recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas.	CAA
		B2.3. Realizar traballos educativos individuais ou en grupo sobre temas polémicos do currículo ou da actualidade social, científica ou cultural, planificando a súa realización, contrastando opinións enfrontadas, defendendo unha opinión persoal e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, avaliación e mellora.	LCL2B2.3.1. Realiza traballos educativos individuais e en grupo sobre un tema controvertido do currículo ou da actualidade social, cultural ou científica, planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, contrastando posturas enfrontadas, e organizando e defendendo unha opinión propia mediante distintos tipos de argumentos.	Realiza traballos educativos organizando e defendendo unha opinión propia mediante distintos tipos de argumentos.	CSIE E
			LCL2B2.3.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando fontes diversas, avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante mediante fichas-resumo.	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante.	CD
			LCL2B2.3.3. Respecta as normas de presentación de traballos escritos: organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.	Respecta as normas de presentación de traballos escritos	CCL

b e h	B3.16. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.10. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	CL2B3.10.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Participa en proxectos nos que se utilizan varias linguas e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL CAA
	B3.17. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LCL2B3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.	Utiliza os coñecementos lingüísticos desenvolvidos no curso nunha das linguas para mellorar a comprensión dos textos traballados en calquera das outras.	CAA

Cuarta quincena

Literatura española ata a guerra civil

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Compet. clave
d h i	B4.1. Estudo cronolóxico das obras máis representativas da literatura en español do século XX.	B4.1. Coñecer os aspectos temáticos e formais dos principais movementos literarios do século XX ata os nosos días, así como os autores e obras máis significativos.	LCL2B4.1.1. Desenvolve por escrito con coherencia e corrección as características temáticas e formais dos principais movementos do século XX ata os nosos días, mencionando os autores e obras máis representativas.	Desenvolve por escrito as características temáticas e formais dos principais movementos do século XX ata os nosos días.	CCEC
d h i c	B4.2. Análise de fragmentos ou obras significativas do século XX ata os nosos días.	B4.2. Ler e analizar textos literarios representativos da historia da literatura do século XX ata os nosos días, identificando as características temáticas e formais, en relación co	LCL2B4.2.1. Analiza fragmentos literarios ou, de ser o caso, de obras completas do século XX ata os nosos días, relacionando o contido e as formas de expresión coa traxectoria e o estilo do/da seu/súa autor/a, o seu xénero e o movemento literario	Analiza fragmentos literarios ou de obras completas do século XX ata os nosos días adscribíndoos no movemento literario ao que pertence.	CCEC

		contexto, o movement, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución histórica de temas e formas.	ao que pertence.		
			LCL2B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas, e describe a evolución de temas e formas.	Describe a evolución de temas e formas de textos de diferentes épocas.	CCEC
d h i m	B4.3. Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas do século XX ata os nosos días. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	B4.3. Interpretar de xeito crítico fragmentos ou obras da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	LCL2B4.3.1. Interpreta de xeito crítico fragmentos ou obras completas significativos da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	Interpreta fragmentos ou obras completas da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo neles trazos históricos, artísticos e culturais do contexto no que se insiren.	CSC
g	B4.4. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura do século XX ata os nosos días.	B4.4. Desenvolver por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade e coherencia, e achegando unha visión persoal.	LCL2B4.4.1. Desenvolve por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade, coherencia e corrección, e achegando unha visión persoal.	Desenvolve por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade, coherencia e cohesión.	CCL
g	B4.4. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura do século XX ata os nosos días.	B4.5. Elaborar un traballo de carácter educativo en soporte impreso ou dixital sobre un tema do currículo de literatura consultando fontes diversas, adoptando un punto de vista crítico e persoal, e utilizando as tecnoloxías da información.	LCL2B4.5.1. Le textos informativos en papel ou en formato dixital sobre un tema do currículo de literatura do século XX ata os nosos días, extraendo a información relevante para ampliar coñecementos sobre o tema.	Le e comprende textos informativos en papel ou en formato dixital sobre un tema do currículo de literatura do século XX ata os nosos días.	CAA

Segunda avaliación

Primeira e segunda quincena:

Sintaxe: oración simple, coordinación e xustaposición (1ª) + oración composta por subordinación (2ª)

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Compet. clave
d, e	B3.11. Observación,	B3.4. Observar, reflexionar e	LCL2B3.4.1. Recoñece as	Recoñece as estruturas sintácticas básicas e as	CCL

	reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas.	explicar as estruturas sintácticas dun texto, sinalando as conexións lóxicas e semánticas que se establecen entre elas.	estruturas sintácticas e explica a relación funcional e de significado que establecen co verbo da oración principal, empregando a terminoloxía gramatical adecuada.	relacións funcionais e de significado máis importantes que establecen co verbo da cláusula.	
		B3.5. Aplicar os coñecementos sobre estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e a mellora de textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	LCL2B3.5.1. Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes.	Emprega nos textos orais e escritos estruturas sintácticas variadas.	CCL
			LCL2B3.5.2. Aplica os coñecementos adquiridos sobre as estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e mellora dos propios textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	Aplica os coñecementos adquiridos sobre estruturas sintácticas dos enunciados con conciencia da súa importancia para o uso correcto da lingua.	CSIEE
g, h	B3.17. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada	B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LCL2B3.11.1. Utiliza os coñecementos de lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.	Utiliza os coñecementos dunha lingua para mellorar a comprensión en calquera das outras.	CAA

Terceira quincena

Textos do ámbito educativo

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Compet. clave
d e g h	B1.1. Comunicación oral non espontánea no ámbito educativo	B1.1. escoitar de forma activa e analizar textos orais argumentativos e expositivos dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e	LCL2B1.1.1. Recoñece as formas de organización do contido nunha argumentación oral, analizando os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor e valorándoos	Recoñece as formas de organización do contido nunha argumentación, tendo en conta os elementos da situación comunicativa.	CCL

		empresarial, identificando os trazos propios do seu xénero, relacionando os aspectos formais do texto coa intención comunicativa do emisor e co resto dos factores da situación comunicativa.	en función dos elementos da situación comunicativa.		
			LCL2B1.1.2. Analiza os recursos verbais e non verbais presentes en textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os aspectos formais e expresivos coa intención do emisor, o xénero textual e o resto dos elementos da situación comunicativa.	Analiza os recursos verbais e non verbais presentes nos textos orais argumentativos e expositivos do ámbito educativo tendo en conta a intención do emisor, o xénero e os elementos da situación comunicativa.	CCL
		B1.2. Sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos orais do ámbito educativo (conferencias e mesas redondas), diferenciando a información relevante e accesoria, e utilizando a escoita activa como un medio de adquisición de coñecementos.	LCL2B1.2.1. Sintetiza por escrito o contido de textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, discriminando a información relevante.	Sintetiza por escrito o contido de textos orais argumentativos e expositivos de diferentes ámbitos.	CAA
▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ e ▪ g ▪ h ▪ m	B1.3. Presentación oral: planificación, documentación, avaliación e mellora.	B1.4. Realizar unha presentación educativa oral sobre un tema controvertido, contrapondo puntos de vista enfrontados, defendendo unha opinión persoal con argumentos convincentes e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, avaliación e mellora	LCL2B1.4.1. Planifica, realiza e avalía presentacións educativas orais de forma individual ou en grupo sobre un tema polémico de carácter educativo ou da actualidade social, científica ou cultural, analizando posturas enfrontadas e defendendo unha opinión propia mediante argumentos convincentes.	Planifica e realiza presentacións educativas orais defendendo una opinión propia mediante argumentos convincentes	CCL CSC
			LCL2B1.4.2. Compila información e apoios audiovisuais ou gráficos, consultando fontes de información diversa e utilizando correctamente os procedementos de cita.	Compila información consultando información diversa e utilizando procedementos de cita.	CD
			LCL2B1.4.3. Clasifica e estrutura a información obtida, elaborando un guión	Clasifica e estrutura a información obtida.	CMCCT

			da presentación.		
			LCL2B1.4.4. Exprésase oralmente con claridade, precisión e corrección, axustando a súa actuación verbal e non verbal ás condicións da situación comunicativa, e utilizando os recursos expresivos propios do rexistro formal.	Exprésase oralmente con claridade, axustando a súa actuación verbal e non verbal ás condicións da situación comunicativa.	CCL
			LCL2B1.4.5. Avalía as súas presentacións orais e as dos/das seus/súas compañeiros/as, detectando as dificultades estruturais e expresivas, e deseñando estratexias para mellorar as súas prácticas orais e progresar na aprendizaxe autónoma.	Avalía as súas presentacións orais, detectando as dificultades estruturais e expresivas e busca recursos para melloralas.	CAA
h, l	B2.1. Comunicación escrita no ámbito educativo: elementos; xéneros textuais. B2.2. Análise e comentario de textos escritos do ámbito educativo.	B2.1. Comprender e producir textos expositivos e argumentativos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención do emisor, resumindo o seu contido, diferenciando a idea principal e explicando o modo de organización.	LCL2B2.1.1. Comprende o sentido global de textos escritos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención comunicativa do emisor e a súa idea principal.	Comprende o sentido global de textos escritos expositivos e argumentativos identificando a súa idea principal.	CCL
			LCL2B2.1.2. Sintetiza textos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, diferenciando as ideas principais e as secundarias.	Sintetiza textos expositivos e argumentativos ámbitos extraendo as ideas principais.	CAA
			LCL2B2.1.3. Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os tipos	Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos	CCL

			de conectores e organizadores da información textual.		
			LCL2B2.1.4. Produce textos expositivos e argumentativos propios usando o rexistro adecuado á intención comunicativa, organizando os enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respectando as normas ortográficas e gramaticais, e revisa a súa produción escrita para melloralala	Produce textos expositivos e argumentativos respectando as normas ortográficas, gramaticais e de coherencia e cohesión.	CCL
b, e, g, h	B2.1. Comunicación escrita no ámbito educativo: elementos; xéneros textuais. B2.2. Análise e comentario de textos escritos do ámbito educativo.	B2.4. Analizar textos escritos argumentativos e expositivos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os seus trazos formais característicos e relacionando as súas características expresivas coa intención comunicativa e co resto dos elementos da situación comunicativa.	LCL2B2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais presentes nun texto expositivo ou argumentativo procedente dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, utilizando a terminoloxía gramatical adecuada e pondo de manifesto a súa relación coa intención comunicativa do emisor e cos trazos propios do xénero textual.	Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmáticos textuais presentes nun texto expositivo ou argumentativo utilizando a terminoloxía axeitada.	CCL
			LCL2B2.4.2. Recoñece, describe e utiliza os recursos gramaticais (substitución pronominal, uso reiterado de determinadas estruturas sintácticas, correlación temporal, etc.) e léxico-semánticos (substitución por sinónimos, hipónimos e hiperónimos, reiteracións léxicas, etc.) que proporcionan cohesión aos textos escritos.	Recoñece, describe e utiliza os principais recursos gramaticais e léxico-semánticos que proporcionan cohesión aos textos escritos	CCL
			LCL2B2.4.3. Recoñece e explica os procedementos de cita (estilo directo, indirecto ou indirecto libre, e cita	Recoñece e explica os procedementos de cita presentes en textos expositivos e argumentativos.	CCL

			encuberta) presentes en textos expositivos e argumentativos, así como a súa función no texto.		
--	--	--	---	--	--

Cuarta quincena

Literatura posterior á guerra civil

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Compet. clave
d h i	B4.1. Estudo cronolóxico das obras máis representativas da literatura en español do século XX ata os nosos días.	B4.1. Coñecer os aspectos temáticos e formais dos principais movementos literarios do século XX ata os nosos días, así como os autores e obras máis significativos.	LCL2B4.1.1. Desenvolve por escrito con coherencia e corrección as características temáticas e formais dos principais movementos do século XX ata os nosos días, mencionando os autores e obras máis representativas.	Desenvolve por escrito as características temáticas e formais dos principais movementos do século XX ata os nosos días.	CCEC
d h i c	B4.2. Análise de fragmentos ou obras significativas do século XX ata os nosos días.	B4.2. Ler e analizar textos literarios representativos da historia da literatura do século XX ata os nosos días, identificando as características temáticas e formais, en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución histórica de temas e formas.	LCL2B4.2.1. Analiza fragmentos literarios ou, de ser o caso, de obras completas do século XX ata os nosos días, relacionando o contido e as formas de expresión coa traxectoria e o estilo do/da seu/súa autor/a, o seu xénero e o movemento literario ao que pertence LCL2B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas, e describe a evolución de temas e formas.	Analiza fragmentos literarios ou de obras completas do século XX ata os nosos días adscribíndoos no movemento literario ao que pertence. Describe a evolución de temas e formas de textos de diferentes épocas.	CCEC CCEC
d h i m	B4.3. Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas do século XX ata os nosos días. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	B4.3. Interpretar de xeito crítico fragmentos ou obras da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	LCL2B4.3.1. Interpreta de xeito crítico fragmentos ou obras completas significativas da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	Interpreta fragmentos ou obras completas da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo neles trazos históricos, artísticos e culturais do contexto no que se insiren.	CSC
g	B4.4. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre	B4.4. Desenvolver por escrito un tema da historia da literatura do	LCL2B4.4.1. Desenvolve por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os	Desenvolve por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expoñendo as ideas con	CCL

	temas, obras ou autores/as da literatura do século XX ata os nosos días.	século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade e coherencia, e achegando unha visión persoal.	nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade, coherencia e corrección, e achegando unha visión persoal.	rigor, claridade, coherencia e cohesión.	
g	B4.4. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores da literatura do século XX ata os nosos días.	B4.5. Elaborar un traballo de carácter educativo en soporte impreso ou dixital sobre un tema do currículo de literatura consultando fontes diversas, adoptando un punto de vista crítico e persoal, e utilizando as tecnoloxías da información.	LCL2B4.5.1. Le textos informativos en papel ou en formato dixital sobre un tema do currículo de literatura do século XX ata os nosos días, extraendo a información relevante para ampliar coñecementos sobre o tema.	Le e comprende textos informativos en papel ou en formato dixital sobre un tema do currículo de literatura do século XX ata os nosos días.	CAA

Terceira avaliación

Primeira quincena

O español actual

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Compet. clave
a, e	B3.15. Coñecemento e explicación do español actual. O español na rede. Situación do español no mundo. O español de América.	B3.9. Coñecer a situación do español no mundo, as súas orixes históricas e os seus trazos característicos, e valor as súas variantes	LCL2B3.9.1. Coñece a situación actual da lingua española no mundo diferenciando os usos específicos da lingua no ámbito dixital.	Coñece a situación actual da lingua española no mundo.	CSC
h	B3.15. Coñecemento e explicación do español actual. O español na rede. Situación do español no mundo. O español de América.		LCL2B3.9.2. Coñece as orixes históricas do español en América e as súas principais áreas xeográficas, recoñecendo nun texto oral ou escrito algúns dos trazos característicos e valorando as súas variantes	Coñece as orixes históricas do español en América e as súas principais áreas xeográficas recoñecendo algún trazo en exemplos concretos.	CSC

Segunda quincena

Textos do ámbito xornalístico e publicitario

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Compet. clave
d e	B1.1. Comunicación oral non espontánea no	B1.1. escoitar de forma activa e analizar textos	LCL2B1.1.1. Recoñece as formas de organización do	Recoñece as formas de organización do contido nunha argumentación,	CCL

g h	ámbito xornalístico.	orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, identificando os trazos propios do seu xénero, relacionando os aspectos formais do texto coa intención comunicativa do emisor e co resto dos factores da situación comunicativa.	contido nunha argumentación oral, analizando os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor e valorándoos en función dos elementos da situación comunicativa.	tendo en conta os elementos da situación comunicativa.	
			LCL2B1.1.2. Analiza os recursos verbais e non verbais presentes en textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os aspectos formais e expresivos coa intención do emisor, o xénero textual e o resto dos elementos da situación comunicativa.	Analiza os recursos verbais e non verbais presentes nos textos orais argumentativos e expositivos do ámbito educativo tendo en conta a intención do emisor, o xénero e os elementos da situación comunicativa.	CCL
		B1.2. Sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos orais do ámbito educativo (conferencias e mesas redondas), diferenciando a información relevante e accesoria, e utilizando a escoita activa como un medio de adquisición de coñecementos.	LCL2B1.2.1. Sintetiza por escrito o contido de textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, discriminando a información relevante.	Sintetiza por escrito o contido de textos orais argumentativos e expositivos de diferentes ámbitos.	CAA
▪ d ▪ e g	B1.2. Comprensión e produción de textos orais procedentes dos medios de comunicación social: xéneros informativos e de opinión. Publicidade.	B1.3. Extraer información de textos orais xornalísticos e publicitarios procedentes dos medios de comunicación social, recoñecendo a intención comunicativa, o tema, a estrutura e o contido,	LCL2B1.3.1. Interpreta diversos anuncios sonoros e audiovisuais, identificando a información e a persuasión, recoñecendo os elementos que utiliza o emisor para seducir o receptor, valorando criticamente a súa forma e o seu	Interpreta diversos anuncios recoñecendo os elementos que utiliza o emisor para seducir o receptor desde unha perspectiva crítica.	CSC

		identificando os trazos propios do xénero xornalístico e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.	contido, e rexeitando as ideas discriminatorias.		
h, l	B2.1. Comunicación escrita no ámbito educativo: elementos; xéneros textuais. B2.2. Análise e comentario de textos escritos do ámbito educativo.	B2.1. Comprender e producir textos expositivos e argumentativos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención do emisor, resumindo o seu contido, diferenciando a idea principal e explicando o modo de organización.	LCL2B2.1.1. Comprende o sentido global de textos escritos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención comunicativa do emisor e a súa idea principal.	Comprende o sentido global de textos escritos expositivos e argumentativos identificando a súa idea principal.	CCL
			LCL2B2.1.2. Sintetiza textos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, diferenciando as ideas principais e as secundarias.	Sintetiza textos expositivos e argumentativos ámbitos extraendo as ideas principais.	CAA
			LCL2B2.1.3. Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os tipos de conectores e organizadores da información textual.	Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos	CCL
			LCL2B2.1.4. Produce textos expositivos e argumentativos propios usando o rexistro adecuado á intención comunicativa, organizando os enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respectando as	Produce textos expositivos e argumentativos respectando as normas ortográficas, gramaticais e de coherencia e cohesión.	CCL

			normas ortográficas e gramaticais, e revisa a súa produción escrita para melloralas		
b, e, g, h	B2.1. Comunicación escrita no ámbito educativo: elementos; xéneros textuais. B2.2. Análise e comentario de textos escritos do ámbito educativo.	B2.4. Analizar textos escritos argumentativos e expositivos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os seus trazos formais característicos e relacionando as súas características expresivas coa intención comunicativa e co resto dos elementos da situación comunicativa.	LCL2B2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais presentes nun texto expositivo ou argumentativo procedente dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, utilizando a terminoloxía gramatical adecuada e pondo de manifesto a súa relación coa intención comunicativa do emisor e cos trazos propios do xénero textual.	Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmáticos textuais presentes nun texto expositivo ou argumentativo utilizando a terminoloxía axeitada.	CCL
			LCL2B2.4.2. Recoñece, describe e utiliza os recursos gramaticais (substitución pronominal, uso reiterado de determinadas estruturas sintácticas, correlación temporal, etc.) e léxico-semánticos (substitución por sinónimos, hipónimos e hiperónimos, reiteracións léxicas, etc.) que proporcionan cohesión aos textos escritos.	Recoñece, describe e utiliza os principais recursos gramaticais e léxico-semánticos que proporcionan cohesión aos textos escritos	CCL
			LCL2B2.4.3. Recoñece e explica os procedementos de cita (estilo directo, indirecto ou indirecto libre, e cita encuberta) presentes en textos expositivos e argumentativos, así como a súa función no texto.	Recoñece e explica os procedementos de cita presentes en textos expositivos e argumentativos.	CCL

Terceira quincena

Textos dos ámbitos profesional e empresarial

Obx.	Contidos	Criterios de	Estándares de	Grao mínimo de	Compet.
------	----------	--------------	---------------	----------------	---------

		avaliación	aprendizaxe	consecución	clave
d e g h	B1.1. Comunicación oral non espontánea no ámbito educativo.	B1.1. escoitar de forma activa e analizar textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, identificando os trazos propios do seu xénero, relacionando os aspectos formais do texto coa intención comunicativa do emisor e co resto dos factores da situación comunicativa.	LCL2B1.1.1.Recoñe ce as formas de organización do contido nunha argumentación oral, analizando os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor e valorándoos en función dos elementos da situación comunicativa.	Recoñece as formas de organización do contido nunha argumentación, tendo en conta os elementos da situación comunicativa.	CCL
			LCL2B1.1.2. Analiza os recursos verbais e non verbais presentes en textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os aspectos formais e expresivos coa intención do emisor, o xénero textual e o resto dos elementos da situación comunicativa.	Analiza os recursos verbais e non verbais presentes nos textos orais argumentativos e expositivos do ámbito educativo tendo en conta a intención do emisor, o xénero e os elementos da situación comunicativa.	CCL
		B1.2. Sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos orais do ámbito educativo (conferencias e mesas redondas), diferenciando a información relevante e accesoria, e utilizando a escoita activa como un medio de adquisición de coñecementos.	LCL2B1.2.1. Sintetiza por escrito o contido de textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, discriminando a información relevante.	Sintetiza por escrito o contido de textos orais argumentativos e expositivos de diferentes ámbitos.	CAA
h, l	B2.1. Comunicación escrita nos ámbitos profesional e empresarial.	B2.1. Comprender e producir textos expositivos e argumentativos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención do emisor, resumindo o seu contido, diferenciando a idea principal e explicando o modo de organización.	LCL2B2.1.1. Comprende o sentido global de textos escritos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención comunicativa do emisor e a súa idea principal.	Comprende o sentido global de textos escritos expositivos e argumentativos identificando a súa idea principal.	CCL
			LCL2B2.1.2. Sintetiza textos de	Sintetiza textos expositivos e	CAA

			carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, diferenciando as ideas principais e as secundarias.	argumentativos ámbitos extraendo as ideas principais.	
			LCL2B2.1.3. Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os tipos de conectores e organizadores da información textual.	Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos	CCL
			LCL2B2.1.4. Produce textos expositivos e argumentativos propios usando o rexistro adecuado á intención comunicativa, organizando os enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respectando as normas ortográficas e gramaticais, e revisa a súa produción escrita para melloralala	Produce textos expositivos e argumentativos respectando as normas ortográficas, gramaticais e de coherencia e cohesión.	CCL
b, e, g, h	B2.1. Comunicación escrita nos ámbitos profesional e empresarial.	B2.4. Analizar textos escritos argumentativos e expositivos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os seus trazos formais característicos e relacionando as súas características expresivas coa intención comunicativa e co resto dos elementos da situación comunicativa.	LCL2B2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais presentes nun texto expositivo ou argumentativo procedente dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, utilizando a terminoloxía gramatical adecuada e pondo de manifesto a súa relación coa intención comunicativa do emisor e cos trazos propios do xénero textual.	Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmáticos textuais presentes nun texto expositivo ou argumentativo utilizando a terminoloxía axeitada.	CCL
			LCL2B2.4.2. Recoñece, describe e utiliza os recursos gramaticais (substitución pronominal, uso reiterado de	Recoñece, describe e utiliza os principais recursos gramaticais e léxico-semánticos que proporcionan cohesión aos textos	CCL

			determinadas estruturas sintácticas, correlación temporal, etc.) e léxico-semánticos (substitución por sinónimos, hipónimos e hiperónimos, reiteracións léxicas, etc.) que proporcionan cohesión aos textos escritos.	escritos	
			LCL2B2.4.3. Recoñece e explica os procedementos de cita (estilo directo, indirecto ou indirecto libre, e cita encuberta) presentes en textos expositivos e argumentativos, así como a súa función no texto.	Recoñece e explica os procedementos de cita presentes en textos expositivos e argumentativos.	CCL

Cuarta quincena

Literatura hispanoamericana do século XX

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Compet. clave
d h i	B4.1. Estudo cronolóxico das obras máis representativas da literatura en español do século XX ata os nosos días.	B4.1. Coñecer os aspectos temáticos e formais dos principais movementos literarios do século XX ata os nosos días, así como os autores e obras máis significativos.	LCL2B4.1.1. Desenvolve por escrito con coherencia e corrección as características temáticas e formais dos principais movementos do século XX ata os nosos días, mencionando os autores e obras máis representativas.	Desenvolve por escrito as características temáticas e formais dos principais movementos do século XX ata os nosos días.	CCEC
d h i c	B4.2. Análise de fragmentos ou obras significativas do século XX ata os nosos días.	B4.2. Ler e analizar textos literarios representativos da historia da literatura do século XX ata os nosos días, identificando as características temáticas e formais, en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución	LCL2B4.2.1. Analiza fragmentos literarios ou, de ser o caso, de obras completas do século XX ata os nosos días, relacionando o contido e as formas de expresión coa traxectoria e o estilo do/da seu/súa autor/a, o seu xénero e o movemento literario ao que pertence	Analiza fragmentos literarios ou de obras completas do século XX ata os nosos días adscribíndoos no movemento literario ao que pertence.	CCEC
			LCL2B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas, e describe a evolución de temas	Describe a evolución de temas e formas de textos de diferentes épocas.	CCEC

		histórica de temas e formas.	e formas.		
d h i m	B4.3. Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas do século XX ata os nosos días. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	B4.3. Interpretar de xeito crítico fragmentos ou obras da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	LCL2B4.3.1. Interpreta de xeito crítico fragmentos ou obras completas significativos da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	Interpreta fragmentos ou obras completas da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo neles trazos históricos, artísticos e culturais do contexto no que se insiren.	CSC
g	B4.4. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura do século XX ata os nosos días.	B4.4. Desenvolver por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade e coherencia, e achegando unha visión persoal.	LCL2B4.4.1. Desenvolve por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade, coherencia e corrección, e achegando unha visión persoal.	Desenvolve por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expoñendo as ideas con rigor, claridade, coherencia e cohesión.	CCL
g	B4.4. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores da literatura do século XX ata os nosos días.	B4.5. Elaborar un traballo de carácter educativo en soporte impreso ou dixital sobre un tema do currículo de literatura consultando fontes diversas, adoptando un punto de vista crítico e persoal, e utilizando as tecnoloxías da información.	LCL2B4.5.1. Le textos informativos en papel ou en formato dixital sobre un tema do currículo de literatura do século XX ata os nosos días, extraendo a información relevante para ampliar coñecementos sobre o tema.	Le e comprende textos informativos en papel ou en formato dixital sobre un tema do currículo de literatura do século XX ata os nosos días.	CAA

Procedementos e instrumentos de avaliación

Debido ás especiais características das ensinanzas impartidas no bacharelato a distancia para adultos, os procedementos e instrumentos de avaliación da materia redúcense forzosamente ás diferentes probas escritas recollidas no apartado da avaliación.

En calquera caso, na sección dedicada aos criterios de avaliación e cualificación explicárase de maneira máis específica esa cuestión e faranse as pertinentes puntualizacións.

Concrecións metodolóxicas que require a materia

Se entendemos por metodoloxía didáctica o conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados (como se recolle no artigo 2 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño), a concreción das metodoloxías convértese nunha peza clave da programación desta materia.

As liñas metodolóxicas dominantes nas dúas últimas décadas no terreo da ensinanza de linguas propiciaron o abandono do antigo modelo lingüístico-estruturalista en favor do modelo comunicativo, para o cal a lingua convértese nun útil que posibilita a comunicación dentro dun marco plurilingüe e plural. As especiais características da educación das persoas adultas a distancia fan que esta materia presente concrecións metodolóxicas específicas.

O ensino a distancia esixe unha planificación metodolóxica flexible e ecléctica, fundamentalmente cinguida ao emprego da plataforma virtual. O método interrogativo deixa paso á lección comunicativa e ao método demostrativo (a partir de vídeos ou documentos), mentres a aprendizaxe por descubrimento (que esixe a aplicación práctica dos contidos estudados) vai ser guiada por medio de exercicios autoavaliabes ou para enviar ao profesorado.

Tratarase de implementar unha metodoloxía sumativa, aberta, participativa e bidireccional por medio do emprego de ferramentas como os foros da materia, se ben a estruturación das actividades terá que atender ao obxectivo básico de preparar ás e aos discentes para a superación das probas escritas programadas. Por este motivo os tradicionais exercicios da materia (comentarios literarios, análises morfosintácticas) terán que abordarse organizadamente e polo miúdo, indicando de xeito preciso os obxectivos que persegue cada exercicio para así facilitar ao alumnado a propia avaliación dos logros obtidos.

A estes condicionantes debemos engadir tamén as características do bacharelato de adultos. Se as materias do bacharelato ordinario teñen coma finalidade última proporcionarlle ao alumnado formación, madurez intelectual e humana, coñecementos e habilidades que lle permitan desenvolver funcións sociais e incorporarse á vida activa con responsabilidade e competencia ao tempo que lle capacita para acceder á educación superior (como se recolle no artigo 25 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño), o bacharelato de adultos debe continuar este labor tendo en conta as características inherentes a unha titulación de segunda oportunidade conducente a título: esixindo o dominio dos contidos recollidos no currículo sen por iso esquecer a situación persoal do alumnado matriculado.

Materiais e recursos didácticos

Como xa indicamos anteriormente, os materiais e recursos empregados deberán atoparse dispoñibles na plataforma virtual empregada (<http://aulavirtual.iessanclemente.net>), de xeito que esta será ferramenta indispensable para os e as discentes.

Os recursos despregados baixo a etiqueta «guías» servirán ao alumnado para situarse na materia. Para iso, terán á súa disposición os obxectivos de cada unha das quincenas (catro por avaliación) a partir dos cales poderán organizarse tendo en conta a planificación proposta na axenda de cada unidade. Os contidos teóricos, recollidos nun documento PDF que aparece por primeira vez ao inicio de cada quincena, proporcionarán unha base conceptual sobre a que os diferentes cuestionarios e exercicios irán afondando. Dentro destes últimos, cómpre salientar os exercicios de autoavaliación e repaso (con solucionario incorporado, de xeito que o alumnado comproba de contado os erros cometidos), así como os exercicios para enviar ao profesorado titor, actividades que avaliará e corrixirá o docente encargado de impartir a materia. Asemade, entradas como vídeos educativos, resumos ou preguntas frecuentes pretenden facilitar a comprensión dos puntos máis relevantes traballados ao longo da quincena.

A estes materiais, previamente cargados na aula virtual, o equipo docente engadirá diferentes recursos: documentos con indicacións acerca de como estudar a materia, presentacións sobre os puntos máis importantes que se van traballar, ligazóns a diferentes recursos TIC de interese (a Biblioteca Virtual Cervantes á hora de realizar as lecturas obrigatorias, por exemplo), modelos para as probas das distintas avaliacións, guía de lectura das obras propostas ou vídeos didácticos pensados para facilitar o estudo.

Outro recurso a disposición do alumnado serán os foros. Todos os e as discentes poderán crear un foro dentro do espazo asignado a cada quincena para preguntar calquera dúbida, de xeito que tanto o profesorado coma os restantes discentes poidan despexala.

Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado

- Dadas as peculiaridades da ensinanza de bacharelato a distancia, a avaliación realizarase baseándose exclusivamente na probas escritas —exames— que realice o alumnado.

- Aínda que a realización dos exercicios propostos na aula virtual constitúe un apoio importante para a consolidación de coñecementos, as cualificacións dependerán unicamente dos exames realizados.
- As obras de lectura non serán obxecto dunha proba específica, senón que no exame de cada avaliación incluíranse preguntas, por valor de dous puntos, sobre as obras propostas.

AVALIACIÓNS PARCIAIS

- Farase unha proba escrita ao finalizar cada unha das tres avaliacións. A superación da proba esixe obter una cualificación igual ou superior a cinco puntos sobre dez.

AVALIACIÓN FINAL ORDINARIA

- A superación da materia poderá lograrse por tres vías:
 - Obtención dunha cualificación mínima de cinco puntos en cada unha das avaliacións do curso.
 - Obtención de quince puntos na suma das tres avaliacións, sempre que se cumpran dous requisitos:
 - Ter como máximo unha avaliación non superada.
 - A cualificación da avaliación non superada non debe ser inferior a catro puntos.
 - Obtención dunha cualificación mínima de cinco puntos no exame final que se celebrará no mes de maio. Nesta proba cada estudante examínase da avaliación ou avaliacións non superadas ao longo do curso.
- A nota da avaliación final ordinaria exprésase en números enteiros e redondeada á unidade máis próxima. En caso de equidistancia entre unidades redondease á superior.

AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA

- A proba correspondente á avaliación extraordinaria será de curso completo. Para superala será necesario obter una cualificación igual ou superior a cinco puntos sobre dez.

Nas probas escritas poderán descontarse hasta dous puntos por erros expresivos:

- Hasta 1 punto por erros na redacción: faltas de coherencia, textos mal cohesionados ou mal organizados.
- Hasta 1 punto por erros lingüísticos: ortográficos, gramaticais ou léxicos.

Obras de lectura	
Primeira avaliación	García Lorca, F. <i>Romancero gitano</i>
Segunda avaliación	Grandes, A. <i>El lector de Julio Verne</i>
Terceira avaliación	Buero Vallejo, A. <i>La Fundación</i>
	García Márquez, G. <i>Crónica de una muerte anunciada</i>

Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente

A análise da práctica docente, reflexión indispensable para mellorar o desenvolvemento do proceso de ensino e aprendizaxe, realizarase a partir de diversos indicadores de logro.

Respecto da avaliación do proceso do ensino, teranse en conta os seguintes indicadores:

- A proposta didáctica fomenta a interacción entre o profesorado e os diferentes membros do grupo-clase, tanto a través da plataforma virtual como por medio das titorías telemáticas.
- Trabállase de forma integrada o currículo lingüístico, e hai unha estreita coordinación entre os diferentes departamentos de linguas.
- Fomentase tanto a competencia lingüística oral como a competencia lingüística escrita, dentro das especiais características do ensino a distancia.
- Favorécese o desenvolvemento dun hábito lector crítico nos e nas discentes.

- As obras de lectura de cada avaliación atópanse a disposición de todo o alumnado.
- A temporalización é flexible, de xeito que permite ao alumnado conciliar a súa vida escolar coa laboral o familiar.
- Os exames adecúanse aos tempos dispoñibles para a súa realización.
- As probas escritas son claras e de fácil comprensión, e non inducen a erro.
- Cada cuestión do exame ten adxudicada claramente a súa porcentaxe sobre o total.
- Tanto os contidos como os criterios de avaliación aplicados están a disposición do alumnado con anterioridade á realización das probas escritas.

Respecto da avaliación da práctica docente, teranse en conta os seguintes indicadores:

- Desenvólvense medidas ordinarias de apoio para aqueles e aquelas discentes con necesidades específicas de apoio educativo.
- Favorécese a autoavaliación do alumnado, proporcionándolle guías que lle permitan percibir obxectivamente o seu grao de consecución respecto dos obxectivos da materia.
- As probas escritas axústanse aos criterios de avaliación e aos estándares de aprendizaxe avaliábeis asignados á materia.
- Os criterios de avaliación e promoción son coñecidos por todo o alumnado.

Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O alumnado de 2º de bacharelato que non teña aprobada a materia de primeiro (Lingua castelá e literatura I) poderá realizar un exame no mes de abril. Debido ás especiais características deste centro, non se proporán outras actividades, xa que as materias do departamento non se consideran propiamente pendentes (os e as discentes teñen a obriga de matricularse unha vez máis na materia).

Organización dos procedementos que permiten acreditar os coñecementos necesarios na materia de Lingua castelá e literatura II

Debido ás características do ensino a distancia, o único procedemento para acreditar os coñecementos necesarios na materia de Lingua e literatura castelá II será a realización das probas correspondentes a cada avaliación ou ás convocatorias final de maio e extraordinaria de xuño.

Deseño da avaliación inicial e medidas individuais e colectivas susceptible de adoptarse en función dos resultados

Non está prevista a realización dunha avaliación inicial.

Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade está implícita na heteroxeneidade intrínseca do conxunto do alumnado, polo que se dispón dun correo electrónico, un sistema de videoconferencias e unha liña telefónica con atención individualizada e directa. Esta atención levarase a cabo nas horas de Titorías Multimedia.

Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso

Todo proceso educativo debe dirixirse, alén de á cognición e a intelectualidade, ao compoñente afectivo, interpersoal e social. Por iso consideramos que tanto os contidos transversais dos textos, como outros materiais didácticos empregados e compartidos na aula virtual, deben conter aspectos como a dignidade dos seres humanos, a tolerancia, a igualdade entre mulleres e homes, o consumo responsable ou o respecto ao medio ambiente. Sen esquecer que a literatura debe ir asociada, dun xeito moi especial, á valoración positiva da diversidade cultural e o respecto ás tradicións como patrimonio da Humanidade.

Actividades complementarias e extraescolares programadas polo departamento

Debido ás características específicas do bacharelato non presencial, o departamento non ten prevista a realización de ningunha actividade complementaria ou extraescolar no presente curso.

Mecanismos de revisión, de avaliación e de modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.

Tradicionalmente ténselle dado importancia á avaliación cualificadora. Porén, dentro do proceso de ensino-aprendizaxe, contemplárase a avaliación formativa, pola que se pretende controlar e mellorar todo o proceso en diferentes fases. A primeira correspóndese coa comprobación da planificación establecida, tendo en conta os elementos presentes no

currículo; a segunda co seguimento e a posible adaptación de certos aspectos en función da súa aplicación na Aula Virtual. Unha vez rematada a aplicación da presente programación no vixente ano académico, avaliarase o funcionamento da súa posta en práctica. Tendo en conta iso, faranse propostas de mellora na memoria final de curso.

- no posto de exame será obxecto de medida disciplinaria e suporá a inmediata expulsión do portador, a quen se lle adxudicará na proba unha cualificación de cero puntos.
- No caso de que o profesorado que supervisa a proba detecte que algún estudante utiliza ou intenta utilizar medios fraudulentos (*chuleta*, apuntamentos, comunicación con outro alumno, teléfono...), instará a entregar o exame e abandonar a aula. O exame será cualificado con cero puntos. En ningún caso poderá repetirse unha proba na que se empregaron medios fraudulentos

Departamento de Lingua Castelá e Literatura	
Membros do departamento	Materias impartidas
Marina Carlota García Mascareñas	- Lingua Castelá e Literatura 1º de Bacharelato - Educación Secundaria de Adultos. Ámbito de comunicación. Módulos I e III
José Manuel Piñeiro Mourín	- Lingua Castelá e Literatura 2º de Bacharelato - Literatura Universal 1º de Bacharelato

ANEXO. PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DE FRANCÉS ESA III

Lingua Estranxeira Francés. 3º de ESA				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Comprensión de textos orais				
a c d i	B1.1. Estratexias de comprensión: Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema. Identificación do tipo textual, adaptando a comprensión a el. Distinción de tipos de comprensión (sentido xeral, información esencial e puntos principais). Formulación de hipóteses sobre contido e contexto. Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paralingüísticos (acenos, entoación, etc.) Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. B1.2. Tolerancia da comprensión parcial ou vaga nunha situación comunicativa. B1.3. Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando repetición do dito.	B1.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, os puntos principais ou a información máis importante do texto.	SLEB1.1. <u>Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, axustándoo ás necesidades da tarefa (de comprensión global, lectiva ou detallada) e mellorándoo, de ser o caso: sacar conclusións sobre a actitude do falante e sobre o contido baseándose na entoación e na velocidade da fala; deduce intencións a partir do volume da voz do falante; fai anticipacións do que segue (palabra, frase, resposta, etc.), e infire o que non se comprende e o que non se coñece mediante os propios coñecementos e as experiencias noutras linguas.</u>	CCL CAA CSC CCEC
		B1.2. Identificar o sentido xeral, os puntos principais e a información máis importante en textos orais breves e ben estruturados, transmitidos de viva voz ou por medios técnicos e articulados a velocidade lenta, nun rexistro formal, informal ou neutro, e que versen sobre asuntos habituais en situacións cotiás ou sobre aspectos concretos de temas xerais ou do propio campo de interese nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas non distorsionen a mensaxe e se poida volver escoitar o dito.	SLEB1.2. <u>Capta a información máis importante de indicacións, anuncios, mensaxes e comunicados breves e articulados de maneira lenta e clara, sempre que as condicións acústicas sexan boas e o son non estea distorsionado.</u>	CCL CAA CSC CCEC CD
		B1.3. Comprender instrucións moi básicas pronunciadas lenta e claramente, e seguir indicacións sinxelas e breves. B1.4. Comprender transaccións moi básicas de bens e servizos elementais na vida cotiá, transmitidas de viva voz ou por medios técnicos, e moi ben articuladas e lentamente, sempre que as condicións acústicas sexan boas e se se poden escoitar máis dunha vez.	SLEB1.3. <u>Entende os puntos principais do que se lle di en transaccións e xestións cotiás e estruturadas (por exemplo, en hoteis, tendas, albergues, restaurantes, espazos de lecer ou centros docentes) nas que se utilicen frases feitas e estruturas sinxelas e previamente traballadas sobre datos persoais, horarios, prezos, números e preguntas sinxelas, e que se desenvolvan con lentitude e boa articulación.</u>	CCL CAA CSC CCEC CD
		B1.5. Comprender o sentido xeral e a información específica predicible de conversas básicas sobre temas cotiás que se desenvolvan na súa presenza, nas que se describan, de xeito moi breve e sinxelo, persoas, lugares e obxectos, e se narren acontecementos elementais, sempre que poida solicitar que se repita o dito.	SLEB1.4. <u>Comprende, nunha conversa informal na que participa, descrições, narracións e opinións formulados en termos sinxelos sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre aspectos xerais de temas do seu interese, cando se lle fala con claridade, amodo e directamente, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito.</u>	CCL CAA CSC CCEC
		B1.6. Seguir un texto breve articulado con claridade e pausadamente, no que se utilicen expresións sinxelas e habituais previamente traballadas e referidas a temas moi coñecidos dos ámbitos persoal e educativo (datos persoais, gustos e hábitos, materias que cursa, etc.), adecuado ao seu nivel escolar, actuando, de ser o caso, como mediación lingüística.	SLEB1.5. <u>Comprende, nunha conversa formal na que participa (por exemplo, nun centro docente), preguntas sinxelas sobre asuntos persoais ou educativos (datos persoais, intereses, preferencias e gustos persoais, etc.), sempre que poida pedir que se lle repita, aclare ou elabore algo do que se lle dixo.</u>	CCL CAA CSC CSIEE CCEC
		B1.7. Comprender a información esencial de pasaxes curtas gravadas, que conteñan conversas, narracións e/ou descrições predicibles, e de presentacións moi sinxelas emitidas con estruturas e léxico moi básico, e o apoio de imaxes moi redundantes, que traten sobre asuntos da vida cotiá e de necesidade inmediata, previamente traballados, e que estean pronunciadas con lentitude e claridade, aínda que sexa necesario escoitalas máis dunha vez.	SLEB1.6. <u>Identifica as ideas principais de programas de televisión e de presentacións moi sinxelas e ben estruturadas sobre asuntos cotiás predicibles ou do seu interese, previamente traballados, articulados con lentitude e claridade (por exemplo, noticias ou reportaxes breves), cando as imaxes constitúen grande parte da mensaxe.</u>	CCL CAA CSC CCEC CD
Bloque 2. Producción de textos orais				
a c	B2.1.Estratexias de produción: Planificación:	B2.1. Pronunciar de maneira intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia polos que as	SLEB2.1. <u>Fai presentacións breves e ensaiadas, seguindo un guión escrito.</u>	CCL CAA

Lingua Estranxeira Francés. 3º de ESA				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
di	Identificación do contexto, o destinatario e a finalidade da produción ou da interacción. Adecuación do texto ao destinatario, ao contexto e á canle, escollendo os expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. Execución: Concepción da mensaxe con claridade, distinguindo a súa idea ou ideas principais, e a súa estrutura básica. Activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados. Expresión da mensaxe con claridade e coherencia básica, estruturándoa adecuadamente e axustándose, de ser o caso, aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto memorizados e traballados en clase previamente. Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. Compensación das carencias lingüísticas mediante <u>procedementos lingüísticos, e paralingüísticos.</u> Lingüísticos: Modificación de palabras de significado parecido. Definición ou reformulación dun termo ou expresión. Uso da lingua materna ou "estranxeirización" de palabras da lingua meta. Petición de axuda. Paralingüísticos: Sinalación de obxectos, uso de deícticos ou realizar accións que aclaran o significado. Uso da linguaxe corporal culturalmente pertinente (acenos, expresións faciais, posturas, e contacto visual ou corporal). Uso de elementos cuasiléxicos (hum, puah, etc.) de valor comunicativo.	persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe. B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos breves e de estrutura moi simple e clara, utilizando, entre outros, procedementos como a adaptación da mensaxe aos recursos dos que se dispón, ou a reformulación ou explicación de elementos. B2.3. Intercambiar de xeito intelixible información sobre transaccións e xestións cotiás moi elementais, usando un repertorio básico de palabras e frases simples memorizadas, e facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito. B2.4. Interactuar de xeito simple en intercambios claramente estruturados, utilizando fórmulas ou xestos simples para tomar ou manter a quenda de palabra, aínda que poidan darse desaxustes na adaptación ao interlocutor. B2.5. Dar información sobre datos básicos persoais, expectativas ou gustos, utilizando un repertorio moi básico de expresións memorizadas sinxelas e habituais sobre estes datos, sempre que poida pedir confirmación da comprensión á persoa interlocutora ou que se lle repita o dito.	sobre aspectos concretos de temas xerais ou relacionados con aspectos básicos dos seus estudos, e responde a preguntas breves e sinxelas de oíntes sobre o contido destas se se articulan clara e lentamente.	CSC CCEC CSIEE CD
			SLEB2.2. <u>Desenvólvese coa eficacia suficiente en xestións e transaccións cotiás,</u> como son as viaxes, o aloxamento, o transporte, as compras e o lecer (<u>horarios, datas, prezos, actividades, etc.</u>), seguindo <u>normas de cortesía básicas (saúdo e tratamento)</u>, facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se lle repita ou repetir o dito.	CCL CAA CSC CCEC CD CSIEE
			SLEB2.3. <u>Participa en conversas informais breves, cara a cara ou por teléfono,</u> ou por outros medios técnicos, nas que establece contacto social, <u>se intercambia información e se expresan opinións de xeito sinxelo e breve, se fan invitacións e ofrecementos, se piden e se ofrecen cousas, se piden e se dan indicacións ou instrucións, ou se discuten os pasos que hai que seguir para realizar unha actividade conxunta,</u> expresando o acordo ou o desacordo de <u>xeito moi básico.</u>	CCL CAA CSC CCEC CD CSIEE
			SLEB2.4. <u>Desenvólvese de maneira simple nunha conversa formal ou entrevista (por exemplo, para realizar un curso de verán),</u> achegando a información necesaria, expresando de <u>maneira sinxela as súas opinións</u> sobre temas habituais, e reaccionando de forma simple ante comentarios formulados de maneira lenta e clara, sempre que poida pedir que se lle repitan os puntos clave se o necesita.	CCL CAA CSC CCEC
Bloque 3. Comprensión de textos escritos				
acd	B3.1. Estratexias de comprensión: Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema, a partir da información superficial: imaxes, organización na páxina, títulos de cabeceira, etc. Identificación do tipo de lectura demandado pola tarefa (en superficie ou oceánica, selectiva, intensiva ou extensiva). Distinción de tipos de comprensión	B3.1. Utilizar estratexias de lectura (recursos ás imaxes, a títulos e outras informacións visuais, aos coñecementos previos sobre o tema ou a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece), identificando a información máis importante e deducindo o significado de palabras e expresións non coñecidas polo contexto e mediante os coñecementos e as experiencias noutras linguas.	SLEB3.1. <u>Capta o sentido xeral e algúns detalles importantes de textos xornalísticos moi breves en calquera soporte e sobre temas xerais ou do seu interese e moi coñecidos, se os números, os nomes, as ilustracións e os títulos constitúen gran parte da mensaxe.</u>	CCL CAA CSC CCEC CD
		B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas e comprender avisos, obrigas e prohibicións moi	SLEB3.2. <u>Identificar, con axuda da imaxe, instrucións xerais breves e sinxelas de funcionamento e manexo de aparellos de uso cotián (por exemplo, unha máquina</u>	CCL CAA CSC CCEC

Lingua Estranxeira Francés. 3º de ESA				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	necesarios para a realización da tarefa (sentido xeral, información esencial e puntos principais). Formulación de hipóteses sobre contido e contexto. Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais, e do coñecemento e as experiencias noutras linguas. Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos.	básicas e predicibles, traballadas previamente, referidas a necesidades inmediatas, de estrutura moi sinxela e con apoio visual. B3.3. Comprender información relevante e previsible en textos informativos ou narrativos breves, moi sinxelos e ben estruturados, relativos a experiencias e a coñecementos propios da súa idade. B3.4. Identificar a idea xeral, os puntos máis relevantes e a información importante en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, breves e ben estruturados, escritos nun rexistro neutro ou informal, que traten de asuntos habituais en situacións cotiás, de aspectos concretos de temas de interese persoal ou educativo, e que conteñan estruturas sinxelas e un léxico de uso frecuente.	expendedora), así como instrucións <u>sinxelas para a realización de actividades e normas de seguridade básicas (por exemplo, nun centro docente).</u> SLEB3.3. <u>Comprender correspondencia persoal sinxela en calquera formato na que se fala de si mesmo/a; se describen persoas, obxectos, lugares e actividades; se narran acontecementos pasados, e se expresan de maneira sinxela sentimentos e desexos, plans e opinións sobre temas xerais, coñecidos ou do seu interese.</u> SLEB3.4. <u>Entende a idea xeral de correspondencia formal na que se informa sobre asuntos do seu interese no contexto persoal ou educativo (por exemplo, sobre un curso de verán).</u> SLEB3.5. Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados sobre temas relativos a asuntos do seu interese (por exemplo, sobre unha cidade), sempre que poida reler as seccións difíciles.	CD CCL CAA CSC CCEC CD CCL CAA CSC CCEC CD CCL CAA CSC CCEC CD
Bloque 4. Producción de textos escritos				
a c d i	B4.1. Estratexias de produción: Planificación: Mobilización e coordinación das propias competencias xerais e comunicativas, co fin de realizar eficazmente a tarefa (repasar o que se sabe sobre o tema, o que se pode ou se quere dicir, etc.). Localización e uso adecuado de recursos lingüísticos ou temáticos (uso dun dicionario ou dunha gramática, obtención de axuda, etc.). Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos moi sinxelos de textos escritos, para elaborar os propios textos. Execución: Elaboración dun borrador seguindo textos modelo. Estruturación do contido do texto. Organización do texto en parágrafos curtos abordando en cada un unha idea principal, conformando entre todos o seu significado ou a idea global. Expresión da mensaxe con claridade axustándose aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto. Reaxuste da tarefa (emprender unha versión	B4.1. Aplicar estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final), a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa na aula. B4.2. Completar documentos moi básicos nos que se solicite información persoal. B4.3. Escribir mensaxes moi sinxelas e moi breves con información, instrucións e indicacións moi básicas relacionadas con actividades cotiás e de necesidade inmediata. B4.4. Producir textos curtos a partir de modelos sinxelos e básicos, actuando, de ser o caso, como mediación lingüística (adeuada ao seu nivel escolar) e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	SLEB4.1. <u>Escrebe correspondencia persoal breve na que se establece e mantén o contacto social (por exemplo, con amigos/as noutros países), na que se intercambia información, se describen en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais, e se fan e se aceptan ofrecementos e suxestións (por exemplo, cancelación, confirmación ou modificación dunha invitación ou duns plans).</u> SLEB4.2. <u>Completa un cuestionario sinxelo con información persoal básica e relativa aos seus intereses ou ás súas afeccións (por exemplo, para asociarse a un club internacional de xente nova).</u> SLEB4.3. <u>Escrebe notas e mensaxes (mensaxes instantáneas, chats, etc.), onde fai comentarios moi breves ou dá instrucións e indicacións relacionadas con actividades e situacións da vida cotiá e do seu interese, respectando as convencións e as normas de cortesía máis importantes.</u>	CCL CAA CSC CCEC CD CCL CAA CSC CCEC CD CCL CAA CSC CCEC CD

Lingua Estranxeira Francés. 3º de ESA				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. Recurso aos coñecementos previos (utilizar frases feitas e locucións, do tipo "éme igual", "sóame", etc.). Revisión: Identificación de problemas, erros e repeticións. Atención ás convencións ortográficas e aos signos de puntuación. Presentación coidada do texto (marxes, limpeza, tamaño da letra, etc.). Reescritura definitiva.		SLEB4.4. Escribe correspondencia formal moi básica e breve, dirixida a institucións públicas ou privadas, ou a entidades comerciais, fundamentalmente para solicitar información, respectando as convencións formais e as normas de cortesía básicas deste tipo de textos, e fai unha presentación do texto limpa e ordenada.	CCL CAA CSC CCEC CD
Bloque 5. Coñecemento da lingua, e consciencia intercultural e plurilingüe				
a c d i o	B5.1. Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: Sons e fonemas vocálicos. Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións. Procesos fonolóxicos máis básicos. Acento fónico dos elementos léxicos illados e na oración.	B5.1. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso máis básico, recoñecendo o seu significado evidente, e pronunciar e entoar con razoable comprensibilidade, aínda que teña que repetir varias veces para se facer entender.	SLEB5.1. <u>Produce con suficiente intelixibilidade léxico e estruturas moi básicas</u>, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.) e persevera no uso de patróns moi básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases.	CCL CAA CSC CCEC
	B5.2. Patróns gráficos e convencións ortográficas: Uso das normas básicas de ortografía da palabra. Utilización adecuada da ortografía da oración: coma, punto e coma, puntos suspensivos, parénteses e comiñas.	B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas, tipográficas e de puntuación, con corrección suficiente para o seu nivel escolar.	SLEB5.2. <u>Utilizar adecuadamente as convencións orais e escritas básicas</u> propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (<u>saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento, etc.</u>), e <u>amosa respecto polas diferenzas culturais que poidan existir</u>.	CCL CAA CSC CCEC CD
	B5.3. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: Recoñecemento e uso de convencións sociais básicas e normas de cortesía propias da súa idade e de rexistros informal e estándar, e da linguaxe non verbal elemental na cultura estranxeira.	B5.3. Utilizar para a comprensión e a produción de textos orais e escritos os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos adquiridos relativos a relacións interpersoais, comportamento e convencións sociais, respectando as normas de cortesía máis básicas nos contextos respectivos.	SLEB5.3. <u>Nas actividades de aula, pode explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados tomando en consideración os coñecementos e as experiencias noutras linguas.</u>	- CCL - CAA - CSC - CCEC
	Achegamento a algúns aspectos culturais visibles: hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas; condicións de vida elementais (vivenda); relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comida, lecer, deportes, comportamentos proxémicos básicos, lugares máis habituais, etc.; e a costumes, valores e actitudes moi básicos e máis evidentes sobre aspectos propios da súa idade nos países onde se fala a lingua estranxeira. Identificación dalgunhas similitudes e	B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras ou frases a partir das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece. B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, mediante os expoñentes básicos das devanditas funcións e os patróns discursivos de uso máis habitual, e utilizar un repertorio léxico suficiente para comunicar no seu nivel escolar, sempre que	SLEB5.4. <u>Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais</u>, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	- CCL - CAA - CSC - CCEC - CD - CSIEE

Lingua Estranxeira Francés. 3º de ESA				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso. Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. B5.4. Plurilingüismo: Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. Participación en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe. B5.5. Funcións comunicativas: Iniciación e mantemento de relacións persoais e sociais básicas propias da súa idade. Descrición de calidades físicas e abstractas moi básicas de persoas, obxectos, lugares e actividades. Narración de acontecementos e descrición de estados e situacións presentes, e expresión moi básica de sucesos futuros. Petición e ofrecemento de información e indicacións, e expresión moi sinxela de opinións e advertencias. Expresión do coñecemento, o descoñecemento e a certeza. Expresión da vontade, a intención, a orde, a autorización e a prohibición. Expresión do interese, a aprobación, o aprecio, a satisfacción e a sorpresa, así como os seus contrarios. Establecemento e mantemento básicos da comunicación e a organización elemental do discurso. B5.6. Léxico oral e escrito básico de uso común relativo a: Identificación persoal elemental; vivenda, fogar e contexto; actividades básicas da vida diaria; familia e amizades; traballo, tempo libre, lecer e deporte; vacacións; saúde máis básica e coidados físicos elementais; educación e estudo; compras básicas; alimentación e restauración; transporte, tempo meteorolóxico e tecnoloxías da información e da comunicación. Expresións fixas, enunciados fraseolóxicos moi básicos e moi habituais (saúdos, despedidas, preguntas por preferencias, expresións sinxelas de gustos), e léxico sobre temas relacionados con contidos moi sinxelos e predicibles doutras áreas do currículo. B5.7. Estruturas sintáctico-discursivas propias de cada idioma.	sexan traballados na clase previamente	SLEB5.5. <u>Comprender e comunicar o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información, agradecer, desculparse, solicitar algo, invitar, etc.) utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, propios do seu nivel escolar e traballados previamente.</u>	- CCL - CAA - CSC - CCEC

CONTIDOS SINTÁCTICO-DISCURSIVOS 3º DE ESO

- Expresión de relacións lóxicas: conxunción (*et*); disxunción (*ou*); oposición (*par contre*); causa (*comme*); finalidade (*afin de + Inf.*); comparación (*plus/moins que*); consecuencia (*donc*); explicativas (*parce que*).
- Relacións temporais (*de... à, dans, il y a, en*).
- Exclamación (*Oh là là! On y va! Quel+nom !*); locucións adverbiales (*Tout fait ! Bien sûr !*)
- Negación (negación nos tempos compostos).
- Interrogación (*que, quoi; inversión (V + Suj.); réponses (si, pron. tonique + oui/non, pron. tonique + aussi/non plus)*).
- Expresión do tempo: presente; pasado (*passé récent, passé composé: participes passés avec les accords*); futuro (*futur proche*). Introducción do condicional (fórmula de cortesía: *j'aimerais*).
- Expresión do aspecto: puntual (frases simples); habitual (frases simples + Adv. (ex: *toujours, d'habitude*); incoativo,terminativo (*venir de + Inf.*).
- Expresión da modalidade: factualidade (*phrases déclaratives*); capacidade (*être capable de*); posibilidade/probabilidade (*peut-être*); necesidade (*avoir besoin de + infinitif, il faut*); obriga/prohibición (*il faut, verbe devoir, imperativo*); permiso (*pouvoir, demander*); intención/deseo (*avoir envie de*); cortesía.
- Expresión da existencia (presentativos); a entidade (*articles, noms composés, pronoms réfléchis, adjectifs démonstratifs*; proposicións adxectivais (*qui/que*)); a cualidade (posición dos adxectivos, *facile/ difficile à...*); a posesión (adxectivos posesivos).
- Expresión da cantidade: (plurais irregulares; números cardinais ata catro cifras; números ordinais ata dos cifras; artigos partitivos). Adverbios de cantidade e medidas (*un (tout petit) peu, trop, (beaucoup) trop, pas assez + Adj., un pot, kilomètres...*); o grao.
- Expresión do espazo (*prépositions et adverbes de lieu, position, distance, mouvement, direction, provenance, destination*).
- Expresión do tempo: puntual (*moments du jour (le matin, le soir), demain matin, jeudi soir*); divisións (*au ... siècle, en (année)*); indicacións de tempo (*après-demain, avant-hier, tout de suite*); duración (*maintenant*); anterioridade (*Il y a...que*); posterioridade (*plus tard*); secuenciación (*finalemt*); simultaneidade (*au moment où, en même temps*); frecuencia (*d'habitude, une/deux... fois par...*).
- Expresión do modo.

GRAO MÍNIMO:

Aquelas realizacións subliñadas nos cadros dos estándares de aprendizaxe de cada curso serán tomadas como graos mínimos. Isto quere dicir que serán necesarias para obter un 4 sobre 8.

CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO

Avaliación sumativa:

Dada a natureza progresiva desta materia na adquisición de coñecementos, todos aqueles contidos e competencias que sexan obxecto de exame na primeira avaliación serán incorporados ao exame da avaliación seguinte.

Na proba ordinaria entran os contidos do curso completo do mesmo xeito que na extraordinaria. Como consecuencia disto, será posible superar o curso aprobando a 2ª avaliación, xa que integrará todo o visto na anterior.

A nota media do curso será a que resulte superior de entre estas dúas opcións:

a) A media aritmética das dúas avaliacións, redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior.

b) A nota da 2ª avaliación.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

o exame constará de tres partes **con unha puntuación de 8 puntos, para superar a materia hai que acadar 4 puntos en total**

EXAMES ESCRITOS :

- **PRODUCTION ÉCRITE :3 puntos**
- **COMPRÉHENSION ÉCRITE: 3 puntos**
- **EXERCICE DE GRAMMAIRE: 2**

Debese ter en conta que a nota será a media das tres linguas: lingua castelá, lingua galega e lingua estranxeira, neste caso francés, o que lle outorga a cada lingua un 26,66% o 20% restante é dos libros de lectura

Realización dos exames :

Os exames serán preferentemente presenciais. No caso de que as circunstancias de crise sanitaria pola que atravesamos o impidan realizaranse exames por medios telemáticos.

NB: Esta programación está dentro do ÁMBITO DE COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA, que no caso de 3º ESA forma parte da programación de LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.